

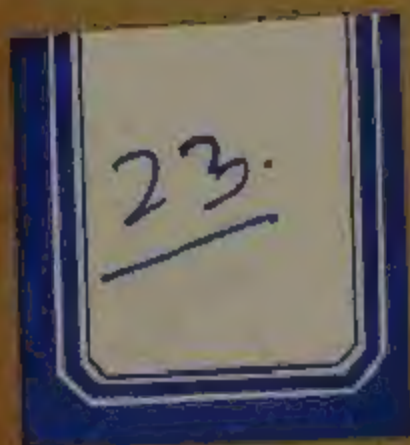
Exercise Note Book

4833

ਸਰਮ ਸਾਹਿਬ

ਸੰਤਿਪਤ

(clear gall evidently unfounded
and absurd accounts)

Gyan Chand Stationer.

WHOLESALE & RETAIL DEALERS IN

EXERCISE COPY BOOKS

ANARKALI, NILA GUMBAD,

LAHORE.

Bhai Mardana born 1459 AD

Bibi Nanaki born 1464 AD

Guru Nanak born 1469 AD

Guru Nanak came to
Sultampur

Srichand born 1494 AD

Lakhani Chaud born

Baba Buddha born 1506 AD

Baba Buddha meets G. Nanak 1518 AD

Bibi Nanaki died 1518 AD
as also her husband p 12

Baba Nanak found Khanda 1522

Bhai Mardana died in 1524 AD
at Kurram

Guru Nanak died 1538 AD

Baba Buddha gives Tilak 1538
to Bhai

Bahadur Lodi becomes King

Sulata Khan becomes Governor of Punjab

Sikander Lodi becomes King

Sulata Khan found Bhattar

Shirahin becomes King at Feroz

Shirahin comes to Delhi as Emperor

Shirahin defeated at Panipat

Babur dies & Humayun King

Humayun defeated

Shirahin dies

Sulata Khan dies

Sulata Khan dies

ਸਾਖੀ ਸ੍ਰੀ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੀ।

ਸੰਮਤ ੧੫੨੬ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜਨਮਿਆ, ਦਸਾਖ ਮਾਧਿ
ਤਿਤੀਆ, ਗੁਰਦੀ ਗਤ, ਮੰਮਤ ਦੇਵੀ, ਪਾਤਰ ਗਤ
ਗੁਰਦੀ ਕੁ ਜਨਮਿਆ। ਤਬ ਕਾਲੁ ਖੜੀ ਜਾਤ ਦੇਵੀ ਤਲਵੰਡੀ
ਗਏ ਭੇਏ ਭਟੀ ਕੀ ਦਸਰੀ ਚਿਰ ਦਸਰਾ ਆਹ, ਓਥੇ
ਜਨਮ ਪਾਯਾ।

ਦਰਾ ਯੋਆ ਤਾਂ ਲੱਗਾ ਬਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਪਰ ਬਾਲਕਾਂ
ਤੇ ਇਸਕੀ ਇਸ਼ਟ ਅਉਰ ਆਏ। ਜਬ ਬਾਬਾ ਬਰਸਾਂ ਪੰਜਾਂ
ਕਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਜਗਾ ਬਾਤਾਂ ਮਨਮ ਨਿਰਮ ਕੀਆਂ ਕਰਨ। ਜੇ
ਕਿਛ ਬਾਤ ਕਰੇ ਸੇ ਸਮਝਿ ਕਰੇ। ਤਿਸਤੇ ਸਭਸੁ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾ
ਹੋਇ ਆਏ

ਜਬ ਬਾਬਾ ਬਰਸਾਂ ਸੱਤਾਂ ਕਾ ਹੋਇਆ ਤਬ ਕਾਲੁ ਕਹਿਆ:-
“ਨਾਨਕ! ਤੂੰ ਪੜ੍ਹ। ਤਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਠੇ ਪਾਂਧੇ ਘਾਸ ਨਿਰਮ।
ਕਾਲੁ ਕਹਿਆ ਪਾਂਧੇ ਇਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਇ। ਤਬ ਪਾਂਧੇ ਪਈ
ਲਿਖਦਿਤੀ ਮਾਖਰਾਂ ਪੰਤੀਸਕੀ ਮੁਹਾਰਦੀ। ਤਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਗਾ
ਪੜ੍ਹਨ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਰੁਪ ਕਰ ਕਹਿਆ ਤਾਂ ਪਾਂਧੇ ਪਛਿਆ ‘ਨਾਨਕ
ਤੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕਰਿ ਨਹੀਂ’ ਤਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ ‘ਪਾਂਧਾ ਤੂੰ ਕਛ

ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਦੋ ਮੇਰੇ ਤਾਈਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤੇ 2 ਤਬ ਪਾਂਧੇ
 ਕਹਿਨਾ 'ਮੈਂ' ਸਭ ਕਿਛੁ ਪਹਿਲਾ ਤਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਜਮਾ
 ਖਰੜ, ਚੇਜ਼ਨਾਂ, ਖਾਤਾ, ਲੇਖਾ, ਮੈਂ ਸਭ ਕਿਛੁ ਪਹਿਲਾ
 ਤਾਂ। ਤਬ ਬਾਧੇ ਕਹਿਨਾ :- ~~ਖਾਂਧਾ~~ ਪਾਂਧਾ ਓਹ ਲੇਖਾ
 ਦੀ ਪਹਿਲਾ ਹੈ ਨੇ ਅੱਗੇ ਹਿਲਾ ਮੰਗੀਆਂ।

~~ਜਲਿ ਮੇਰੇ ਪਸਿ ਮਸੁ ਕਰਿ, ਮਤਿ ਕਾਗਰ ਕਰਿ ਸਾਰ।~~

~~ਭਾਓ ਕਲਮ ਕਰਿ ਚਿਤੁ ਲਿਖਾਰੀ ਕਰ ਪੁਰਿ ਲਿਖ ਬੀਰਾਰ।~~

~~ਲਿਖ ਨਾਮ, ਜਾਨਾਹ ਲਿਖ, ਲਿਖ ਮਾਤੁ ਨ ਪਾਗਦਾਰ। ੧।~~

~~ਬਾਬਾ! ਦੇਹੁ ਲੇਖਾ ਲਿਖਿ ਜਾਹੁ।~~

~~ਜਿਥੇ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਆਂ, ਤਿਥੇ ਹੋਇ ਸਭਾ ਨੀਮਾਣੁ ॥੧॥ ਸਾਰ।~~

3 ਤਬ ਉਨ ਪੰਛਤ ਕਹਿਨਾ ਦੇ ਨਾਨਕ ਇਹ ਬਾਤਾਂ ਤੇ ਕਿਸੇ
 ਘਾਈਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸੁਣੇ ਨਾਨਕ ਦੇਹ ਨੇ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ
 ਨਾਮ ਮੰਤ੍ਰੇ ਤੇ ਤਿਨ ਕਥੇ ਕਰਨ ਫਨ ਜਗਤੇ ਤੇ?
 ਤਿਨ ਕਥੇ ਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਭੀ ਨਹੀਂ ਜੁਹਿਆਣਤੀਆਂ। ਤਾਂ ਨੇ
 ਮੰਗੀ ਬਾਤ ਕਰਨ ਤੇ, ਜੇ ਕਿਛੁ ਕਰਨਾ ਹੈ? ਮੇਰੇ ਤਾਂ ਬਾਨਕ
 ਤੇ। ਕੁਛ ਸਾਡਾ ਪਿਤਾ, ਦਿਸਤੀ ਕੁਟੰਬ ਕਾ ਸੁਖ ਦੇਖ, ਮੇਰੇ
 ਤੇਰਾ ਕਿਸੇ ਚਿਹਰਾ ਹੈ।

ਤਬ ਗੁਰੁ ਬਾਬਾ ਜੀ ਅਹਿ ਆਇਕੈ ਵੈਠਿ ਰਹਿਅ॥ ਵਿਰਹਿ
ਕੁਛ ਨ ਕਰੈ, ਜੇ ਬੈਠੇ ਤਾਂ ਬੈਠਾ ਜੀ ਰਹੈ, ਜਾਂ ਚੋਟੇ ਤਾਂ ਚੋਟਿਆ
ਜੀ ਰਹੈ। ਫਕੀਰਾਂ ਨਾਲ ਮਜਹਸ ਕਰੈ। ਪਰਦੇ ਮਾਦਰੀ
ਆਖਨ ਜੇ ਮਨ ਕਰਨ ਫਕੀਰਾਂ ਨਾਲ ਉਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ॥

ਬਾਬਾ ਕਾਜੂ ਜੀ ਗੁਰੂ ਤੇਰੇ ਗੁਣਿਆ ਕਹਿਆ ਸੁਣਾਨਾ
ਤੁ ਦਿਵੈ ਰੈ ਤਾਂ ਕਿ ਹੋਵੈ? ਇਹ ਪਰ ਦੀਆਂ ਮਜੀਆਂ ਹਨ
ਤੁ ਚਾਹੁ ਨ ਆਉ। ਤਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਮਜੀਂ ਨਕਰ ਬਾਹਰ
ਗਿਆ; ਤਾਂ ਰੁਕਾਇ ਜੀ ਆਇਆ। ਫਿਰ ਮਗਲੇ ਇਨ ਗੁਣਿਆ;
ਤਾਂ ਮਜੀਂ ਛੱਡੇ ਕਰਕੇ ਦੇ ਬੈਠੇ ਪੈ ਜੱਤਾ, ਤਬ ਮਜੀਂ ਲਾਇ
ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਪਈਆਂ ਤਬ ਇਕ ਭੱਟੀ ਬਾ ਕਰਕੇ ਕਾ ਖਾਇਰ, ਕਿ
ਆਇ ਗੁਣਿਆ। ਉਨ ਭੱਟੀ ਕਹਿਆ, 'ਭਾਈ ਦੇ! ਤਾਂ ਜੇ
ਖੇਤ ਉਜਾੜਿਆ ਹੈ, ਜੇ ਕਿਉਂ ਉਜਾੜਿਆ ਹੈ? ਇਸ ਉਜਾੜੇ
ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇਹੀ ਤਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ, 'ਭਾਈ ਦੇ!
ਭੇਗ ਕਿਛੁ ਨਾਹੀ ਉਜਾੜਿਆ। ਕਿਸਾਨ ਭੇਗਾ ਜਿ ਕਿਸੇ
ਮਜੀਂ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ ਦੇ ਖਰਾਇ ਦਿਸੈ ਇਹ ਬਰਕਤ ਪਤੰਧੀ।
ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਰੈ ਨਹੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਲ ਜਗਾ ਜਗਨ।
ਤਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਅਤੇ ਭੱਟੀ ਸੁਕਰੇ ਸੁਕਰੇ, ਰਾਇ ਬੁਧਾ

ਪਾਸ ਆਇ ਖੜੇ ਹੋਏ। ਤਬ ਜਾਇ ਬਜਾਰ ਕਰਿਆ,
 ਇਹ ਦਿਖਾਨਾ ਹੈ; ਤੁਸੀਂ ਕਾਹੁ ਨੁ ਸਦਾ ਦਹੀ। ਤਬ ਕਾਲੁ
 ਨੁ ਸਦਾ ਦਿਆ, ਤਬ ਜਾਇ ਬਜਾਰ ਆਖਿਆ, ਕਾਹੁ, ਇਸ
 ਪੁਰ ਨੁ ਸਖਸ਼ੁ ਦਿੰਦਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੋ ਪਕਾਈ ਖੇਤੀ ਉਜਾਹ
 ਆਖਿਆ ਹੈ? ਤੁਹਾ ਦਿਖਾਨਾ ਕਰ ਛੇਤਿਆ ਆਗੀ।
 ਕਾਹੀ ਦੇ। ਇਹ ~~ਕਿਉਂ~~ ਉਜਾਹ ਜਾਇ, ਕੁਝੇਰ, ਨਹੀਂ
 ਤਾਂ ਤੁਹਾ ਪਾਸ ਜਾਇ ਖੜਾ ਹੋਸੀਆ। ਤਬ ਕਾਹੁ
 ਕਰਿਆ, ਜੀ ਜੇ ਕਿਸਾ ਕਰੀ? ਇਹ ਅਜੇ ਕੀ ਦਿਖਾਨਾ
 ਛੇਤਰਾ ਹੈ। ਤਬ ਜਾਇ ਬਜਾਰ ਆਖਿਆ, ਜੇ ਤੇਰੇ ਤਈ
 ਅਜਾ ਬਖਸ਼ਿਆ ਪਰ ਤੇ ਦਿਖਾਨਾ ਉਜਾਹ ਕੁਝੇਰਾ ਤਬ
 ਕਾਹੁ ਨਾਨਕ ਆਖਿਆ, ਜਾਇ ਕੁਝ, ਉਥੇ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ
 ਉਜਾਹਿਆ ਤਬ ਭੱਟੀ ਕਰਿਆ, ਜੀ ਮੇਰਾ ਖੇਤ ਉਜਾਹਿਆ ਤੇ,
 ਮੈਂ ਪੁਠਾ ਤਾਂ, ਮੇਰਾ ਤੇ ਖੇਤ ਉਜਾਹਿਆ, ਮੇਰਾ ਤਪਾਹੁ
 ਕਰ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾ ਪਾਸਿ ਦੁਹਾ ਗਾਂ ਤਬ
 ਜਾਇ ਬਜਾਰ ਆਖੇ ਪਿਆਰੇ ਭੇਜੇ। ਜੇ ਉਹ ਆਖੀ
 ਦਾਹਿ ਤਾਂ ਹਿਰ ਪਰਾ ਖੇਤੀ ਦਾ ਉਜਾਹਿਆ ਨਹੀਂ॥
 ਤਬ ਜਾਇ ਬਜਾਰ ਉਸ ਭੱਟੀ ਕਰੇ ਪੁਟਾ ਕੀਤਾ, ਗੁਰੂ

ਪਾਸ ਆਇ ਖੜੇ ਹੋਏ। ਤਬ ਜਾਇ ਬਜਾਰ ਕਰਿਆ,
 ਇਹ ਦਿਖਾਨਾ ਹੈ; ਤੁਸੀਂ ਕਾਹੁ ਨੁ ਸਦਾ ਦਹੀ। ਤਬ ਕਾਲੁ
 ਨੁ ਸਦਾ ਦਿਆ, ਤਬ ਜਾਇ ਬਜਾਰ ਆਖਿਆ, ਕਾਹੁ, ਇਸ
 ਪੁਰ ਨੁ ਸਖਸ਼ੁ ਦਿੰਦਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੋ ਪਕਾਈ ਖੇਤੀ ਉਜਾਹ
 ਆਖਿਆ ਹੈ? ਤੁਹਾ ਦਿਖਾਨਾ ਕਰ ਛੇਤਿਆ ਆਗੀ।
 ਕਾਹੀ ਦੇ। ਇਹ ~~ਕਿਉਂ~~ ਉਜਾਹ ਜਾਇ, ਕੁਝੇਰ, ਨਹੀਂ
 ਤਾਂ ਤੁਹਾ ਪਾਸ ਜਾਇ ਖੜਾ ਹੋਸੀਆ। ਤਬ ਕਾਹੁ
 ਕਰਿਆ, ਜੀ ਜੇ ਕਿਸਾ ਕਰੀ? ਇਹ ਅਜੇ ਕੀ ਦਿਖਾਨਾ
 ਛੇਤਰਾ ਹੈ। ਤਬ ਜਾਇ ਬਜਾਰ ਆਖਿਆ, ਜੇ ਤੇਰੇ ਤਈ
 ਅਜਾ ਬਖਸ਼ਿਆ ਪਰ ਤੇ ਦਿਖਾਨਾ ਉਜਾਹ ਕੁਝੇਰਾ ਤਬ
 ਕਾਹੁ ਨਾਨਕ ਆਖਿਆ, ਜਾਇ ਕੁਝ, ਉਥੇ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ
 ਉਜਾਹਿਆ ਤਬ ਭੱਟੀ ਕਰਿਆ, ਜੀ ਮੇਰਾ ਖੇਤ ਉਜਾਹਿਆ ਤੇ,
 ਮੈਂ ਪੁਠਾ ਤਾਂ, ਮੇਰਾ ਤੇ ਖੇਤ ਉਜਾਹਿਆ, ਮੇਰਾ ਤਪਾਹੁ
 ਕਰ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜੇ ਤੁਹਾ ਪਾਸਿ ਦੁਹਾ ਗਾਂ ਤਬ
 ਜਾਇ ਬਜਾਰ ਆਖੇ ਪਿਆਰੇ ਭੇਜੇ। ਜੇ ਉਹ ਆਖੀ
 ਦਾਹਿ ਤਾਂ ਹਿਰ ਪਰਾ ਖੇਤੀ ਦਾ ਉਜਾਹਿਆ ਨਹੀਂ॥
 ਤਬ ਜਾਇ ਬਜਾਰ ਉਸ ਭੱਟੀ ਕਰੇ ਪੁਟਾ ਕੀਤਾ, ਗੁਰੂ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਕਾਹੁ ਦੇਵੇ ਪਾਹਿ ਮਾਏ॥

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਰੁਖੀ ਬਿਰਖੀ ਨਾਇ ਉਦਾਸ ਹੈ, ਉਦਾਸੀ ਬਿਧੈ
 ਨਾਹੀ। ਫਕੀਰਾਂ ਨਾਨਿ ਮਨ ਸਮਿ ਕਰੈ, ਤੇਰੇ ਕਿਸੈ ਨਾਨਿ
 ਮਨ ਕਰੈ ਨਾਹੀ। ਤੁਝੁ ~~ਜ~~ ਤਬ ਸਭੁ ਪਰਦਰੁ ਦੁਖਿਆ
 ਆਖਿਹਿ, ਜੇ ਇਹ ਕਾਜਾ ਤਿਆ ਹੈ। ਤਬਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ
 ਰੀ ਮਾਤਾ ਮਾਈ, ਉਸ ਆਖਿਆ, ਬੇਟਾ ਤੁਝੁ ਫਕੀਰਾਂ ਨਾਨਿ
 ਬਠਿਆ ਸਰਦੀ ਨਾਹੀ, ~~ਤੁਝੁ ਪਰ ਕਰ ਰਜਗਾਰ~~ ਤੁਹੀ
 ਕਰੀ। ਨਿੱਤ ਨਿੱਤ ਭੁਭੇਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬੰਨ੍ਹੀ ਮਸਾਂਹੁ
 ਜੇਕੁ ਹਥੈ ਹੈ, ਜੁ ਕਾਜੁ ਦਾ ਪੁਤ ਮਖਣੁ ਤਿਆ ਹੈ।
 ਜਾ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮਾਤਾ ਆਖੀਆਂ, ਪਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸਿਖਿ
 ਕਾਈ ਜਾਗੀਆ ਨਾਹੀ। ਫਿਰਹਾਨੁ ਤੇਰੇ ਕਰਿ ਪੈ ਰਹਿਆ
 ਤਬਿ ਰਾਜੁ ਤੂੰ ਖਬਰਿ ਹੋਈ, ਤਾ ਕਾਜੁ ਆਖਿਆ। ਆਖਿਆ ਬਰਾ
 ਮਾਈ ਤੁਹੀ ਕਿ ਆਖੇ ਜਾਂਤੁ ਪਰ ਰਜਗਾਰ ਕੀਤਾ ਭਰਾ ਹੈ।
 ਮਾਯਾ ਦੀ ਖੇਤੀ ਬਾਹਰਿ ਪਰੀ ਖੜੀ ਹੈ, ਜਿ ਦਿਤਿ ਬਰਾ ਤੇਰੇ,
 ਤਾ ਆਖਿਹਿ, ਜੇ ਕਾਜੁ ਦਾ ਪੁਤ ਭਰਾ ਤਿਆ ਹੈ, ਬੇਟਾ। ਖੇਤੀ
 ਖਸਮਾਂ ਜੇਤੀ। ਜੱਟ ਈ ਬਹੁ ਜੇਤੁ ਜੱਟ ਨਾਂਹੀ ਬਹਿੰਦਾ ਤਾਂ
 ਜੰਗਲੀ ਕਰੇ। ਤੇਰਾ ਮਾਤਾ ਉਦਾਸ ਹੈ, ਤੁ ਰਜਗਾਰ ਤੁਹੀ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ
 ਕਾਹੁ ਦੇਵੇ ਪਾਹਿ ਮਾਏ॥

ਕਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਭੀ ਦੇਖ। ਅਸੀਂ ਆਖਾਂ ਹੋ ਜੇ ਕੁਝ
 ਗਇਆ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਤਬ ਬਾਬਾ ਬਲਿਸ਼, ਅਖਿਰ
 ਅਸਾਨੀ ਖੇਤੀ ਬੋਲੀ ਖਰੀ ਜੀ ਹੀ ਹੈ। ਅਸਾਂ ਇਸ ਖੇਤੀ
 ਦਾ ਇਤਨਾ ਆਸਰਾ ਹੈ, ਜੇ ਹਾਸਲ ਦੀ ਵਲ ਵਾ ਸਭ
 ਉਤਰੇਗਾ, ਤਬ ਵੇਦੀ ਨ ਕਰੇਗਾ। ਜਿਸ ਸਾਹਿਬ ਦੀ
 ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰੀ ਵੀ ਹੈ, ਜੇ ਮੇਰਾ ਬਹੁਤ ਖਜ਼ਾਨਾ ਕਰਦਾ
 ਹੈ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਦੀ ਭਿਰੇ ਨਾਜ਼ ਬਹਿ ਆਈ ਹੈ, ਤਿਸ
 ਦਿਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਜੇ ਕਿਸੇ ਮੰਗਦਾ ਹੋਵੇ,
 ਜੇ ਦੇਵੇਗਾ। ~~ਪਿਤਾ~~ ਪਿਤਾ ਜੀ! ਅਸਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ
 ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਿ ਨਾਮਾ ਹੈ। ਸਭਿਅਗਤੀ ਕਰਨੀ
 ਹੁਣ ਪਟਵ ਸਭ ਸਭਿਅ ਛੁਡਿਆ ਹੈ। ਬਿ
 ਕਿਰਿ ਕਾਸ਼ ਕਰਿਆ, 'ਦੇਹ ਨਾਨ ਛੁਡ, ਜੇਕਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ
 ਪਕਰੇ। ਕਿਸੇ ਬਿਨਾ ਜੀਵੇ, ਬੇਨਾ ਹੈ।' ਤਬ ਦਿਨ
 ਸਾਕਾ ਨਾਨਕ ਰੁਪ ਕਰਿ ਗਿਆ, ਕਾਜ ਉਠਿ ਗਇਆ,
 ਜਾਇ ਕਿਸੇ ਜਾਗਾ। ਅਖਿਰਿ, 'ਇਹ ਸਾਸਾਨੁ ਕੈਸਾ
 ਕਾਜੁ ਗਇਆ।' ਸਾਨਾ ਪਰਚਾਰ, ਸਭ ਕਰੇਵ

ਦੁਰੀਆਂ ਵਾ ਜਾਗਾ ਤੁਰ੍ਹਿਓ। ਮਾਖਣੁ ਜਾਗੇ, ਜੇ 'ਦੁਤਾ
 'ਭਏ' ਤੇ ਜਾਗੇ, ਜੇ ਕਾਜੁ ਦਾ ਪੁਤ੍ਰ ਦਿਹਨਾ 'ਤੇਆ।'

ਤਵਿ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਮਹੀਨੇਤਿਨ ਤਾ ਦੀ ਖਾਏ
 ਘੀਏ ਕਿਹੁ ਠਾਜੀ। ਸੰਤੇ ਲੋਗੇ ਆਖਣ, 'ਕਾਨ੍ਹ ਤੁ ਰਿਆ
 ਬੈਠਾ ਹੈਂ', ਜਿਹਾ ਪੁਤ੍ਰ ਪਦਿਆ ਹੈ, ਤੁ ਕਈ ਹੋਇ ਸਹਿ ਲੈ,
 ਸਿਫੁ ਚਾਰੁ ਕਰ। ਰਿਆ ਜਾਪੈ ਕਖੈ ਦੇ ਭੋਲੈ ਲਖ ਹੈ। ਤੇਗ
 ਪੁਤ੍ਰ ਬੰਗਾ ਹੋਇਗਾ, ਤਾਂ ਪੰਜੀਹੇ ਕਿਤੋ ਹੀ 'ਹੋਇਗੇ' ਤਬ ਕਾਨ੍ਹ
 ਭਿਠਿ ਖਲਾ 'ਤੇਆ, ਜਾਇ ਕਰ ਵੈਦ ਸਹੁ ਆਇਆਂ, ਤਬ
 ਵੈਦ ਆਇ ਖੜਾ 'ਤੇਇਆਂ; ਤਬ ਗੁਰੂ ਤਾਤਰ ਦੀ ਬਾਹ
 ਪਕੜ ਲਗਾ ਤਾਟਰ ਦੇਖਹਿ; ਤਬ ਗੁਰੂ ਤਾਤਰ ਬਾਹ ਖਿਥਿ,
 ਪੁਸ਼ਾ ਚਿਰਿ ਕਰ ਭਿਠਿ ਬੈਠਾ। ਆਖਹਿ ਕਹਾ 'ਹੈ ਹੋਇ ਤੁ
 ਕਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ?' ਤਬਿ ਵੈਦ ਕਹਿਆ। 'ਜੇ ਸਿਫੁ
 ਤੇਰੇ ਆਤਮੇ 'ਤੇ ਹੈ, ਸੇ ਦੁਪਦਾ ਜਾਂ' ਤਬਿ ਬਾਬਾ
 ਗੁਮਿਆ, ਸੋਲ੍ਹੇ ਦਿਉਸ :-

ਵੈਦ ਬਖਿਆ ਦੇਰੀ ਪਰ੍ਹਿ ਛੋਛੇ ਲੇ ਬਾਂਹਿ॥
 ਤੇਕਾ ਦੇਵੁ ਤ ਜਾਣਈ ਕਰ ਕਹੈ ਮਾਹਿ॥੯॥

ਤਬਿ ਦੈ ਦੁ ਤਰਿ ਗੰਧ ਖੜਾ ਹੋਆ, ਆਖਿਓਸੁ ਤਾਈ
 ਦੈ, ਤਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਕਿਹੁ ਨਾ ਕਰੋ। ਏਹੁ ਪਰਿਦੁਖ
 ਭੋਜਨਗਾਰ ਐ?

ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸੁਨਾਤਨ ਪੁਰ ਮਾਇਆ

ਤਬ ਫੇਰ ਕਾਹੁ ਆਖਿਆ, ਨਾਨਕ ਤੂੰ

ਆਸਾਖਰੀ ਮਾਇਆ ਤੈਂ, ਪਰ ਤੂੰ ਜਾਹਿ ਚਾਕਰੀ ਕਰ।
 ਦੋਲਤਖਾਨ ਕਾ ਜੋਰ ਤੇਰਾ ਬਹਿਲੋਈ ਤੈ, ਫਿਰ।

ਚਾਕਰੀ ਕਰਨਾ ਤੈਂ; ਤੂੰ ਭੀ ਜਾਇ ਜੈਗਮ ਸਾਨ
 ਚਾਕਰੀ ਕਰ; ਮਾਂਤ ਤੇਰਾ ਆਤਮਾ ਫਿਰੈ ਟਿਕੈ। ਆਸਾ
 ਤੇਰਾ ਖਟਣ ਰੁਝਿਆ ਹੈ। ਬੇਟਾ, ਜੇਕਰ ਤੂੰ ਫਿਰਾਮੀ
 ਹੋਇ ਕਰ ਜਾਮੀ, ਤਾਂ ਸਭੁ ਕੋਈ ਆਖਸੀ, ਜੇ 'ਕਾਨ੍ਹ
 ਦਾ ਖੰਡੁ ਭਰੀਰ ਹੋਇ ਮਾਇਆ,' ਫੇਰ ਮੇਰੇ
 ਦਸਤ।'

ਜਾ ਭਾਣਾ ਤਾਂ ਸੁਨਤਾਪੁਰ ਕਰਿ ਮਾਇਆ। ਤਬ
 ਜੈਗਮ ਤ੍ਰਿ ਮਿਲਿਆ, ਜੈਗਮ ਬਹੁਤ ਖਸੀ ਹੋਆ।
 ਆਖਿਓਸੁ, 'ਤਾਈ ਦੈ, ਨਾਨਕ ਬੰਸਾ ਤਨਾ ਤੈ।'
 ਤਬਿ ਜੈਗਮ ਦਰਬਾਰਿ ਮਾਇਆ, ਜਾਇ ਕਰ
 ਦੋਲਤਖਾਨ ਜੈਗ ਆਰਜੁ ਕੀਤੇਸੁ, ਆਖਿਓਸੁ,

‘तथाच महाभारत ! भोगे दिव माहा पिढे आदिआ है,
तथाच जोग भिदिआ चारुता है। उच दले लउछात्र बगिआ,
‘जादि आह’ उच जोगमा जोगमा आये बरि गुरु
तात्र जोग पिदि है गदिआ। किहु प्रेम बसी आगे
मदि बर भिदिआ। धात्र चरुत प्रसा जेदिआ, धात्र
बगिआ, ‘दिमर ताउ दिआ है?’ उच जोगमा
आज बीउ। जी दिमर ताउ त्रात्र है। ‘उच आत्र
बगिआ, ‘हे बर दिआत उछात्र तदरि आह’ है,
भोग बर दिमरे जयदे बर’। उच गुरु त्रात्र
प्रसा जेदि-रु भिमरदिआ, धात्र भिमरदि दिउ।
उच गुरु त्रात्र है जोगमा बरि आये। लगे बर बरि
भोग बर। बर, जे मरु बर। प्रसा जेदि, मरु बर आ-
मरि जे ‘दाउ दाउ बर’ उछात्र है। मरु जे धात्र आगे
भिमर बर, धात्र चरुत प्रसा जेमा। आर जे किहु
आहटा गुरु त्रात्र जोग भिदि, धादे मे धादे, जे
प्रमोमर के आर बर है। जे त्रितापुदि गत बर
बीरुत जेदि। पिढे-भरुता डीम आदिआ।
उठ देडीठ-आदि, धादे त्रात्र दिदिआ।

ਆਹ ਜੇ ਜੋਹ ਸਿਰੋਂ ਆਵਾਹੁ, ਤਿਆ ਜੋਹ ਧਾਰ ਤਾਈ
 ਮਿਲਾਇ ਕਰ ਆਵਾਹੁ ਕਰਿ ਦੇਵ; ਸਤਿ ਰਈਆਂ
 ਆਵਾਹੁ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਤਿ ਅਸੀਂ ਹੋਈ।
 ਆਹ ਜਾਂ ਧਾਢੇ ਦੀ ਰਸੋਈ ਹੋਈ, ਤਾ ਸਭ ਆਇ
 ਬਹਿਤ। ਆਹੇ ਸਤਿ ਨ੍ਰੀ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਸੀਰਤੀ ਹੋਈ। ਆਹ
 ਜਿਥੇ ਪਰਤ ਸਤਿ ਰਹੈ ਤਿਥੇ ਧਾਢਾ ਵਗੀਆਇ
 ਨਾਹੈ ਇਸ਼ਕਾਤ ਕਰੁਣ, ਆਹ ਜਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹਿ ਹੋਈ,
 ਤਾ ਕਪੜੇ ਕਾਇਰੇ ਤਿਨ੍ਹਰ ਚੜ੍ਹਾਏ ਕਰ ਧਾਢਾ
 ਵਫ਼ਤਰ ਮਨਾ ਧਿਰੀ ਲਿਖਣੁ ਬਹੈ॥

ਇਕ ਦਿਨ ਆਗਿਆ ਪੁਰ ਮੈਸਰ ਕੀ ਹੋਈ,
 ਜੋ ਨਿਤਾਪ੍ਰਤਿ ਵਗੀਆਇ ਦੇਵਾ ਆਗ, ਸੁ ਇਕ
 ਇਕ ਇਕ ਖਿਜਮਤਗਾਰ ਨੇ ਕਰਿ ਗਇਆ, ਕਪੜੇ
 ਕਾਗਿ ਖਿਜਮਤਿਧਾਰ ਕੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਕੀਤੇ, ਆਪ
 ਨਾਹਿ ਪਾਇਆ। ਤਦਿ ਓਹ ਖਿਜਮਤਗਾਰ
 ਕਪੜਿਆਂ ਓਤੇ ਖੜਾ ਆਗ, ਜੋ ਖੜਾ ਖੜਾ
 ਹੁਇ ਗਇਆ। ਓਹ ਆਖਿਆ, ਜੋ ਨਾਨਕ
 ਵਗੀਆਇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਆਗ ਜੋ ਨਿਕਲਿਓ

ਜਾਗੀ:- 'ਤਬ ਯਾਤਰਾ ਮਾਸਟਰ ਹੋਇਆ; ਬਾਹਿਰ ਆਇਆ।
ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੋਲ੍ਹਿ ਆਇਆ, ਮਨਾਹ ਬਨਾਏ, ਆਰ
ਜਾਨਬੀਧ ਪਾਏ। ਤਬਿ ਮਨਾਹ ਮੋਧਿ ਬਨੇ, ਘਰ
ਲੋਧੇ ਜਾਗੀ:- 'ਤਬਿ ਯਾਤਰਾ ਬਹੁਤ ਦਰਗੀਹ ਹੋਇਆ।
ਫਿਰ ਮਾਸਟਰ ਹੋਇਆ, ਆਖਿਓਸ, ਜਾਤਕ ਤੁਲਾ ਦਰੀਹਵਾ
ਯਾਤਰਾ ਪਾਏ ਆਇਆ।

ਤੈਸਰੇ ਧਿਰਿ ਉਸੀ ਪਾਇ ਆਇ ਸਿਰਜਿਆ, ਤਬ
ਨੇਰਾ ਭਿਰਾ। ਨੇਰਾ ਕਹਿਆ, ਜ਼ਾਰੇ ਦੇਰ ਤਾ ਦਰੀਆਇ ਇਸ
ਪਾਇਆ ਆਗਾ, ਦੇਰ ਕਿਥ ਪੈਣਾ ਹੋਇਆ? ਤਬਿ ਗੁਰੂ
ਜਾਤਕ ਭੇਰੇ ਆਇ ਕਰ ਦਰਿਆ। ਭੇਰਾ ਮਨੁ ਲਗਾਇ
ਕੁਠਿ ਕੀਤੇ ਸੁ। ਭੇਰੇ ਬਹੁਤ ਜੁੜੇ ਲਾਏ, ਯਾਤਰਾ ਤੀ
ਆਇ ਗਇਆ, ਆਖਿਓਸ, 'ਜਾਤਕ ਤੇਰੇ ਤਈ ਕਿਆ
ਹੋਇਆ ਹੈ।' ਤਬਿ ਨੇਰਾ ਕਹਿਆ, ਜੀ ਏਰ ਦਰੀਆਇ
ਇਸ ਪਾਇਆ ਆਗਾ, ਦਰੀਆਇ ਧਿਰਿ ਚੰਦਿ ਆਧੀ।'
ਤਬਿ ਯਾਤਰਾ ਕਹਿਆ, ਜ਼ਾਰੇ ਦਰਾ ਜੈਫ ਹੋਇਆ।
ਯਾਤਰਾ ਦਰਗੀਹ ਹੋਇਕਰ ਉਠਿ ਗਇਆ। ਤਬਿ ਗੁਰੂ
ਜਾਤਕ ਦੇ ਤੇਰੇ ਇਕ ਨੰਗੋਟੜੀ ਰਹੀ। ਜੇਰੁ
ਹਧਿਓਸ ਕਿੰਨੁ ਜਾਗੀ, ਫਰੀਹਾ ਜਾਨਿ ਜਾਇ ਚੈਠਾ।

ਸਾਧੇ ਮਗਦਾਨਾ ਹੁੰਮ ਜਾਇ ਬੈਠਾ । ਤਬਿ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ
ਕਹਿਆ, 'ਮੇਰਾ ਮਗਦਾਨਿਆ ਰਬਾਬ ਵਜਾਇ।'
ਤਾਂ ਮਗਦਾਨੇ ਰਬਾਬ ਵਜਾਇਆ; ਗੁਰੁ ਮਾਰੁ ਕੀਤਾ,
ਬਾਬੇ ਸਬਦੁ ਓਹੁਇਆ ॥—

ਮਾਰੁ ਮਗਦਾ ॥

ਕੋਈ ਆਖੈ ਭੁਤਾ ਕੇ ਕਹੈ ਬੈਠਾ ॥

ਕੋਈ ਆਖੈ ਆਵਸੀ ਨਾਨਕ ਦਿਚਾਰਾ ॥ ੧ ॥

ਭਇਆ ਦਿਹਾਨਾ ਸਾਹਕਾ ਨਾਨਕ ਬਠਿਮਾਨਾ ॥

ਹਓ ਗੰਧਿਰੁ ਅਵਰੁ ਨਜ਼ਾਰਾ ॥ ੨ ॥ ਰਗਓ ॥

ਤਉ ਦੇਹਾਨਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾਂਭੈ ਦੇਹਾਨਾ ਹੋਇ ॥

ਏਕੋ ਸਹਿਬ ਬਾਹਿਗ ਦੁਜਾ ਆਹੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ ॥ ੩ ॥

ਤਉ ਦੇਹਾਨਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਏਕੁ ਕਾਰ ਕਮਾਇ ॥

ਗੁਰਮੁਖ ਛਾਣੈ ਅਸਮੁਕਾ ਦੂਜੀ ਆਹੁ (ਸਿਆਣਪ ਕਾਇ) ॥ ੪ ॥

ਤਉ ਦੇਹਾਨਾ ਜਾਣੀਐ ਜਾ ਸਾਹਿਬ ਪਰੈ ਪਿਆਰੁ ॥

ਮੰਦਾ ਜਾਣੈ ਆਪ ਕਉ ਆਹੁ ਤਨੁ ਸੇਸਾਰ ॥ ੫ ॥ ੭ ॥

ਤਬਿ ਗੁਰੁ ਨਾਨਕ ਜੁਪ ਕਰ ਕਹਿਆ / ਤਬਿ ਇਕ ਦਿਨ
ਗਜਰਿ ਸਾਇਆ / ਤਬ ਅਗਏ ਧੀਰ ਬਰ ਮਲਾ ਹੋਇਆ,
ਜੋ ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਹੈ, ਨਾ ਕੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ।'

ਜਦੋਂ ਵੇਖੋ, ਤਾਂ ਇਹੋ ਆਦਾਜ਼ ਕਰੋ। ਤਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਜਾਂ
ਕਰ ਖਾਨੇ ਜੇਗ ਕਰਿਆ, ਜੇ ਬਾਬਾ ਜਾਨਕ ਆਖਦਾ ਹੈ,
ਜੇ - ਨਾ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਹੈ, ਨਾ ਕੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ -।
ਤਦੋਂ ਖਾਨੇ ਕਰਿਆ, ਇਸਦੇ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਪਛਿਣਾ,
ਇਹ ਫਕੀਰ ਹੈ। ਤਦੋਂ ਇਹ ਜੇਹੇ ਕਾਜੀ ਬੈਠਾ ਸਾ,
ਉਹ ਕਾਜੀ ਕਰਿਆ, ਖਾਨੇ ਜੀ ਆਦਾਜ਼ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਜੋ
ਆਖਦਾ ਹੈ - ਨਾ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਹੈ, ਨਾ ਕੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ।
ਤਦੋਂ ਖਾਨੇ ਕਰਿਆ ਆਦਮੀ ਤਾਈ, ਜੇ 'ਬਖ਼ਾਇ ਆਇ'।
ਤਦੋਂ ਆਦਮੀ ਆਇਕੇ ਕਰਨ ਦਰੋ। 'ਜਾਨਕ' ਤੋਂ
ਤਾਈ ਖਾਨੇ ਬਖ਼ਾਇੰਦ ਹੈ। ਤਦੋਂ ਮੁਤਕਾ ਗਲ ਦਿੱਤਾ
ਪਾਇ ਗਇਆ, ਆਇ ਕਰ, ਖਾਨੇ ਜੇਗ ਮਿਲਿਆ, ਤਦੋਂ
ਖਾਨੇ ਕਰਿਆ, ਜਾਨਕ ਬਾਬੇ ਪੁਰਖਾਇ ਕਰੇ - ਮੁਤਕਾ
ਕਾਜੀ, ਕਮਰ ਬੰਦ। ਤਦੋਂ ਗੁਰੂ ਜਾਨਕ ਕਰੇ - ਮੁਤਕਾ
ਕਰਿਆ; ਕਮਰ ਬੰਦ। ਤਦੋਂ ਖਾਨੇ ਕਰਿਆ,
ਜਾਨਕ ਮੇਰੀ ਕੇ ਮੁਖਤੀ ਹੈ, ਜੇ ਤੁਹਿ ਜੇਗ ਦਲੀਰ
ਫਕੀਰ ਹੋਵੇ। ਤਦੋਂ ਖਾਨੇ ਗੁਰੂ ਜਾਨਕ ਕਰੇ ਆਖਦੇ
ਪਾਸ ਬਗਿਆ, ਆਰ ਕਰਿਤਿ, 'ਕੇ ਕਾਜੀ ਕਾਈ
ਬਾਤ ਪੁਛਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਛ, ਜਾਨੀ - ਤਾਂ ਇਹ ਬਗੁਨਿ

ਸ਼ਕਤ ਕਰੇਗਾ ਜੀ। 'ਤਬ ਕਾਜੀ ਦਲਗੀਰ ਹੋਇ ਕਹਿ
ਹਮਿਆ। ਤਬ ਕਾਜੀ ਕਹਿਆ, 'ਜਾਨਕ ਤੂੰ ਜੇ ਕਹਿੰਦਾ
ਹੈ, — ਜਾਕੇ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਜਾਕੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ —, ਜੇ
ਮੁੰ-ਕਿਆ ਪਾਇਆ ਹੈ?'

ਤਬ ਥਾਥੇ ਜਾਨਕ ਕਹਿਆ ਸਲੋਕ, ਗਾ
ਮਾਝ ਵਿਚ: —

ਸਲੋਕ ਮ॥ ੧

ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਾਵਣ ਮੁਸਕਨ ਜਾ ਹੋਇ ਤਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਾਵੈ॥

ਅਭਿ ਅਭਿ ਬੀਰ ਕਰਮਿਠਾ ਮਸਕਨਮਾਨ ਮਾਨ ਮੁਸਾਵੈ॥

ਹੋਇ ਮਸਲਿਮ ਬੀਰ ਮਗਣੇ ਮਰਣ ਜੀਵਨ ਕਾ ਭਰਮ ਬਰਾਵੈ॥

ਰਬ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮੀਰੇ ਸਿਰਫਿ ਪਰਿ ਕਰਤਾ ਮੀਰੇ ਆਪ

ਗਵਾਵੈ॥ ਤਥੇ ਜਾਨਕ ਸਰਬ ਜੀਆ ਮਿਹਰੀਓ

ਹੋਇ ਤ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਹਾਵੈ॥ ੧॥

ਜਬ ਇਹ ਸਲੋਕ ਥਾਥੇ ਦਿਤਾ, ~~ਤਬ~~ ਤਬ ਕਾਜੀ ਹੰਗਾਮ
ਹੋਇ ਕਹਿਆ।

ਤਬ ਧੋਸੀ ਕੀ ਤਿਆਜ ਕਾ ਵਖਤ ਹੋਇਆ, ਸਭਿ
ਉਠਿ ਕਰ ਤਿਆਜ ਗੁਜਾਰਨੁ ਗਏ, ਆਰ ਬਾਬਾ ਭੀ

ਰਾਜ ਗਇਆ। ਤਬ ਰਾਜੀ ਸਤੁਰਾ ਤੇ ਮਾਮੀ ਮੜਾ ਗਿਆ,
 ਨਿਰਾਜ ਲਗਾ ਰਹੇ। ਤਬ ਬਾਬਾ ਰਾਜੀ ਕੀ ਤਰਫ ਚੋਖੇ
 ਕਰ ਗਇਆ। ਤਬ ਰਾਜੀ ਛਿੱਟਾ ਜੋ ਗਾਤਰ ਹਮਦਾ ਹੈ,
 ਤਬ ਨਿਰਾਜ ਕਰ ਮਾਏ। ਤਬ ਰਾਜੀ ਕਹਿਆ, 'ਯਾਤਰ ਜੀ
 ਮਲਾਮਤ, ਤਿਠੇ ਮਿਠੇ ਜੋ ਮਾਮਲਾਮਾ ਕੀ ਤਰਫ ਪਿਰਿ ਸਿੰਟ
 ਦੇਖਿ ਦੇਖਿ ਹਮਦਾ ਹੈ, ਤੁੰ ਜੋ ਮਾਮਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗਾਤਰ ਭਲਾ
 ਹੈ।' ਤਬ ਯਾਤਰ ਕਹਿਆ, 'ਗਾਤਰ ਰਾਜੀ ਕਿਆ ਕਹਿੰਦਾ
 ਹੈ?' ਤਬ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ, 'ਯਾਤਰ ਜੀ, ਮੈਂ ਰਾਜੀ ਕੀ
 ਕਿਆ ਪਰਹਾਰ ਪਈ ਹੈ, ਯਹ ਰਾਜੀ ਕੀ ਨਿਰਾਜ ਕਹਿੰਦਾ
 ਨਾਹੀ ਪਈ, ਮੈਂ ਇਤ ਹਮਦੇ ਹੁਇਆ ਥਾ।' ਤਬ ਰਾਜੀ
 ਕਹਿਆ, 'ਯਾਤਰ ਜੀ ਇਹ ਕਾਈ ਪਾਈ ਹੈ, ਤਾ ਮੇਰੀ ਤਕ-
 ਮੀਰ ਜਾਗਰ ਰਹਿੰਦੀ।' ਤਬ ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ, 'ਯਾਤਰ ਜੀ
 ਜੇਬ ਏ ਨਿਰਾਜ ਉਧਾਰ ਮੜਾ ਥਾ, ਤਬ ਇਕਰ ਮਾਤ ਠਹਿੰਦੇ
 ਨਾ ਥਾ ਇਹ ਕੀ ਘੋੜੀ ਸੁਈ ਜੀ, ਵਢੇਰੀ ਜੋ ਮਾਂ ਜੀ,
 ਮਾਤ ਵਢੇਰੀ ਛੁਤ ਕਰ ਮਾਇਆ ਥਾ। ਮਾਤ ਵਢੇਰੀ ਇਹਿ
 ਧਰੀ ਜੀ। ਮਾਤ ਇਹ ਕਹਿਆ, ਮਾਤ ਵਢੇਰੀ ਧਰੀ ਇਹਿ
 ਪਉਂਦੀ ਜੇਂਦੇ। ਇਹ ਕਾ ਮਾਤ ਉਹ ਗਇਆ ਮਾਤਾ,
 ਇਸਕੀ ਨਿਰਾਜ ਕਹਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਪੜੀ।' ਤਾ ਰਾਜੀ ਮਾਇ

ਪੈਰੀ ਪਹਿਲਾ/ ਮਾਇਦਾ ਮੈ, 'ਹਾਹ ਹਾਹ !' ਇਸ
ਕੋ ਪੁਰਾਣੀ ਕੀ ਤਿਥਾਜ਼ਾ ਜੋਈ ਹੈ।' ਤਬ ਕਾਜੀ
ਪਤੀਲਾ/ ਤਬ ਬਾਬੇ ਸੋਢੇ ਦਿੱਤਾ : —

ਮਸਲਮਾਨ ਮਜ਼ਾਹੁ ਆਮਾ ॥ ਸਿਵਰ ਸਬਰੀ
ਕਲਮ ਧਾਰ ॥ ਪੜੀ ਤ ਛੇੜੇ ਪੜੀ ਤ ਖਾਇ ॥
ਜਾਨਕ ਸੇ ਮਸਲਮਾਨ ਭਿਖਤ ਕੋ ਜਾਇ ॥

ਜਾ ਬਾਬੇ ਦੇਹ ਸੋਢੇ ਚੜਿਆ, ਤਾਂ ਮਥੀਆਹ,
ਮੇਥਾਜਾਹ, ਕਾਜੀ, ਮੁਫਤੀ, ਧਾਰ, ਮਜ਼ੀਰ, ਮਹਰ,
ਮਕਦਮਾ 'ਹੈ' ਜਾਨ ਜੋਇ ਜਾਏ। ਜਾਨ ਚੜਿਆ, ਕਾਜੀ !
ਜਾਨਕ ਹਰੇ ਤੇ ਪਹਤਾ ਹੈ, ਮਾਹਰ ਪੁਰਖ ਕੀ
ਤਕਸੀਰ ਜਾਏ।' ਜਿਤੁ ਵਲਿ ਬਾਬਾ ਜਾਹਰ ਕਰੇ,
ਤਿਤੁ ਵਲਿ ਸਭ ਕੋਈ ਸਲਾਮ ਕਰੇ। ਤਬ ਕੋਰਿ
ਜਿਹੁ ਮਸਲਮਾਨ ਮਾਇ ਲੋਗ ਧਾਰ ਤੇ ਕਹਿਣ, ਜੋ
ਜਾਨਕ ਇਸ ਪੁਰਾਣੀ ਬੋਲਣਾ ਹੈ।' ਤਬ ਧਾਰ
ਕਹਿਆ, ਜਾਨਕ ! ਗਜ਼ ਮਾਨ ਹਰਮ ਗਮਾਨ ਸਭਿ
ਤੋਗ ਹੈ।' ਤਬ ਗੁਰੂ ਜਾਨਕ ਕਹਿਆ, ਪੁਰਾਣੀ ਤੋਗ
ਤਥਾ ਕੋਗਾ, ਗੁਣਿ ਟਿਕਣੁ ਕੀ ਬਾਤ ਹੀ,
ਗਜ਼, ਮਾਨ, ਪੁਰ. ਧਾਰ ਤੋਗ ਹੈ, ਅਸੀਂ

ਤਿਆਗ ਚਕੇ।'

ਜਾਇ ਫਕੀਰ ਦਿੱਸ ਬੈਠ, ਤਬ ਫਕੀਰ ਓਠਿ
ਜਬ ਬੈਠਿ ਖੜੈ ਹੋਏ, ਨਾਮੈ ਸਿਫਤ ਕਰਇ। ਮਾਯਾ,
ਜੇ 'ਸਾਨਕ ਸਚਿ ਰੋਜੀ ਯੋਗਾ' ਹੈ, ਮਾਤੇ ਸਚਿ ਕੀ
ਰੰਗਣੁ ਹਿਚ ਰਤਾ ਹੈ।' ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬਲਿਆ
'ਮਰਦਾਸਿਆ, ਰਬਾਬ ਦੁਜਾਇ।' ਤਬ ਮਰਦਾਸੇ ਰਬਾਬ
ਦੁਜਾਇਆ, ਸਗ ਤਿਨੰਗ ਸੀਤਾ; ਚਾਬੇ ਸਬਦ
ਓਗਾਨਾ:—

ਤਿਨੰਗ ਮਾਰਨਾ ੧ ਪਾਰ ੩

ਇਹੁ ਤਨ ਮਾਇਆ ਪਾਰਿਆ ਪਿਆਰੇ ਸੀਤਲਾ
ਸਬਿ ਰੰਗਾਏ ॥ ਮੀਰੈ ਕੋਤ ਤ ਭਾਇ ਚੇਤਲਾ
ਪਿਆਰੇ ਕਿਉ ਪਾਤ ਸੇਜੈ ਜਾਏ ॥ ੧॥

ਪੁਰਿ ਰਬਾਬੈ ਜਾਏ ਮਿਰਦਾਸਾ ਮਿਉ ਰਬਾਬੈ
ਜਾਏ ॥ ਹੀਉ ਰਬਾਬੈ ਜਾਏ ਤਿਨੰਗੈ ਫੈਰ
ਜੇ ਤੇਰਾ ਜਾਏ ॥ ਫੈਰ ਜੇ ਤੇਰਾ ਜਾਏ ਤਿਨੰਗੈ
ਹੀਉ ਸਬ ਰਬਾਬੈ ਜਾਏ ॥ ੧॥ ਰਗਾਏ ॥

ਰਾਇਆ ਮੰਦੁਰਿ ਜੇਥੀਆਂ ਪਿਆਰ ਪਾਈਆਂ
ਜਾਏ ਮਜੀਠ ॥ ~~ਮੰਦੁਰ~~ ਮੰਦੁਰ, ਗੁਣਾ ਜੇ

੨ ਜੇ ਰੀਝੇ ਸਾਹਿਬ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਰੰਗ ਤੇ ਹੋਏ ॥ ੨ ॥

ਜਿਸ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਆਣੇ ਕੰਤ ਤਿਆਰੇ

ਪਾਸ ॥ ਧਨ ਤਿਆਰੇ ਜੇ ਮਿਲੇ ਜੀ ਕਰ

ਸਾਕਰ ਸੀ ਲਾਭਾਤਮ ॥ ੩ ॥ ਅਗਲੇ ਸਾਕੇ

ਅਗਲੇ ਰੰਗੇ ਲਾਭੇ ਸਾਕੇ ਕਰੇ ॥

ਸਾਕਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਤੇ ਤਾਕੇ ਅਗਲੇ ਹੀ

ਸਾਕੇ ॥ ੪ ॥ ੫ ॥ ੬ ॥

ਤਾਂਹਿ ਹਰੀਸ਼ ਅਗਲੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗੇ ਦਮਤ ਪਾਸ

ਲਾਭਾ ॥ ਧਾਥੇ ਦੀ ਧਾਥੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗੇ ਦਮਤ

ਭਾਥੇ, ਧਾਥੇ ਮਿਲੇ ਹਨ ਰੰਗੇ ॥ ਲਾਭ ਤੇ

ਅਗਲੇ ਰੰਗੇ ॥ ਲਾਭ ਰੰਗੇ ਮਮਲ ਮਾਨ ਰੰਗੇ

ਰੰਗੇ ਸਾ ਸਾਥੇ ਸਾਥੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗੇ ॥

ਤਾਂਹਿ ਰੰਗੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗੇ ॥ ਤਾਂਹਿ ਧਾਥੇ ਦੀ

ਧਾਥੇ ਰੰਗੇ, ਮਾਥੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗੇ ਰੰਗੇ

ਰੰਗੇ ॥

ਭਾਗ ~~ਦੁਜਾ~~ ^{ਤੀਜਾ}।

ਪੁਰਖ ਦੇ ਸਦੀ ਭਿਰਾ ਸੀ।

[illegible]

ਤੇਰੇ ਸਾਹਿਬ ਪਾਸ ਜਾ ਕੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

[illegible][illegible]

[Faint handwritten notes at the bottom of the page]

[illegible]

2000

ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ
ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ

ਨਾਨਕਾ

ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ
ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ
ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ
ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਦੇ

ਉਹ ਬਾਏ ਸਰ ਰਿਹਾਇਆ, ਨਾਨਕ ਪੁਤ੍ਰੀ ਦਿਤਾ:—

ਜੇਹ ਨ ਖਿਜਾ, ਜੇਹ ਨ ਭੰਭੇ, ਜੇਹ ਨਾ ਤਪਸ ਚੜਾਈਐ।

ਜੇਹ ਨ ਮੁੰਦੀ, ਮੁੰਡਿ ਮੁਡਾਇਐ, ਜੇਹ ਨ ਸਿੰਢੀ ਫਾਈਐ।

ਅੰਜਨ ਅਧਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ, ਜੇਹ ਜੁਗਤਿ ਦਿਖ ਪਾਈਐ॥੧॥

ਗਾਈ ਜੇਹ ਨ ਤੇਈ॥

ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਸਮਾਸਰਿ ਜਾਏ, ਜੇਹੀ ਕਹੀਐ ਜੇਈ॥੧॥

ਜੇਹ ਨ ਬਾਝ ਮਹੀ ਮਧਾਈ, ਜੇਹ ਨ ਤਾੜੀ ਸਾਈਐ।

ਜੇਹ ਨ ਰੇਸਿ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਭਾਈਐ, ਜੇਹ ਨ ਤੀਸਰਿ ਲਈਐ॥

ਅੰਜਨ ਅਧਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ, ਜੇਹ ਜੁਗਤਿ ਦਿਖ ਪਾਈਐ॥੨॥

ਸਤਿਗੁਰ ਭੇਟੇ ਤਾ ਸਹਸਾ ਭੇਟੇ, ਪਾਦਤੁ ਵਰਜਿ ਰਹਾਈਅੰ।
 ਨਿਰੂਰ ਭੁਭੇ, ਸਹਸ ਪੁਨਿ ਸਾਧੇ, ਘਰ ਜੀ ਪਰਥਾ ਪਾਈਅੰ।
 ਅਜੇਹ ਮਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਅੰ, ਜੇਹ ਜੁਗਤਿ ਦਿਖ ਪਾਈਅੰ॥ ੩॥
 ਨਾਨਕ ਜੀਉਤਿਆ ਮਹਿ ਰਹੀਅੰ ਮਾਧਾ ਜੇਹਾ ^{ਰਹਾਈਅੰ।} ਜੁਗਤਿ ਦਿਖ ਪਾਈਅੰ।
 ਫਗੇ ਬਾਹਰੁ ਸਿਰੀ ਫਾਜੇ, ਤਉ ਨਿਰਭਉ ਪਰ ਪਾਈਅੰ।
 ਅਜੇਹ ਮਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਅੰ ਜੇਹ ਜੁਗਤਿ ਤਉ ਪਾਈਅੰ॥ ੪॥
 ਤਉ ਸਿਧ ਮਾਏਸੁ ਮਾਏਸੁ ਕੀਤਾ, ਜੇ ਦਿਹ ਰੇਈ ਮਹਾਪੁਰਖ ਤੇ।
 ਤਉ ਬਾਧ ਉਧਰੁ ਰਹਿਓ ਰਹਿਅੰ॥

੨੬ ਜੀਉਤਿਆ
ਤਾਂਭਾ

ਇਕਤੁ ਟਾਂਭੇ ਮਾਏ ਨਿਕਸੇ, ਰਹੁ ਨਾਹਿਅੰ। ਤਉ
 ਨਾਹਿਕ ਦੇ ਬਾਨਿ ਮਾਏ ਬੈਠੇ, ਉਧਰੇ ਘਰਿ ਪੁਤੁ ਤੇਅ ਬਾ ਮਾਤੇ
 ਜੇਕੁ ਬਹੁਤ ਮੁਖਾਰਖੀ ਦੇਖਿ ਮਾਧਾਤੁ, ਕੋਈ ਮਾਧਿ ਮਾਧਤਾ ਮਾਧੇ
 ਕੋਈ ਸਾਧ ਮਾਧਾਤਾ ਰਹੇ। ਤਉ ਮਾਧਾਤਾ ਕੀਤਾ ਤਮਾਕ ਦੇਖੇ। ਜਾਂ
 ਲਾਹੁ ਨਾ ਦਿਖੁ ਦੇਖਿਅ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਹ ਨਾਹਿਅੰ ਪਾਏ। ਤਉ ਮਾਧਾਤਾ
 ਨੂੰ ਕੁਝਿ ਜਾਨੀ ਮਾਧੀ ਬਹੁਤੁ ਮਾਧਿਓ, ਜੀਏ ਮਾਧਾਤਾ, ਦਿਖ
 ਤਮਾਕਾਤੀ ਮਾਧਿਕਿ ਰਿਹੁ ਨਾਹੀ, ਦੇਖ ਦੇ ਘਰਿ ਮਾਧ ਪੁਤੁ ਤੇਅ,
 ਮਾਧਾਤਾ ਦਿਖੁ ਰਹਿਓ ਨਾਹਿ ਉਠਿ ਗਾਇਅੰ। ਤਉ ਕਾਥਾ

ਹਸਿਆ, ਆਖਿਓਸੁ, 'ਮਰਹਾਨਿਆ! ਏਸਦੇ ਘਰ ਪੁਰ ਨ ਜੀ
 ਤੇਇਆ, ਏਸਦੇ ਘਰਿ ਇਕ ਕਰਸਾਈ ਆਇਆ ਹੈ। ਰੁਪਾਤਾ ਹੁ
 ਗਤਿ ਹੋਏਗਾ, ਭਲੇਕੇ ਓਠ ਜਾਏਗਾ।

ਜੇਕਰ ਭਲੇਕੇ ਤੇਆ, ਤਾਂ ਓਹ ਜਲਿਕਾ ਹਸਿਆ, ਤਾਂ ਹੋਏ ਪਿਟੇ
 ਨਿਕਲੇ। ਤਾਂ ਮਰਹਾਨੇ ਮਰਜ ਕੀਤੀ, ਆਖਿਓਸੁ, 'ਜੀ, ਇਸਦੇ ਗਾਰ
 ਰਿਸਾ ਵਰਤੀ? ਕਲਿ ਅਜਤ ਪਏਦੇ ਆਏ, ਹਸਦੇ ਥੇ, ਥੇਡੇਥੇ।
 ਤਬ ਥਾਥੇ ਸੋਲਕ ਰਿਤਾ: -

ਜਿਤ ਮੁਹਿ ਮਿਜਨਿ ਮੁਬਾਰਖੀ ਲਖ ਮਿਨੈ ਆਸੀਸ।
 ਤੇ ਮੁਹ ਫਿਰਿ ਪਿਟਾਈਅਨ ਮਨ ਤਨ ਸਹੇ ਕਸੀਸ॥
 ਇਕ ਮੁਏ ਇਕ ਕਵਿਆ ਇਕ ਦਿਤ ਨਦੀ ਵਹਾਇ।
 ਗਇਆ ਮੁਬਾਰਖੀ ਨਾਨਕਾ, ਤੀ ਜਥੇਨੁਂ ਜਾਨਾ॥ ੨॥
 ਤਬ ਥਾਥਾ ਤੇ ਮਰਹਾਨਾ ਓਥਾ ਰਹੇ।

ਤਬ ਹਾਹ ਇਕ ਇਕ ਕੰਢਿਆਂ ਦੀ ਗਤੀ ਆਈਓਸੁ। ਤਬ
 ਪਾਲੀ ਉਧ ਕਾ ਜਗਾ ਤੇਜਾਂ ਕਹਿ। ਤਬ ਮਰਹਾਨੇ ਕੇ ਜੀਆ
 ਮਾਈ, 'ਜੇ ਥਾਥਾ ਰਹਿ ਤਾਂ ਦੁਇਕ ਬੂਰੇ ਨੀਂਹਿ। ਤਬ ਥਾਥਾ
 ਮੁਸਕਾਇਆ, ਜਾਇ ਬੀਠੇ। ਤਬ ਉਧ ਪਾਲੀ ਤੇਲੇਂ ਮਾਰੇ।

ਆਪਣੇ ਮਾਏ; ਤਬ ਥਾਵ ਮਰਾਨੇ ਨੂੰ ਦਿਤੇ। ਤਾਂ ਉਸ
 ਲੜਕੇ ਦੇ ਜੀਅ ਮਾਈ, ਜੋ ਕਿਹਾ ਪਾਤਿ ਤੇ ਜੋ ਮਾਦਾਂ,
 ਤੁਕੀਨ ਦੇ ਮੁਹਿ ਪਾਤਿ ਤਾਈ; ਤਬ ਉਹ ਉਠਿ ਗਏ।
 ਤਾ ਥਾਵੇ ਪੁਛਿਆ, ਤਾਂ ਮਾਧਿਤ ਜ, 'ਜੀ ਕੁਛ ਘੋਰੇ
 ਤੇ ਮਾਦਾਂ, ਤੇਰੇ ਕੁਛ ਪਾਤਿ ਤਾਈ'। ਤਬ ਥਾਵੇ
 ਮਾਧਿਤ ਦਿਤੀ। ਉਥੇ ਹਰਾ - ਹਰਿਆ।

ਤਾਂ ਮਰਾਨੇ ਮਾਧਿਆ, 'ਜੀ ਕਿਹਾ ਜੀ ਕੀ ਮਾਧਿਆ?'
 ਤਬ ਥਾਵੇ ਮਾਧਿਆ, 'ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਕੁਛ, ਜੋ ਕਿਹਾ ਮਾਧਿਆ
 ਤਾਂ ਮਾਧਿਆ'। ਤਬ ਮਰਾਨੇ ਦੇ ਕੋਲ ਦੇਰ ਉਪਰੇ ਮਾਧਿਆ
 ਥੀਰ ਰਾਹੀਂ ਪੁਛਿਆ। ਤਬ ਉਸ ਮਾਧਿਆ ਕਿਹਾ ਕਿਹਾ ਥੀਰ
 ਦੀ ਲੱਗ ਮਾਧਿਆ। ਉਹ ਦਿਖ ਦਿਖ ਮਾਧਿਆ ਹਰਾਨ ਦੇਖਦੇ
 ਮਾਧਿਆ। ਹਰਾਨ ਦੇਖਦੇ ਤਾਂ, ਨਹੀਂ ਪੁਛਿਆ ਮਾਧਿਆ ਮੇਰਾ ਮਾਧਿਆ
 ਤਬ ਦਿਖ ਦਿਖ ਨੇਰੇ ਮਾਧਿਆ, ਜੋ ਕਿਹਾ ਮਾਧਿਆ ਮੇਰਾ
 ਕਿਹਾ ਮਾਧਿਆ ਜਲ ਪਾਨ।

ਤਬ ਦਿਖਾਨ ਪਾਧਿਆ ਹਰਾਨ ਦੇਖਦੇ ਪੁਛਿਆ, ਜੋ ਕਿਹਾ
 ਜੀ ਤਾਂ ਮਾਧਿਆ ਕਿਹਾ ਮਾਧਿਆ ਮਾਧਿਆ ਮਾਧਿਆ

ਮੈਂ ਜੇਕਰ ਘਰੇ ਜ਼ਾਰਾ ਘਰੇ। ਤਾਂ ਉਨ ਸਿਖ ਮਾਧਿਆ, 'ਭਾਈ
 ਜੀ ਇਕ ਸਾਧੂ ਆਇ ਰਹਿਆ ਤੇ, ਉਥੇ ਰਹਾਨ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ
 ਤਹਿ ਉਸ ਰਹਿਆ, 'ਜੀ, ਉਥੇ ਰਹਾਨ ਮੈਂ ਤੀ ਰਹਾਇ।'
 ਤਹਿ ਉਸ ^{ਸਿਖ} ਰਹਿਆ ਕਿਹਾ, 'ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਰਹਾ' ਤਹਿ ਇਕ
 ਦਿਨ ਉਹ ਤੀ ਨਾਮ ਆਇਆ। ਆਂਦਰਿਆ, ਆਂਦਰਿਆ ਇਕ
 ਨੰਦੀ ਸਾਧ ਆਇਆ। ਤਹਿ ਨਿਤਾਪੁਤਿ ਘਰੇ ਤੇ ਇਕੋ
 ਆਇਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਜਾਇ ਲੇਜੀਧਾਨੇ, ਮਾਤੇ ਉਹ ਜੇ ਮਾਧੇ
 ਆਇਨ ਮਾਧਾ, ਜੇ ਆਇਨ ਗੁਰੂ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਇ।
 ਤਹਿ ਇਕ ਦਿਨ ਉਸ ਰਹਿਆ, 'ਭਾਈ ਜੀ ਮੈਂ ਜਾਂਦਾ ਤਾਂ
 ਦਿਕਸ਼ਾ ਕਰਨ, ਮਾਤੇ ਤੂੰ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਸਾਧੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਾਇ।
 ਮਾਨ ਤੇਰਾ ਮਾਤੇ ਮੇਰਾ ਕਰਾਇ ਤੇ ਜੇ ਦੇਖਾ ਤੂੰ ਰਿਸਾ
 ਪਰਾਪਤਿ ਤੇਰੇ ਤੇ ਮਾਤੇ ਮੈਂ ਰਿਸਾ ਮੇਰਾ।' ਤਹਿ
 ਉਹਾਂ ਇਕ ਦਿਨ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਆਖਿਓਨ, ਜੇ ਤੂੰ
 ਮਾਧੇ ਮਾਧੇ, ਤਾਂ ਦੀਹਾਂ ਆਇ ਬੰਨਾ, ਮਾਤੇ ਜੇ ਮੈਂ ਮਾਧੇ, ਤਾਂ
 ਮਾਧੇ ਬੰਨਾ। ਮਾਨ ਇਕੋ ਦੇਇਕ ਰਹਾਨ। ਜੇ ਉਹ ਜਾਏ
 ਤਾਂ ਨੰਦੀ ਤੇਰੇ ਨਾਮ। ਤਹਿ ਉਹ ਰਹਿਆ ਤੇ ਇਕੋ
 ਉਹ ਆਇਆ। ਆਇ ਕਰ ਇਕੋ ਉਪਰੇ ਆਇ ਬੰਨਾ। ਦਿਕਸ਼ਾ

ਨਾਮ ਨਾਨਾ ਜਾਤੀ ਪੈਰਿ। ਜੇ ਦੇਖ' ਤਾ ਇਕ ਮੋਹ ਹੈ
 ਤਵ ਛੁਰੀ ਕੰਢ ਕੰਢ ਜਾਨਾ ਪੈਰਿ। ਜਾ ਦੇਖ', ਤਾਂ ਕੇਸੇ
 ਚਿ ਪਰ ਚੁਕਿਆ ਤੇਰਾ।

ਤਵ ਚਿਤ ਲਗ ਪਾਸੁ ਸਿਖ ਪੰਥੀ ਪੈਰਿ ਰਹਿਆ,
 ਤਾਂ ਰਹਿ ਤੇ ਕਾਹਟ ਕੰਢ ਚੁਕਿਆ। ਤਾਂ ਕਪੜੇ ਜਾਬਿ ਪੈਰ
 ਵੇਖਿ ਕਹਿ ਮਾਇਆ, 'ਇਕ ਜੁਟੀ ਕੁੜੀ, ਇਕ ਜੁਟੀ ਤੇਲੀ।
 ਤਵ ਚਿਤ ਪੁਕਿਆ, 'ਭਾਈ ਜੀ, ਜੁਟੀ ਚੜ੍ਹਾਇ ਲੇਹਾ',
 ਤਵ ਚਿਤ ਕਹਿਆ, 'ਭਾਈ ਜੀ, ਮੇਰੇ ਪੈਰ ਕੰਢ ਚੁਕਿਆ ਹੈ।
 ਤਵ ਚਿਤ ਕਹਿਆ, 'ਭਾਈ ਜੀ, ਅਜੇ ਮੈਂ ਪਾਈ ਮੁਹਰ, ਅਤੇ
 ਤੈਨੂੰ ਚੁਕਿਆ ਕੰਢ, ਇਹ ਕਾਹਤ ਪੁਕੀ ਚਾਲੀਏ। ਜੇ ਛੁੰਨਾ
 ਕਾਹਤ ਜੀ ਚੋਰਾ ਕਹਿੰਦੇ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਜਾਂਚਾ ਧਾਪ ਕਮਾਵਦੀ।'
 ਤਵ ਕੈਥੇ ਮਾਏ ਮਾਇਆ ਕੇਤਤੀ ਕੀਤੀ ਤਬੀਰਤ ਮਾਇ
 ਪੁਕਾਈ। ਤਵ ਕਹਿ ਕਹਿਆ, 'ਰੁਪ ਕਹਿ ਰਹੁ, ਤੈਸੇ ਕਾਈ
 ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਤੇਨ ਮਾਇਆ, 'ਜੀ ਬਹਾਨੇ ਲੇਖ', ਤਵ ਕਾ ਕਾ
 ਬਹਿਅ, ਮਾਇਆ 'ਜੇ ਤੇ ਮਹੁ ਕਿਹਿਆਂ ਕਾ ਚਾ ਜੇ ਮਹੁ
 ਮੇਰੇ ਕੀਆਂ। ਪਿਛੇ ਕਰਮ ਕਾ ਕੀਏਆ', ਇਕ ਮੋਹ
 ਮਾਪੁ ਦੇ ਤਾਬਿ ਰਿਤੀ ਚੀ, ਤਿਸਰਾ ਪੈਰ ਮੇਰੇ ਤੇਲੀਆ

ਬੀਜਾਂ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਜੇਕਰ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦਾ, ਤਿਥੇ ਤਿਥੇ
ਮਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲੇ - ਦਿਲੇ! ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਸੇਖ ਸੁਲੀ ਬੀ
ਜੇਕਰ ਜੇਕਰ ਸੇਖ ਨੂੰ ਆਇਆ, ਤਿਥੇ ਤਿਥੇ ਸੁਲੀ ਅਰ ਨਾਈ।
ਸੁਲੀ ਦਾ ਕੰਡਾ 'ਤੇਇਆ' ਸੇਖ ਦਾ ਸਰਕਾ, 'ਤਿਥੇ ਤਿਥੇ
ਪੰਥ ਪੰਥ, ਨਾਭਿ ਪਾਥਿ ਲਿਖ ਪੰਥ, ਨਾਭਿ ਨਾਭਿ
ਲਾਗੇ ਨਪਦਿ॥

ਤਬ ਓਥੇ ਰਹੇ। ਪਰੇ ਸੁਖ ਨਾ ਮਿਲਾਏ। ਕੇਖ ਕਰ ਅਖਿਰ
ਨੇ, 'ਜਿਥੇ ਸੁਖਿ ਦਿਲਿ ਅੰਗੀ ਜੇਤਿ ਤੇ, ਜੇ ਖਾਜੀ ਨਹੀਂ। ਇਕ ਦੇ
ਪਰੇ ਬਹੁਤ ਦੁਲੀਆਂ ਦੇ, ਪਰ ਨੁਸੀ ਤੇ' ਤਬ ਗਾਏ ਦੇ ਕਉਣੇ
ਮਾਧਿ ਖੇਡੇ ਤੇ। ਨਾਭਿ ਪਾਥਿ, 'ਤਸੀ ਕਦਨ ਮਸਹਰੇ' ਤਬ ਓਥੇ
ਕਹਿਨਿ, 'ਮਾਜੀ ਠਹੁ ਜਾਂ, ਤੇਰੇ ਮਾਹੁ ਕਉ ਆਏ ਜਾਂ' ਤਬ ਗਾਏ
ਮਾਧਿ, 'ਭੁਜਾ ਤੇ, ਦਿਕ ਕਸ ਕਉਣੇ ਮਾਹੁ, ਤਬ ਓਥੇ ਕਹਿਨਿ,
'ਕੰਮ ਕੇਹਾ ਠੇਰੇ' ਤਬ ਗਾਏ ਕਿਹਾ, 'ਓਹ ਜੇ ਪੁੰਨ ਨ ਰਹਿ ਆਹਾ
ਤੇ, ਤੁਹਾ ਤੇ ਆਗ ਜਿਮਾਹੁ, ਮਾਧਿ ਦਾਨੁ ਦੇਹਾ' ਤਬ ਠਹੁ
ਮਾਧਿ, 'ਕਹਾਂ ਆਏ, ਕਹਾਂ ਹਸਿ, ਮਾਧਿ ਦੁਰਿ ਕਹਾਂ' ਤਬ ਦਿਕ
ਨੇ ਮਾਧਿ, 'ਮਾਜਾਂ ਬਹੁਤ ਕੰਮ ਮਾਧੇ ਤੇ, ਪਰ ਹਸਿ ਕਹਿ

ਕਿਸੇ ਹਾਜੀ ਕਾਮਾ — ਕੇ ਕਰੇ। ਸਭੁ ਮਾਏ ਅੰਦਰ
 ਨਿਬਰੁ ਤੇਰੇ ਤੇਰੇ ਲਾਗੁ ਨਾਨਕ ਮਿਲਾਵਾਨੁ ਤੇਰਾ, ਅਖਿਰਿ ਸੁ,
 ਤੇਰੇ ਮਾਧੁ ਕਰੇ ਜੀ ਵਿਗਾਹੁ ਤੇਰੇ, ਜਾਇਦ ਵਿਰਤ
 ਨੇ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਈ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਛ ਹੋਵੇ ਰਹਿਣੀ
 ਦੇ, ਜੇ ਕਰੇ ਪਰੇ ਕੇ ਨਾਇ ਦੇਵੇ; ਅਤੇ ਤੇਰੇ ~~ਕਰੇ~~ ਦੇ ਮਾਧੁ
 ਕਾਮਾ; ਤੇਰੇ ਸਿਰੇ ਮਾਧੁ ਮੰਤ੍ਰੇ ਜਈ. ਜੇ ਕੁਛ ਹੋਵੇ ਬੀ,
 ਜੇ ਮਾਧੁ ਮਾਧੁ ਕਾਮਾ, ਸਭੁ ਕਰੇ ਜੈ ਜਾਇ. ਜਨਮ
 ਮਾਧੁ ਮਾਧੁ ਤੇਰੇ ਕੇ ਕਾਮਾ ਤੇ ਕਾਮਾ ਕੀ ਪ੍ਰਸੀ ਤੇਈ
 ਕਿਰਪਾ ਰਹੇ ਹੋ. ਸੇਵਾ ਕਾਮਾ ਕਾਮਾ.

ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੇ ਸਾਥ ਮਾਏ ਨਿਕਲੇ। ਤਸੀ ਦਰ ਦਰ
 ਮਾਏ ਨੂੰ ਭਖ ਜਾਈ, ਤੇ ਮਾਏ ਨੂੰ ਰਹਿਮ, 'ਜੀ ਪਾਠਕਾਰ।
 ਪੁਕਾਰੇ ਤੇ ਮਾਏ ਨਿਕ ਜਾਈ। 'ਤਬ ਮਾਏ ਕਹਿ ਲਾ,
 ਮਾਏ ਨਿਕ। 'ਤੇ ਕਹਾਵੇ ਦੇਸ 'ਤੇ ਤੇ ਜਾਨਾ 'ਤੇ ਮਾਏ।
 ਤਬ ਮਾਏ ਨਿਕ, ਦਸ। ਜਾਏ-ਰਾਗ ਦਰ ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਰਹਿ
 ਮਾਏ ਨਿਕ, 'ਤੇ ਕਹਾਵੇ ਨੀਕ। ~~ਮਾਏ ਨਿਕ~~

ਦਿਸ਼ਾ ੧੦ ਈਸਵੀ ੧੩ ਪੁਰੁ ਕਰਨ ਅਦਿਅਮ। ਤਬ ਗਾਏ ਹੋਨੇ

ਦੇਖਿ ਕਰ ਜਗਾ ਮੰਮਾਕਰਿ, ਕਾਜ ਕੈਲੀ ਆਹਰੇ ਨਾਹਿ।
 ਤਵਿ ਕਰੁ ਬਾਕਾ ਰਜੇਆ; ਮਾਖਿਤਿ, ਮਰਨਾਨਿਸਾ ਭਾਗੁਕਾਰੁ
 ਕਹਿਕਾ ਮਰਾ ਰੇਖੁ ਰਬਾਬ ਦੇਖੀ ਆਇ। ਮਰਨੇ ਰਬਾਬ
 ਦੁਖਾਇਆ, ਕਰੁ ਗਾਥੇ ਸਮੇਕ ਰਿਤਾ:-

ਗਲੀ ਅਸੀਂ ਵਲੀਅੰ ਮਕਾਸੀ ਬੁਝੇਆਹ,
 ਮਨੁ ਰਸੁਪਾ ਰਾਜੀਅ ਕਾਹਲੇ ਬਿਹਰੀਆਹ।
 ਰੀਸਾਂ ਰੰਗੇ (ਤੁਹੀਆਂ) ਦੇ ਬੇਰੰਗੇ ਰਹ ਬਹੀਆਹ।
 ਨਾਸਿ ਦਸਾਏ ਕਤੀਕਾਂ ਕਾਹੁਤਿ ਸੁਖ ਰਜੀਆਹ।
 'ਤੇਰੇ ਤਾਹਿ ਤਿਹਾਹੀਆ ਕਾਹਿ ਨਿਮਾਤੁਹੀਆਹ।
 ਤਾਹਰ ਜਨਮ ਮਰਾਹਾ ਜੇ ਤੇਰੇ ਸੰਗ ਮਿਲਾਹ।

ਤਵਿ ਬਾਬਾ ਚਿੰਤਾ ਰਹਾ ਰਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਉਦਿਆਹ
 ਦਿਨਿ ਕਹਿਆ, ਜਾਇ ਬੰਗ। ਤਵਿ ਪਰਮੇਸਰਿ ਕੀ ਮਾਹਿਮਾ ~~ਦਿਖਿ~~
 ਅਪੇਰੀ ਬਹੁਤ ਆਈ, ਰਹਬਤ ਕੇ ਉਤਰਿ। ਪੁਸ਼ਾਂ ਰਹਿਤਾਂ
 ਪਿਸਾਂ ਤੇ ਉਦਿਆ, ਰਹੇ ਕੁੰਤਾਂ ਮਾਹਾਨਿ ਰੇਖੀਆਂ। ਘਰਾ ਬਾਹਿ
 ਮਾਈ, ਜਾਂਗਾ ਬਰਸਾਹ ਪਾਈ, ਪਾ ਬਾਬੇ ਤੇ ਦੂਰ ਪਾਈ।
 ਤੂੰ ਬਾਬਾ ਦੇਖੇ
 ਜੇ ਦੇਖਨ ਤਾਂ ਬਿਰਹੁਪ ਸਾਮਨਿਤੋ ਰਜਾ ਆਹਿਤਾ ਹਈ।

Cycled and
Waterproof

ਰੂਪ ਰਸ ਤਾ ਆਖੀਆਂ ਇਤ ਘਟੇ ਨਾਹੀ ਮਤਿ।
 ਜੇ ਬਹਿ ਰਸ ਤਾ ਆਖੀਆਂ ਵੀਰਾ ਸਬਰ ਘਤਿ।
 ਉਠ ਜਾਏ ਤਾਂ ਆਖੀਆਂ ਏਹੁ ਨਾਇਕਾ ਸਰ ਘਤਿ।
 ਜੇ ਰਹਿ ਰਸ ਤਾਂ ਆਖੀਆਂ ਤਰਾ ਰਹੇ ਉਗਤ।
 ਕਾਏ ਨਾਨਕ ਨ ਪੇਦਾਨ ਜੇਬ ਰਹੇ ਪ੍ਰਤਿ।
 ਦੇਖੇ ਦੇਖੇ ਤਾਰਾ ਕਰਤਾ ਰਖੇ ਪਤਿ॥ ੨॥

ਤੇਰੇ ਰੰਗੇ ਰਾਖ: ਅਹੀ ਨਾ ਹੋ। ਤੇਰੇ ਮਨਾਂ ਨ ਆਖਿਆ,
 'ਜੀ, ਇਤਾਂ ਦੇ ਸਾਥ ਰਾਖਾ ਦੁਖਾ ਤੇ ਮਾਰ' ਤੇਰੇ ਕਾਏ
 ਆਖਿਆ, ਮਰਾ ਨਿਯਾ! 'ਇਹ ਸੁਰਤ ਦੁਖਾ ਹੋ।'

ਤੇਰੇ ਮਨਾਂ ਨ ਰਹਿ ਰੇ, ਤੇਰੇ ਉਨਾਂ ਬਹੁਤ ਸੇਵਾ
 ਕੀਤੀ ਉਥੇ ਨਾਹਿ ਰੇ ਕਰੇ ਉਠ ਰੇ। ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਬੋਲਿਆ,
 'ਜੇ ਇਹ ਸੁਰਤ ਉਨਾਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਮਾਰਦੁ ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੇਰੇ
 ਮਰਾਨੇ ਆਖਿਆ, 'ਜੀ, ਤੇਰੇ ਰਹੇ ਤੁਸੀਂ ਨਿਮਾਣੇ ਤਿਨਾ,
 ਜੇਬੇ ਵੇਰਵਾ ਨਾ ਮਿਲੇ ਜੇ ਦੁਖਾ ਦਿਖਾ, ਮਾਣੇ ਜੇਨੂੰ ਸੇਵਾ
 ਕਰਨੀ ਬਹੁਤ ਕੀਤੀ ਜੇ ਸੁਰਤ ਉਨਾਂ ਹੋਵੇਗਾ' ਤੇਰੇ ਗੁਰੂ ਕਾਥੇ
 ਮਾਰਿਆ, 'ਮਰਾ ਨਿਯਾ। ਉਹ ਸੁਰਤ ਰਾ ਆਰਮੀ ਮਾਫ਼ ਸੁਰਤ

ਸੋਚਿਆ ਤੇ ਹੋਰ ਤੇ ਦਿਹਾੜਾ ਮੇਰੇ ਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ
 ਮਾਰਸੀ ਹੋਰਤ ਸਾਹਿਬ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਹੀ ਸਾਤ
 ਕਰੋਗਾ ਮੇਰੇ ਸੁਖ ਤੇ ਦੋਹੇਗਾ, ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ,
 'ਜੀ ਤਥੇ ਕਹੇ ਤੇ ਮੇਰੀ ਲੀ ਮਰਿ ਕੈਰੇ' ਤਬ ਧਾ-

ਤਬ ਸਿ ਸੀਮਾ ਰੇਸ ਆਇ ਮੁਗਟੇ, ਤਬ ਕੇਰਾ ਕੋਈ ਬੰਠਨ
 ਕੇਰਾ ਕੋਈ ਜਗ ਸਾਹਿਬ ਕੇਰਾ ਤਾਂ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ
 ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ
 ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ
 ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ
 ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ ਕੇਰਾ

ਸੋਚਿਆ

ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ
ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ
ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ
ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ
ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ ਜੀਤੂ

॥ ਤਉ ਬਾਬੂ ਬਾਹੀ ਸਹਿ ਨਾਮੀ ਆਵਈ। ਤਉ ਬਾਬੂ
ਕਹੈ ਆਖਿਆ 'ਮਰਨ ਨਿਸੰ-ਰਕਾਬੁ-ਦੁਜਾਇ' ਤ ਕਾ ਬ ਦੁਜਾਇ
ਤਉ ਮਰਨੇ ਆਖਿਆ, ਜੀ ਮੇਰਾ ਘਟੁ ਰਖਹੈ ਨਾਨਕ ਮਿਤ
ਗਿਆ ਤ ਮੇਂ ਇਹ ਰਕਾਬੁ ਦੁਜਾਇ ਨਹੀਂ ਮਰਦਾ॥

ਤਉ ਕਹੈ ਆਖਿਆ, 'ਮਰਨ ਨਿਸੰ ਰਕਾਬੁ ਪਿਛੇ ਹੋਇ
ਦਸਦੀ ਜਾਹੀ'।

“ਅਜੇ ਮੇਂ ਦਸਦੀ ਹੀ ਨਾਮੀ ਜਾਸਕਦਾ, ਮੇਰਾ ਭੁਖ ਰਾਖ
ਘਟੁ ਮਿਤ ਗਿਆ ਤ, ਤਉ ਮਰਦਾ ਤ”

ਤਉ ਕਹੈ ਆਖਿਆ 'ਮਰਨ ਨਿਸੰ ਤਉ ਤੂੰ ਆਈ
ਬਿਨਾ ਮਰਦੁ ਨਾਮੀ ਦੇਂਦਾ, ਉ ਮੇਰਾ ਤਹੀ’

ਤਉ ਮਰਨੇ ਆਖਿਆ 'ਜੀ ਤਉ ਕਿਥੇ ਕਹਿ
ਉ ਮਿਥਾਹ ਤਹੀ ? ਤਉ ਮਰਦਾ ਤ ਜੀਵਹੈ ਦੀ ਗਲ ਕੀ।

ਮਰਦੇਹੇ ਫੇਰ ਆਖਿਆ, 'ਜੀ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਨ ਦੇਖਿ।'
 ਤੇ ਬਾਏ ਆਖਿਆ, 'ਮਰਦਾਨਿਆ ਇਹ ਕੁਝ ਦੇ ਫੇਰ
 ਲਾਂਭੇ, ਪਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਾਏ। ਜੇ ਤੇਰੇ ਪਾਏ ਨਹੀਂ, ਪਰ
 ਤੇਰੇ ਪਾਏ ਕੀਤੇ ਨਹੀਂ।'

ਤਦ ਮਰਦੇਹੇ ਆਖਿਆ, 'ਜੀ ਤੇਰੇ ਤੇਰੇ।'
 ਮਰਦਾਨਿਆ ਜਾਂਚ ਪਾਛੰਦ, ਫੇਰਾਂ ਤੇ ਮੁਆਦ ਆਖਿਓਲਾ,
 ਆਖਿ 'ਤੇਰੇ ਤੇਰੇ ਤੇਰੇ ਪਾਏ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਕੁਝ ਮਰਦਾਨਿਆ
 ਨਾ ਆਖਿਆ, ਕੁਝ ਪਾਏ ਤੇ ਕੀਤੇ ਜੇਹੀ। ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ
 ਮਰਦੇਹੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੁਝ ਨਾਹੀ ਤੇ ਆਖਿਆ 'ਕੁਝ ਖਾਧੇ'
 ਜੇ ਮੁੱਠ ਫਾਂਦ ਤੇ ਮੇਰੇ ਦੇਖੇ ਫਾਂਦ ਪਾਇਆ। ਤਦ ਬਾਏ
 ਆਖਿਆ, 'ਮਰਦਾਨਿਆ ਤੇ ਮਰਦਾਨਿਆ?'

'ਜੀ ਪਾਇਆ। ਤਦ ਮਰਦਾਨਿਆ ਜੀ ਤੇ ਪਾਏ ਤੇ ਕੁਝ ਦੇਖੇ
 ਪਾਏ ਕੀਤੇ ਨਹੀਂ, ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਕੁਝ ਪਾਏ ਤੇ ਕੀਤੇ ਨਹੀਂ
 ਮਤ ਕੁਝ ਮਰਦਾਨਿਆ ਕਿਹਾ ਮਰਦਾਨਿਆ ਤੇ ਮੈਂ ਮੁੱਠ ਪਾਏ
 ਪਾਏ, ਮੇਰਾ ਇਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ।'

ਤਦ ਕੋਥੇ ਆਖਿਆ, 'ਮਰਦਾਨਿਆ ਤਦ ਕੁਝ ਕੀਤਾ
 ਜੀ ਤੇ ਮੁੱਠ ਫਾਂਦ ਮਾਏ। ਇਹ ਕੁਝ ਫੇਰਾਂ ਮਾਏ, ਪਰ

ਬਰਨ ਕਹਿਕੈ ਸੰਸ੍ਰਿਤ ਕਰ, 'ਤੇ ਮਨਿ।'

ਅਸ ਜਾਇ ਮੇਰੇ ਕਿਸੇ ਧੰਨ ਰਖਿਆ, ਤਸ ਰੋਗਾ ਤਨਾ
ਤਿਆ, ਓਹ ਬੰਨਾ।

ਤਸ ਮਨੋਨ ਮਾਖਿਆ, 'ਸੁਗਾਹੁ ਤੇਰੀ ਭਉਤਿ ਨ ਮਤੇ
ਤੇਰੀ ਰਮਾਇ ਨੇ। ਮਾਨਿ ਤੇ ਨਾ ਮੰਗ ਪਿਨਿ ਖਾਰਾ ਲਗਾਂ।
ਤੁ ਮਾਤੰਤ ਮਾਪਾਖ, ਖਾਰਿ ਪੁੰਨਿ ਦਿਤੁ ਤਾਰੀ, ਅਤੇ
ਦਸਦੀ ਕੈ ਨਾਰੀ। ਤੇਰੇ ਕਰੇਰੀ ਰੂਪ ਤਾਨਿ ਰਗੇ
ਮਾਨੇ ਨੁ ਦਿਸਾ ਕਹੀ।'

ਤਸ ਜਾਇ ਮਾਖਿਆ, 'ਮਨਰਾਇਆ: ਮੇਰੇ ਰੂਪ ਖੁਸੀ ਤੇ
ਤੁਪ ਕੇਰੀ ਤੁ ਕਿਸੇ ਦਿਸਾ ਮੰਗਰੀ ਤੇ ਮੰਪਾਦਰੀ।'

ਤਸ ਮਨੋਨ ਮਾਖਿਆ, 'ਸੁਗਾਹੁ ਤੇਰੀ ਖੁਸੀ ਨੇ ਪਰ
ਮੇਰੇ ਦਿਸਾ ਕਹੀ, ਤੇ ਮਾਖਾਨੁ ਅਰੇ ਜਾਇ।'

ਤਸ ਜਾਇ ਮਾਖਿਆ 'ਮਨਰਾਇਆ! ਕਿਧੈ ਨਾ ਨੀ।

ਤਸ ਮਨੋਨ ਮਾਖਿਆ, 'ਤੁ ਤੇ ਰਗੇ ਮੇਰੀ ਰੂਪ ਨਾਦਰੀ,
ਮੇਰੇ ਮਾਨਰ 'ਤੇਰੇ ਮੇਰੇ ਮੇਰੇ। ਤੇ ਤੁ ਦਿਸਾ ਕੈਰੀ ਕਹੀ
ਤੇ ਤੇਰੇ ਰਾਜੇ ਰਗ। ਜਾਂ ਇਹ ਬਰਨ ਕਹੀ ਤੇ ਮੇਰੇ ਕਰਮ ਕੀ
ਤ ਕੀਰਾਰੀ ਤੇ ਰਤਿ ਤੇਰੇ ਤਸ ਨੇ। ਤੇ ਇਹ ਤੇ ਕੈਰੀ ਕੇਰੇ

ਭੰਜੀ ਤੇ ਮਨ ਦਿਲ ਕਰੇ

ਤਬ ਆਰ ਜੋ ਸਾਖਸ 'ਸਾਧਿ' ਤੇ ਮਹਾ 'ਸਾ' ਤੇ
ਦੀਨ ਕਲੇਸੀ 'ਸਾਧਿ' ਤੇ 'ਸਾ' ਤੇ

ਤਬ ਸਿਲਾਤੀ ਖੁਰਾ 'ਸਾ' ਤੇ 'ਸਾ' ਤੇ ਮਹਾ 'ਸਾ' ਤੇ
ਸਾਧਿ ਸਾਧਿ [ਕਰਾਏ]

ਤਾ ਭੰਜੀ ਕਰੇ 'ਮਹਾ ਸਾਧਿ'।

੪੯

— ੨੦੦ —
ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ
(ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੋਰਾ)

ਜਬਿ ਓਹਾਸੀ ਕਹਿਕੇ ਆਏ ਬਾਰੀ ਬਰੀ ਤਬਿ ਆਖਿ ਕਹਿ
 ਤਿਸਦੇ ਹੀ ਤੇ ਕੇਸ ਦਇ ਗਾਇਨਿ ਆਖਿ ਬੰਨੇ ਓਹਾਸਿ ਦਿਹਿ। ਤਬਿ
 ਘਰੀ ਏਕੁ ਸਪਤਾਇ ਕਹਿ ਮਰਹੀਨ ਅਰਜੁ ਕੀਤੀ ਜੇ ਮੰਨੁ ਹੁਕਮ
 ਤੇਏ ਤਾਂ ਘਰਿ ਜਾਵਾਂ, ਘਰਿ ਕੀ ਖਬਰਿ ਲੈ ਆਵਾਂ (ਦਿਖਾਂ ਅਸਾਡੇ
 ਆਰਸੀ ਕਿਉਂਕਹਿ ਤਨਿ ਕੋਈ ਰਹਿਯਾ ਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਨਾਹੀ
 ਰਹਿਯਾ। ਤਬਿ ਬਾਕਾ ਹਜਿਯਾ, ਹਜਿਕਹਿ ਕਹਿਯਾ ਮਰਹੀਨਾ
 ਤੇਰੇ ਆਰਸੀ ਮੇਰੇ ਕੇ, ਤਾਂ ਸੰਧਾਰ ਕਿਉਂਕਹਿ ਰਹਿਯਾ।
 ਪਰ ਤੇਰੇ ਆਤਮੇ ਆਦਰੀ ਤਾਂ ਤੁ ਜਾਹਿ ਮਿਲਿ ਆਉ ਪੁਰ
 ਤੁਹਤ ਆਈਂ ਆਉ ਕਾਜੁ ਦੇ ਘਰਿ ਕੁੀ ਜਾਏ, ਆਯਾਤਾ
 ਨਾਂਭਿ ਜਾਈ ਨਾਹੀ। ਤਬਿ ਮਰਹੀਨ ਪੰਥੀ ਪੈਦਿ ਕਹਿ ਗਇਯਾ।
 ਤਜਦੇ ਹੀ ਆਇਯਾ, ਜਾਇ ਪਰ ਰਹਿਯਾ, ਤਬ ਨੇਕ ਬਹੁਤ
 ਜੁਬਿ ਕਾਏ ਸਤ ਕੋਈ ਆਇ ਪੰਥੀ ਪੈਦੇ ਅਤੇ ਸਰਨੇਕ
 ਆਖਿਯਾ ਜੇ ਮਰਹੀਨਾ ਕੁਮੈ ਤੈਂ ਪਰ ਨਾਨਕ ਕਾ ਸਾਇਯਾ
 ਹੈ, ਦਿਹਿ ੬੦ ਨਾਹੀ, ਸੰਧਾਰ ਤੇ ਰਹਿ ਆਯਾ ਤੇ।

ਤਬਿ ਮਰਹੀਨੇ ਘਰਬਾਰੁ ਕੇਖਕਹਿ ਕਾਜੁ ਦੇ ਦੇਵੇ ਦਿਹ
 ਦਿਹਿ ਗਇਯਾ, ਜਾਇ ਬੰਨਾ, ਤਲ ਬਾਥੇ ਦੀ ਮਾਤਾ ਉਭਰਿ ਗਏ
 ਨੇ ਰਿਖਈ, ਜਗੀ ਬੰਨਾਗੁ ਕਰਨ, ਬੰਨਾਗੁ ਕਹਿਕੇ ਆਖਿਯਾ

ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਵਿਖਾਉ ਨਾ, ੩੨ ਦੀ ਖਬਰ ਦੇਹਿ। ਤਬ ਆਰੇ
(ਦੇਹੇ ਦੇ ਦੇਹੇ ਦੇਹੇ ਦੇਹੇ ਸਭ ਦੇਹੇ ਪਛਾਣਿ ਜਾਏ। ਤੇ
ਮਰਦਾਨੇ ਆਖਿਆ 'ਕੁਝ ਦੇ ਜਾਂ ਬਾਕਾ ਸਤਤ ਪਰ
ਆਰਾ ਤੇ ਤੇਜ ਤੇਜ ਆਰਾ ਵਿਚ ਮੈਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੀ ਖਬਰ
ਨਾਹੀ। ਤਬ ਘੜੀ (ਖਰ ਸੰਠਿਕਰ ਮਰਦਾਨ ਓਰਦਾਨਿਆ।
ਤਬ ਬਾਧੇ ਦੀ ਮਾਤਾ ਆਖਿਆ 'ਕੁਝ ਦੇ ਦਿਹੇ ਤੇ ਤੇਜ
ਦਿਹੇ ਦਿਹੇ ਤੇ ਕਾਇਆ ਦੇ, ਜੇ ਖਾਲੀ ਨਾਹੀ' ਤੇ
ਮਾਤਾ ਸਿੱਖਿ ਖੜੀ ਤੇਜੇ, ਕੁਝ ਕਪੜੇ, ਕੁਝ ਮਿਠਿਆਰੀ ਸੇਬਰ
ਪਿਛਰ ਆਦਿ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਆਦਿ ਮਿਲੀ। ਤੇ ਅਖਿਉਤ
ਮਰਦਾਨਿਆਂ, ਮੈਂ ਨੂੰ ਨਾਨਕ ਮਿਲਾਇ। ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ੪੫
ਕੀ ਕਰਿਆ। ਉਥਰ ਤੇਜੇ, ਆਂਦੇ ਆਂਦੇ ਜਾਂ ਕੇਹੇ
ਦੁਰ ਓਪਰਿ ਆਏ ਤੇ ਬਾਕਾ ਬੰਗਾ ਤੇ, ਤਬ ਬਾਧੇ ਨਿਰਾ
ਜੇ ਮਾਤਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨ ਆਦਿ ਤੇ ਬਾਕਾ ਆਦਿ ਕੀ ਪੰਥੀ
ਪਇਆ, ਤੇ ਮਾਤਾ ਜਗੀ ਬੰਗਾ ਕਰਨ, ਸਿਰਿ ਰੇਮਿਓਨ,
ਆਖਿਉਤ, 'ਹੁੰ ਦਾਨੀ, ਹੁੰ ਦਾਨੀ, ਬੇਟਾ! ਹੁੰ ਤੇ
ਦਿਹਰ ਦਾਨੀ, ਤੇਰੇ ਲਾਏ ਦਿਹਰ ਦਿਹਰ ਦਾਨੀ,
ਤੇਰੇ ਰਸਾਨ ਦਿਹਰ ਦਾਨੀ, ਜਿਥੇ ਤੇ ਦਿਹਰਾ ਤੇ ਸਿਸ

ਥਾਏ ਦਿਹਾੜੁ ਫਾਹੀ, ਤੁਧੁ ਨਿਹਾਨੁ ਕੀਤੀ, ਮੈਨੂੰ ਅਪਹਾਰੁ
 ਮੁਹੁ ਦਿਖਾਇਓ। ਤਬ ਬਾਬਾ ਮਾਤਾ ਕਾ ਤੇਤੁ ਦੇਖੁ ਕਰੀ
 ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਤੇਇ ਕਹਿਯਾ। ਨਗਾ ਬੈਠਾ ਕਹਿਯਾ। ਬੈਠਾ
 ਕਹਿਯਾ। ਤੇਇ ਫਿਰ ਮਾਤਾ ਕਪੜੇ ਬਿਠਿਯਾ
 ਅਥੇ ਅਖੀ, ਅਖਿਆ 'ਬਰਾ ਤੂੰ ਖਾਓ, ਦਿਹਾ ਬਿਠਾਕਾ
 ਗਾਹੁ ਚੀਤਾਹਿ, ਨੌਂ ਕਪੜੇ ਪਹਾਰ।' ਥਾਥੇ ਨਾ ਮਠਿਆ।

ਤਬ ਥਾਥੇ ਕਾਨੁ ਨੂੰ ਖਬਰਿ ਚੋਈ। ਤਾਂ ਕਾਨੁ ਘੋੜੇ
 ਰਹੇ ਕਹਿ ਆਇਆ। ਜਾਂ ਆਇਆ, ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਜੀ ਆਇ
 ਪੈਰੀ ਪਇਆ। ਨਮਸਕਾਰ ਕੀਤੇ। ਪਰਦੱਖਣਾ ਦੇਕਰ
 ਬੈਠਾਏ। ਤਬ ਕਾਨੁ ਜਗਾ ਬੈਠਾ ਕਹਿਯਾ। ਤਬ ਕਾਨੁ
 ਕਹਿਯਾ, 'ਬਰਾ ਤੂੰ ਦਿੱਤਾ ਫਾਹੀ ਪਹਿ ਕਾਨੁ, ਨੌਂ ਪਹਿ ਚੀਤਾ
 ਤੇ। ਤੂੰ ਦੇਖੁ ਬਿਠਿ ਪਿਛਾ ਆਇਆ ਤੇ, ਤੇਰਾ ਪਹਾਰੁ ਕੀਤਾ।
 ਤੂੰ ਮਿਲਾਏ, ਅਤੇ ਜੇ ਥੁਧੁ ਭਾਗੀ ਤਾ ਫਿਰਿ ਜਾਏ। ਤਬ
 ਥਾਥੇ ਅਖਿਆ, 'ਬਾਬਾ ਜੀ, ਮਾਤਾ ਜੀ, ਅਖੀ ਜੇ ਆਏ ਤਾਂ,
 ਜੇ ਕਹਿਯਾ ਬਾ ਆਇਓ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਹੁਣਿ ਆਇਆ
 ਮਨੁ ਜੀ, ਅਖੀ ਅਤੇ ਚਿਹਰਾ ਤਾਂ।' ਤਬ ਮਾਤਾ ਕਹਿਯਾ,
 'ਬਰਾ ਮੇਰੇ ਮਨੁ ਬੈਠਾ ਪਿਛਿ ਕੀਤੇ।' ਜੇ ਤੂੰ ਬਹੁਤੀ

੧
 ਆ ਸਾਕਾ ਦੇਖੇ ਕੋਈ ਦਿਨ ਨੇ। ਤਬ ਦੇਰ
 ਦਿਨਿ ਗੁਰੂ ਕੀ ਮਾਯਾਮਾ ਤੇਰੀ ਨੇ ਪਿਛਨੇ
 ਪਾਹਿ ਗਤਿ ਕਉ ਕੀਰਤਨ ਤੇਰੇ। ਤਾਂ ਦਿਕ
 ਜਤਕਾ ਬਰਸਾਂ ਸਭਾਂ ਕਾ ਘਰ ਤੇ ਈਹ ਆਵੇ।
 ਮਾਇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਪਿਛੇ ਧਰਾ ਤੇਰੇ। ਜਬ ਆਰਤੀ
 ਕੀਰਤਨ ਤੇਰੇ ਤਾਂ ਈਹ ਜਾਵੇ। ਤਬ ਕਾਥੇ ਦਿਕ,
 ਦਿਨਿ ਕਹਿਮਾ, 'ਮਾਨੁ ਇਹ ਜਤਕਾ ਪਵਨਿ ਖੜਾ।
 ਜਬ ਮਥਾ ਦੇਰ ਕਰਿ ਗਲਿਆ, ਤਾਂ ਸੰਗਤਿ ਖੜ੍ਹ
 ਰਖਿਆ, ਆਇ ਗਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਤਬ ਕਾਥੇ ਪੁਕਿਆ,
 ਮਾਧਿਆ, 'ਹੇ ਜਤਕੇ ! ਤੂੰ ਨੇ ਦਿਤੁ ਰਖਤਿ ਈਹ
 ਮਾਨੁਰਾ ਤੂੰ ਸੇ ਕਿਓ ਆਵੇਰਾ ਯੇਰ ਮਾਨੇ ਤੇਰਾ
 ਰਖਤੁ ਆਵੇਰਾ ਧੇਰੁ ਸਭਿਹ ਦਾ ਕੀ' ਤਰੁ
 ਈਸ ਜਤਕੇ ਮਾਧਿਆ, 'ਜੀ। ਦਿਕ ਦਿਨ ਮੇਰੀ
 ਮਾਤਾ ਕਹਿਮਾ, 'ਜੇ ਬੇਟਾ ਤੂੰ ਮਾਧਿ ਬਾਜਾ।
 ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਾਧਿ ਜਗਾ ਬਾਜਾਵੇ, ਜਾ ਜਕਰੀਆਂ
 ਮਾਧੀਆਂ, ਤਾਂ ਪਾਠੇ ਨਿਕਰੀਆਂ' ਕਉ ਸਮਝੀ,
 ਤਾਂ ਪਿਛੇ ਦਾਹੀਆਂ ਕਉ ਜਾਗੀ, ਤਰੁ
 ਮੈਂ ਕਉ ਕੀਤਾ, ਜੇ ਮਾਤਾ ਮਾਧੀ ਨਿਕਰੇ ਰਜਿਜਾਧਿ,
 ਕੋਰੇ ਤੇਰੇ ਮਿਠਾਧਿ, ਕਿ ਨ ਮਿਠਾਧਿ ਜਕਰੀਆਂ

ਜੇ ਕਹਿਮਾ
 ਤਾਂ ਮਾਧੀ
 ਪਾਹ
 ਹੀ ਜਤਕੇ
 ਦ ਦੇਸ ਦਿਕ
 ਕਹਿ ਧੀ, ਭਿਓ
 ਦ ਕਾ ਪੀਰ
 ਜਕ ਕੇ ਕੇਰੇ
 ਰਹੁਰ ਮਾਧਿਆ
 ਰਖ ਤਾਂ
 ਕੀਰੇ ਤੇਰੇ।
 ਦੁਹ ਜਾਗਾ,
 ਰਿ ਜੇਖ
 ! ਦੁਜਾ
 ਜੇ ਕਰ

ਵੀ ਨਿਮਾਈ । ਤਾਂ ਮਾਧਿਅਮ ਜੇ ਗੁਰੂ
 ਜਪਿ ਜੇਹਿ । ਤਾਂ ਜੰਗਤ ਤੇ ਗੁਰੂ ਤੇਰੀ
 ਮਹਿਕੈ । ਤਬ ਗਾਥੇ ਦੀ ਖਾਜੀ ਹੋਈ,
 ਜੰਗਤ ਪੰਥੀ ਪਾਇਆ । ੩

ਥਾਹਿ

ਮੁਹ

ਗੁਰ

ਕਰਮ

ਮਾਧੇ

ਮਾਨ

ਗੁਰੂ

ਪੰਥੀ

ਜੰਗਤ

ਕਪਿ

ਮਹਿ

ਤੁ

ਗਾਥੇ

ਜੇ ਕ

ਮਾਨ

ਭੇਟ

ਦੁਹੀ ਭਿਰਾਜ

ਮਾਤਾ, ਤੁ

ਗੁਰੂ ਕਰਮ

A

ਤਬ ਸ਼ੀਰ

ਖੇਖ ਕਹਿ ਉਜ

ਮਾਧਿ ਨਿਕਲਿ

ਮਾਧਿ ਬੰਠਾ, ਮ

ਸੇਖੁ ਬ੍ਰਿਹਮ

ਪੀਰ ਕੇ ਮੁਰਦ

ਥਾ, ਤਿਸ ਕਾ

ਮਾਧਿ ਕੇਸਿ

ਮਾਧਿ ਕੇ ਰਾਜ

ਮਾਧਿ

ਭੀ

ਕਾ

ਕਮਾਨ ਦਿ

ਪਾਸ ਨੇ ਕਾਰ
ਤੇ ਤੇ ਕਾਰ ਤੇ ਕਾਰ
ਜੀ ਹੋਈ

੪੫

ਦਰੀ ਇਸੀ ਰਹਿਕੇ ਮਾਇਆ ਦੇ। ਤਬ ਹੋਵੇ ਰਹਿਮ
ਮਾਤਾ, ਤੁ ਖਰਨ ਮੇਲ ਤੂੰ ਖੋਤਕ ਮਾਇਆ। ਤਾਂ ਮਾਤਾ
ਰੁਪ ਕਰ ਰਹੀ॥

A

ਭਬ ਸੀਗਰੁ ਵਾਬਾ ਉਥੋਂ ਰਹਿਮ। ਰਹੀ ਰਹੀ
ਦੇਖ ਕਰਿ ਉਥੋਂ ਉਥੋਂ ਪੰ ਰਹਿਮ, ਪਟਦ ਦੇਸ ਵਿਚ
ਮਾਇ ਨਿਕਲਿਆ। ਪਟਦ ਤੇ ਕੋਠਿ ਤਿਨਿ ਉਥੋਂ ਥੀ, ਉਥੇ
ਮਾਇ ਬੈਠਾ, ਮਰਦਾਨ ਨਾਜਿ ਮਾਤਾ। ਪਟਦ ਕਾ ਪੀਰ
ਸੇਖੁ ਬ੍ਰਹਮ ਬਾ। ਤਿਸ ਕਾ ਇਕ ਮੁਹਿ ਮੁਬਲ ਕੈ ਹੋ
ਪੀਰ ਕੇ ਮੁਬਲ ਖਾਣੇ ਕੀਆ ਲਕੜੀਆਂ ਰੁਹੁ ਮਾਇਆ
ਬਾ, ਤਿਸ ਕਾ ਨਾਉ ਸੇਖੁ ਕਮਾਲ ਬਾ। ਦੇਖ ਤਾਂ
ਮਾਇ ਕੋਠਿ ਵਾਬਾ ਮਾਇ ਮਰਦਾਨ ਦੇਖੇ ਬੈਠੇ ਤਿਨਿ।
ਮਰਦਾਨੇ ਰਬਾਬ ਦੁਜਾਇਆ, ਸਬਦ ਗਾਇਨ ਨਾਮਾ,
ਆਪੇ ਪਈ ਕਲਮ ਮਾਪਿ, ਉਪਰਿ ਲੇਖ
ਭੀ ਤੂੰ। ਦੇਖੇ ਕਹੀਦੇ, ਨਾਨਕਾ! ਦੁਜਾ
ਕਾਏ ਕੁ॥

ਕਮਾਲ ਇਹ ਸੁਭਕ ਸਿਖਿ ਨਾਇਆ। ਜੇ ਕੁਛ

ਜਰਤੀਆਂ ਰੁਈਆਂ ਬੀਆਂ ਖੋਈ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ ਪਰਹਿ
 ਮਾਇਆ। ਜਰਤੀਆਂ ਖਰਿਕਿ ਜਾਇ ਅਪਣੇ ਪੀਰ ਕਉ
 ਸਜਾਮ ਰੀਤੀਆਂ, ਤਾਂ ਮਾਖਿਤਿਯੁ 'ਪੀਰ ਸਜਾਮਤਿ ਮੰਤ੍ਰ'
 ਇਕ ਖੁਸ਼ਾਇ ਦਾ ਪਿਆਰ ਮਿਲਿਆ ਤੇ, ਹਿਕੋ ਬੰਤੁ
 ਮੰਤ੍ਰਿ ਤਾਜੁ ਬੀਆਂ।' ਪੀਰ ਕਹਿਆ 'ਅਨਾਇ
 ਰੇਖਾਂ, ਕਿਹਾ ਹੈ' ਤਾਂ ਕਮਲ ਮਾਖਿਆ ਜੀ ਓਹ ਆਖਦਾ
 ਏ ਜੇ:-

ਆਪੇ ਪਟੀ, ਕਮਲ ਮਾਖਿ, ਉਪਰਿ ਲਖ ਕੀਤਾਂ।

ਏਕ ਕਹੀਐ, ਨਾਨਕ! ਦੁਆ ਕਾਏ ਕੁ ॥

ਤਾਂ ਪੀਰ ਮਾਖਿਆ, 'ਬੜਾ ਜਿਨ ਦਾ ਮਾਖਿਆ ਤੇਆ ਇਹ
 ਵੰਤੁ ਹੈ, ਤਿਸਦਾ ਰੀਸਾ ਦੇਖਾਏ, ਓਹ ਖੁਸ਼ਾਇ ਦਾ ਟਕੋਰੀ
 ਮੰਤ੍ਰਿ ਤੀ ਸੰਗਤ।' ਤਬ ਜੇਖ ਬਿਗਾਹਿਯੁ ਖੁਸ਼ਾਇ
 ਰਹਿ ਰਹਿਯਾ, ਕਮਲ ਨਾਨਕ ਸੀਤਾ। ਆ ਕੰਦ ਆ ਕੰਦ
 ਕੰਦ ਤਿਉ ਉਪਰਿ ਆਇਆ। ਜਾ ਦੇਖ ਤਾਂ ਬਾਬਾ
 ਬੰਤੁ ਹੈ। ਤਬ ਜੇਖ ਬਿਗਾਹਿਯੁ ਜਾਇ ਖੜ੍ਹਾ ਤੇਆ।
 ਮਾਖਿਤਿਯੁ, 'ਨਾਨਕ! ਸਜਾਮ ਮਾਨੇਕਸ'। ਤਬ
 ਗੁਰੂ ਕਾਏ ਨਾਨਕ ਕਹਿਆ, 'ਅਜੇਖਮ ਮਾਸਨਾਮ, ਪੀਰ

ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ
 ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰੋਗੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਪੰਜ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ -
 ਪੰਜ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ, ਜਾਂ ਪੰਜ, ਮਾਨਸਿਕ
 ਰੋਗੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰੋਗੀ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ।
 ੨੭ ਮਾਰਚ ੧੯੭੪ ਈ.

ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ।
 ਜੇ ਕੋਈ ਰੋਗੀ, ਤਾਂ ਪੰਜ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ।
 ਤਾਂ ਪੰਜ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ:-

ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ।
 ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ।
 ਤਾਂ ਪੰਜ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ:-

ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ।
 ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ।
 ਤਾਂ ਪੰਜ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ।
 ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ।
 ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ।
 ਤਾਂ ਪੰਜ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ।
 ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ।
 ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀ।
 ਤਾਂ ਪੰਜ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ।

ਤਬ ਜੇਖ ਭਿਰ ਖੜਾ ਹੋ ਸਾ, ਜੇਕਰ ਜੇਖ ਦਿਲਾ ਕੀਤਾ। ਜਾਮਾ
ਦੀ ਭਿਰ ਰਹਿਆ।

ਦਿਪਾਲਪੁਰ ਪਾਸੇ, ਰੰਗਪੁਰ ਦਿਸੇ, ਕਾਸਰ ਦਿਸੇ,
ਪੰਟੀ ਦਿਸੇ, ਗੋਇਰਦਾਸ ਆਇ ਰਹਿ ਦੁਸਾਰਾ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਕਹਿ
ਦੇਵੇ ਨਾਹੀ। ਤਬ ਇਕ ਫਕੀਰ ਬਾ ਤਿਸਰੀ ਕੁੰਝੀ ਦਿਲ ਜਾਇ
ਰਹਿਆ। ਉਹ ਫਕੀਰ ਕਹਿੰਦੀ ਥਾਂ। ਤਾ ਬਾਬਾ ਜਾਇ ਖੜਾ
ਹੋ ਸਾ, ਆਖਿਓ, 'ਏ ਫਕੀਰ ਰਹਿਤ ਰਹਿ ਦੇਹਿ।' ਤਬ
ਫਕੀਰ ਅਰਜ ਕੀਤਾ, ਆਖਿਓ, 'ਜੀ! ਜੇ-ਰਾਮੁ ਪਾਸੇ
ਜਾਵਨ ਨਾਹੀ, ਪਰ ਬੁਧਾਇ ਦਾ ਕਰਮ ਤੇ ਸਾ ਤੇ ਜੋ
ਆਦਮੀ ਦੀ ਸੁਰਤ ਨਹੀ ਆਸੇ।' ਤਾਂ ਭੈਏ ਰਹਿਆ।
ਫਕੀਰ ਜਾਮਾ ਦਿਲਾਇ ਰਹਿ। ਬਾਬੇ ਸਬਦ ਉਪਰੇਨ ਕੀਤਾ
ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਜਾਮਾ ਜਪਇ, ਦਰਦੁ ਕਾ ਸਰਕਾ ਕੇਹੜੁ ਦੁਹਿ
ਰਿਹਿ ਰਹਿਆ।

ਬਾਬਾ ਤਿਸਰੀ ਰਹਿਆ। ਸਾਤਤਾਨਪੁਰ ਦਿਸੇ,
ਗੋਇਰਦਾਸ, ਜਾਮਾਦਾਸ ਦਿਸੇ, ਕਿਸੀ ਪਨਾਨਾਂ ਦੀ ਦਿਚ
ਆਇ ਨਿਕਲਿਆ। ਭੈਏ ਪਨਾਨੇ ਜੇਕਰ ਮੁਕੀਰ ਕੀਤਿਆ।

ਤਵ ਕਿ ਪਠਾਨ ਜੈਰ ਜੈ ਜੈ ਜੈਰ ਦਰ ਤੇ ਜਾਏ ਦੁਜਾਇਤ।
 ਸਾਖੀ, 'ਦਮਧਾਰਨ'। ਤਵ ਕਰੁ ਕਾਕੁ ਏਥੁ ਰਹਿ ਰਹਿ

ਫਿਰੇ ਫਿਰੇ ਦਰਾਜੇ ਫਿਰੇ ਸੰਦਰਪਿ ਸੰਤਿਆਲੀ ਜਾਇ
 ਨਿਕਲੇ। ਮਾਏ ਪਠਾਣਾਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਦੀਯਾ ਹੋਏ ਚਿਨਿ ਅਰੁ
 ਬਾਬੇ ਨਾਮੁ ਕੁਹੁ ਫਕੀਰੁ ਹੀ ਬੇ, ਪਰ ਪੁਪਿਸਾਰਬੁ ਬੇ, ਓਥੇ
 ਬਾਬਾ ਜਾਇ ਬੈਠਾ, ਤਾਂ ਖਬਰ ਕਿਸੈ ਨਾ ਜਾਪੀ, ਅਤੇ ਫਕੀਰੁ
 ਤੁਪ ਆਜਾਨੁ ਰੀਤੇ। ਤਬ ਬਾਬਾ ਤਿਠਿ ਖੜਾ ਤਿਆ/ ਫਕੀਰੁ
 ਨਾਲ ਜੀਤੇ, ਠਾਠੇ ਮਰਦਾਨ ਜੀਤਾ, ਜਾਇ ਪੁਆਨ
 ਪਾਇਆ। ਪਰ ਜਾਨਾਨ ਕਿਨੈ ਮੰਨਿਤੇ ਨਾਹੀ। [ਬਾਬਾ ਤਿਥੇ
 ਉਠ ਮਾਇਆ, ਤਾਹੀ ਨਾਮ ਦੇ ਪਾਠੀ। ਦੋਸਤ ਘਾਂ ਜੋਰੀ
 ਦੇ ਬੁਨਾਏ ਤੇ ਬਾਬਰ ਨੇ ਚਿਤ ਤੇਤੇ ਬੁਨਾਈ ਕਰਦਿਤੀ ਜੀ,
 ਅਤੇ ਮਾਏ ਮਾਰ ਕਰਦਾ ਰਜਾ ਆਇਤਾ ਜੀ, ਅਤੇ ਸੰਦਰਪਰ
 ਦੇ ਨੇੜੇ ਜੀ ਸਾਪਨ ਕੁਕਾ ਜੀ। ਦੇਖ ਦੇ ਪਠਾਨ ^{ਖੜਕੇ ਲਾਗੁ ਪਨਾ} ^{ਮਰਦਾਨ ਤੇ} ~~ਦਮਧਾਰਨ~~
 ਸੰਤਿਆਲੀ ਜੈਰੀ ਦੇ ਧੋੜੇ ਦੇ ਸਨ। ਅਤੇ ਤੇਹੀ
 ਨਜਰ ਆਈ ਜੀ। ~~ਅਤੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ~~ ਅਪੇਦੁਆਸੇ ਦੇ
 ਦੇ ਬੀਉ ~~ਅਤੇ ਦੀ ਯਾਰ ਸਨ~~ ਦਿਆਤ ਦਾਜੇ ਪਾਰੇ ਰਾਜ

ਉਪਰਾਏ

ਦੀ ਨਾਮਾਂ ਸਮੇਤ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਜੋਸ਼ੀ ਖੰਗਿਆਰ ਨੇਤੇ ਹਾਸਤ
 ਤਿਥਿ ਆਏ [ਖੰਗਿਆਰ] ਮਰਦਾਨਿਆ! ਸਤਾਓ ਵਜਾਇ।
 ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਰਸਾਨ ਵਜਾਇਆ, ਰਾਗ ਤਿਨੰਗ ਕੀਤਾ।
 ਬਾਬੇ ਸੁਬਰ ਉਰਦਿਆ।

ਜੈਸੀ ਮੈਂ ਆਏ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਹੀ ਤੈਨੂੰ ਕਰੀ ਗਿਆਨ, ਦੇ ਲਾਏ।
 ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਗ ਜੈਂ ਕਾਬਲਤ ਪਾਇਆ ਜੇਮੀ ਮੰਗੇ ਦਾਨ, ਦੇ ਲਾਏ।
 ਸਰਸ ਪਰਸ ਦੇਇਓ ਪਿਓ ਖੋਲ੍ਹੇ ਰੁੜ੍ਹ ਫਿਰੇ ਪਰਪਾਨ, ਦੇ ਲਾਏ।
 ਕਾਜੀਆਂ ਬਾਹਾਨਾਂ ਕੀ ਗਾਨ ਥਰੀ ਅਗਰੁ ਪਹੈ ਸੈਤਾਨ, ਦੇ ਲਾਏ।
 ਮੁਸਲਮਾਨੀਆਂ ਪੜ੍ਹਿ ਕੋਤਬਾਂ ਕਸਟ ਮਹਿ ਕਰਹਿ ਖਦਾਇ, ਦੇ ਲਾਏ।
 ਜਤ ਸਨਾਤੀ ਤੇਰੇ ਉਰਦਾਈਆਂ ਇਹ ਭੀ ਜੇਖੇ ਲਾਇ, ਦੇ ਲਾਏ।
 ਖੁਨ ਕੇ ਜੋਗਿਓ ਗਾਦੀਆਂ, ਨਾਨਕ! ਰਤ ਕਾ ਕੁੰਨੁ ਪਾਇ, ਦੇ ਲਾਏ।
 ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗੁਣ ਨਾਨਕ ਗਾਏ, ਮਾਸੁ ਪਰੀ ਫਿਰ ਆਖ ਮੰਗੇ।
 ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ਰੰਗਰਦਾਈ ਸੰਠਾ ਦੇਖੈ ਖਖ ਦਿਕੇਲਾ।
 ਸਰਾ ਜੇ ਸਾਹਿਬ ਸਰ ਤਪਾਵੁ ਸਰਨ ਨਿਆਹਿ ਕੇਰੇਕੁ ਮੰਗੇਲਾ।
 ਰਾਇਆ ਕਪੜੁ ਟੁਕ ਟੁਕ ਤੇਰੀ, ਉਦਾਸਨ ਸਮਾਜਸੀ ਬੋਲੇ।
 ਆਖਿਨ ਆਠਕੋਰ ਜਾਨਿ ਸਤਾਨੇ ਦੇ ਤੇਰੇ ਭੀ ਉਠਾਈ ਮਰਦਾਨੇ।
 ਸਰ ਕੀ ਬਾਹੀ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ, ਸਰ ਸੁਹਾਇਸੀ ਸਰ ਕੀ ਬੋਲੇ।

ਜਾਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਬਾਬੇ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਗਾੜਾ ਮੇਰੇ
 ਕੀ ਕੀ ਕੋਰ ਘਿਨਿ ਮਾਇਆ, ਆਇ ਮਿਸਿਲਾ, ਆਖਿਓ, ਮੇਰਾ ਕੀ,
 ਇਹ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਲਗਾਵ ਕਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਟੋਰੀਆਂ, ਤਬ ਬਾਬੇ
 ਆਖਿਆ, ਮੁਆਮੀ! ਹੁਣ ਫਿਰ ਹੁਣੇ ਰਹਿੰਦਾ, ਹੁਣ ਰਹੀ ਹੈ,
 ਪਰ ਤੂੰ ਆਇ ਮਿਸਿਲਾ ਹੈ ਜੋ ਬਾਗ ਕੋਰ ਦੇਖੋ ਇਹ ਟੋਰਾ
 ਹੈ, ਤੂੰ ਭੈਏ ਆਪਣੇ ਕੁਟੇਰੇ ਸੰਕਰ ਜਾਹਿ, ਦੇਖੋ ਰਹਿੰਦਾ ਨਹੀਂ।
 ਜੇ ਦੇਖੋ ਰਹਿੰਦਾ, ਤਾਂ ਮਾਮੀਆਂ, ਤਬ ਭੈਏ ਕਰਮਾਣੁ ਰਹਾ
 ਨਹਿੰਦਾ ਸਾਹਾ ਕੋਰ ਸੰਗਣਿਆ, ਬਿਗਾੜਾ ਫਿਰ ਜਾਇ ਬੰਠਾ।

ਜਿਥੇ ਕੁਰਕਤ ਨਾਹਿ ਸੁਬਾਹ ਹੋਈ, ਤਿਥੇ ਮੀਰ ਬਾਬਰ
 ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਪਇਆ, ਜਿਥੇ ਪਇਆ, ਤਿਥੇ ਸੰਦਪੁਰ ਮਾਹਿਤਿ।
 ਆਖਿ ਪਾਸਿ ਗਿਰਾਏ ਬਤ ਮਾਰੇ, ਤਿਹੁ ਮੁਸਾਮਾਨ ਸਭਿ ਕਤਲਾਹਾ
 ਕੀਤੇ, ਪਰ ਜੁਟੇ, ਘਾਟੇ, ਇਜੇਹੀ ਮਾਰ ਕੀਤੀ ਪਠਾਣਾਂ ਕੋਰ।
 ਜੇਰ ਬੰਦੀ ਘਿਰ ਘਰੁ ਜਾਏ। ਤਬ ਬਾਬਾ ਅਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਕੀਰੀ ਫਿਰ
 ਮਾਰੇ ਸੰਦਪੁਰ ਕੇ, ਤਬ ਮੀਰਖਾਂ ਮੁਗਲ ਕੋਰ ਰਹਿ ਰਹੇ, ਤਬ
 ਮੀਰਖਾਂ ਮੁਗਲ ਆਖਿਆ, 'ਦੇਹਾਂ ਕੋਲਿਆਂ ਤਾਈਂ ਜੰਗਲਾ।
 ਤਬ ਬਾਬੇ ਦੇ ਲਿਖਿ ਪੰਡ ਮਿਲੀ, ਅਤੇ ਮਰਦਾਨੇ ਨੂੰ ਪੰਡ ਪਕੜਾਇਆ।
 ਤਬ ਛੋਰੇ ਜਾਇ ਪਾਇ, ਕੋਰੁ ਹੁਣ ਭੈਏ; ਤਬ ਬਾਬਾ ਸ਼ਬਦ

میرزا بابر
 کی طرف سے

ਵੇਤਿਆ:-

ਮੁਨ ਖਰੀਦੀ ਨਾਨਾ ਯੋਗ, ਮੇਰਾ ਨਾਏ ਪੁਤ੍ਰਾਯਾ।

ਗੁਰ ਕੀ ਬਰਨੀ ਹਰਿ ਬਿਰਾਨਾ, ਸਿਤੁ ਨਾਇਕਾ ਤਿਤੁ ਨਾਨਾ॥੧॥

ਤੇਰੇ ਨਾਨੇ ਬਿਨਾ ਰਹਿ ਗਈ।

ਸਾਗਿ ਕਾ ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਹੁ ਨਾਇ॥੧॥ ਰਾਗਿ॥

ਮਾ ਨਾਨੀ, ਪਿਤਿ ਨਾਨਾ ਮੇਰਾ, ਤੇਰੇ ਨਾਨੇ ਕਾ ਨਾਇਕਾ।

ਨਾਨੀ ਨਾਨੀ, ਨਾਨਾ ਨਾਨੀ, ਤੁਝਿ ਕਰੀ ਤੇਰੀ ਨਾਇਕਾ॥੨॥

ਪੀਅਦਿ ਤ ਖਾਣੀ ਆਈ, ਮੀਰਾ! ਖਾਣਿ ਤ ਪੀਅਦੁ ਜਾਣੀ।

ਪਖਾ ਫੇਰੀ, ਪੰਨ ਮੇਰੀ, ਜਪਤੁ ਰਾਗ ਤੇਰਾ ਨਾਇ॥੩॥

ਲੁਣ ਰਾਗੀ, ਨਾਨਕ ਨਾਨਾ, ਬਖਸਿਹਿ ਤੁਧੁ ਖੰਡਿਆਈ।

ਮਾਇ ਜੁਗਰਿ ਰਹਿਆ ਪਾਤਿ ਰਾਗ ਤੁਧੁ ਦਿਖੁ ਮਕਤਿ ਨ ਪਾਈ॥੪॥

ਤਬ ਰਹੀਆਂ ਮਾਥੀ ਮਿਸੀਆਂ; ਆਖਿਤਿ ਨੈ ਦੇ ਰਾਗਾ ਰਸਤੁ

ਸਰਗ ਕਾ; ਪਾਠਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪਤਰਾਈਆਂ ਅਤੇ ਬਾਗਈਆਂ,

ਸੇਭੇ ਦਿਕਰੀਆਂ ਬਹਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿਸੀਆਂ।

ਤਬ ਕਾਥੈ ਨੂੰ ਭੀ ਦਿਕਰਕੀ ਮਿਸੀ। ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਅਰਜੁ ਕੀਤਾ,

ਆਖਿਤਿ ਜੀ ਜੀ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਕਾਬ ਬਿਨਾ ਰਹੀ, ਜੇ ਪੰਨਾਂ ਤੇ

ਥੇ ਰਾਗਈਆਂ ਤੇ, ਅਤੇ ਰੰਗੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤੇ। ਤਬ ਕਾਥੈ

ਅਖਿਆ ਮਰਾਹਿਅ ਰਬਾਬ ਦਜਾਇ। ਮਰਾਹੇ ਰਬਾਬ ਦਜਾਇ
~~ਰਬਾਬ ਦਿਲੀਪ ਕੀਤਾ।~~ ਰਾਬਾ ਬੰਨਾ ਨਾਨਾ ਪਾਇ। ਅਤੇ ~~ਮਰ~~ ਮਰ
 ਬੇ ਬੇਨਿਆ:- ਉਹਾਇਆ:-

ਪੁਰਾਸਾਨ ਖਸਾਨਾ ਕੀਆ ਤਿ ਰੁਸਤਾਨ ਤਰਸਿਆ।
 ਆਪੇ ਦੇਸੁ ਨ ਦੇਈ ਕਰਤਾ, ਜਮ ਕਰਿ ਮਗਨ ਰੁਹਾਇਆ।
 ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕੁਰਾਨਾਹੇ ਤੇ ਕੀ ਰਸ ਨ ਮਰਿਆ॥੧॥
 ਕਰਤਾ ਤੇ ਮਰਨਾ ਕਈ।

ਜੇ ਮਰਤਾ ਮਰਤਾ ਕਰੇ ਮਾਰੇ ਤਾ ਮਹਿ ਰੋਸੁ ਨ ਏਈ॥੧॥ ਕਾਛੀ॥
 ਮਰਤਾ ਜੀਤ ਮਾਰੇ ਪੈ ਦਸੈ, ਖਸਮੈ ਸਾ ਪੁਰਸਾਈ।
 ਰਬਾਬ ਦਿਲਾਹਿ ਦਿਲਾਹਿ ਕੁੜੀ ਮਇਆ ਸਾਰ ਨ ਕਾਈ।
 ਆਪੇ ਜੋਰਿ ਦਿਠੇ ਆਪੇ ਦੇਖ ਤੇਰੀ ਦੁਇਆਈ॥੨॥
 ਜੇ ਕੋ ਨਾਉ ਪੁਰਾਣੇ ਦਫ਼ਾ, ਸਾਰ ਕਰੇ ਮਹਿ ਤਾਏ।
 ਖਸਮੈ ਨਰਮੀ ਕੀਨਾ ਮਾਏ, ਜੇਤੇ ਰੁਖੇ ਰਾਏ।
 ਮਹਿ ਮਹਿ ਜੀਵੇ ਤੇ ਰਿਤੁ ਪਾਏ ਨਾਨਕ ਨਮ ਦਖਾਏ॥

ਸਿਨ ਸਿਰਿ ਸੋਰਨਿ ਪਟੀਯਾ ਮਾਂਗੀ ਪਾਇ ਸੇਪੁਰਾ
 ਜੇ ਸਿਰ ਕਾਤੀ ਮੁਨੀਯਨਿ ਗਸਰਿਓ ਆਇ ਪੁਰਿ।
 ਮਯਾ ਅੰਦਰਿ ਤੇਰੀਯਾ ਹਉ ਬਹੁਇਨ ਸਿਨਨ ਹਉਨਿ॥੧॥
 ਆਦੇਸ਼ ਗਾਂਥਾ ਆਦੇਸ਼।

ਆਗਿ ਪੁਰਖਾ ਤੇਰਾ ਅੰਤ ਨ ਪਾਇਆ ਕੁਝ ਕੁਝ ਦੇਖਿ ਦੇਖਾ॥੧॥੨੦੪॥
 ਜਦੋ ਸੀਯਾਂ ਦੁਆਰੀਯਾਂ, ਜਾਹੇ ਜੋਰਨਿ ਮਨਿ।

ਹਿੰਡਸੀਂ ਰਹਿਯਾਈਯਾਂ, ਦੇਖ ਮੇਰੇ ਕੀਤੇ ਗੰਥ।

ਬਿਪਰਕ ਪਾਈ ਗਾਥੇਯਾਂ, ਕੋਠੇ ਸਿਖ ਕਹਿ ਪਾਇ॥੨॥

ਇਕ ਜਪੁ ਜਾਨਿ ਬਹਿਰੀਯਾਂ, ਜਪੁ ਜਾਨਿ ਮਹੀਯਾ।

ਕੁਸੀ ਭੁਯੋਰੇ ਮਾਂਦੀਯਾ, ਮਾਹੁਨਿ ਜੇਜਾਈਯਾਂ।

ਤਿਨਿ ਮਾਂਗਿ ਜਿਨਕਾ ਪਾਈਯਾਂ ਤੁਨਿ ਜਿਨਕਾ ਸੇਯਾ॥੩॥

ਪੰਥ ਜੇਕਰੇ ਦੇਖੈ ਮੇਰੇ ਤੇਰੇ ਜਿਨਕੀ ਰਾਖੇ ਰੇਖ ਰਾਖੇ।

ਦੁਹਾ ਹੁੰ ਕਾ ਸਾਇਆ, ਸੈ ਰੇਖੇ ਪਾਇ ਮਾਇਆ।

ਜੇ ਤਿਥੁ ਤੁਮੈ ਦੇ ਵਡਿਆਈ ਜੇ ਤੁਮੈ ਦੇਇ ਸਜਾਇ॥੪॥

ਅਯਾ ਦੇ ਜੇ ਰੇਖੀਯਾਂ ਤਾਂ ਕਾ ਰਿਤੁ ਮਿਲੇ ਸਜਾਇ॥

ਸਾਹਾਂ ਸੁਰਤਿ ਗੁਣਾਈਯਾ ਰੇਖ ਤੁਮਾਥੇ ਰਾਇ।

ਬਾਬਰ ਚਾਹੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਈ, ਕੁਇਰੁ ਨ ਰੇਖੀ ਪਾਇ॥੫॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਮਾਸਾਨ ਸਰੇ ਮਰੇ ਨਰਿ, ਜਨਾਨਿ
 ਅਰੁ ਪਰੇ ਸਰੇ ਤੇਰੇ ਪਿਯਰੇ। ੬੨ ਸਰੇ ਕਰੇ।

ਇਕਾ ਰਖਤ ਪੁਆਈਅੰ, ਇਕਾ ਪੁਰਾ ਜਾਇ।
 ਸਰੇ ਦਿਹੁ ਤਿਰਾਹੀਅੰ ਕਿਥੇ ਦਿਕੇ ਕਰਹਿ ਨਾਇ।
 ਰਾਮੁ ਨ ਕਬਹੂੰ ਰੇਖਿਓ, ਤੁਹ ਕਰਹਿ ਨ ਮਿਲੈ ਖਰਾਇ॥੬॥
 ਇਕਿ ਘਰਿ ਆਹਿ ਆਪੈ ਇਕ ਮਿਲਿ ਮਿਲਿ ਪੁਕਾਰਿ ਸੁਖ।
 ਇਕਾ ਇਹੋ ਸਿਖਿਆ ਕਰਿ ਗਹਿ ਕੇਰਹਿ ਦੁਖ।
 ਜੇ ਤਿਸ ਕਰੈ ਜੋ ਬੀਜੈ, ਹਰਿਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ॥੭॥

ਤਿਨ ਦਿਨ ਕਤਾਨਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਓਮਕਾਰਾਂ ਨੇ ਆਈਨ ਮਾਣੀ
 ਤਬ ਬਾਬਤ ਪਾਤਕਾਤ ਤਬ ਕੀਤਾ, ਜੇ ਕੀਰੀਛੁ ਰੇਖੇ।
 ਤਾਂ ਸੰਦਰਪਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲੀਪ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰ ਰੱਖਿਆ।
 ਤਾਂ ਸੰਦਰਪਤ ਕੀ ਕੀਰੀਛੁ ਦੇਖੇ ਬੰਦੂਕ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਸੰਦਰਪਤ
 ਦਿਲੀਪ ਦੇ ਆਏ। ਤਾਂ ਆਰਾਏਖੇਂ ਤਾਂ ਕੀ ਰੇਖੇ, ਸਤੁ
 ਕਤਾਨਾ ਪਏ ਤੇਨ ਤਬ ਬਾਬੇ ਆਖਿਆ, 'ਮਰਾਹਿਅੰ, ਇਹ
 ਰਿਸਾ ਰੁਲੀ' ਤਾਂ ਮਰਾਹੇ ਆਖਿਆ, 'ਜੀ ਪਾਤਕਾਤ। ਜੇ ਤੁਧ
 ਕਾਹੁ, ਜਾਈ ਰੁਲੀ'। ਤਬ ਕੋਥੇ ਆਖਿਆ, 'ਮਰਾਹਿਅੰ।
 ਰਬਾਬ ਦੁਆਇ' ਤਾਂ ਮਰਾਹੇ ਰਬਾਬ ਦੁਆਇਆ, ਰਾਮੁ ਸਾਧਾ
 ਕੀਤਾ। ਕੋਥੇ ਸੁਬਰ ਉਤਾਇਆ।

ਕਹਾ ਸੁ ਬੇਨ ਤੇਰਾ ਘੋਰੇ ਕਹਾ ਭੇਰੇ ਬਾਨਾਈ।
 ਕਹਾ ਤੁ ਤੇਰੇ ਕਾਹੇਰੇ, ਕਹਾ ਤੁ ਜਾਨ ਕਬਾਈ॥

ਕਹਾ ਸੁ ਮਾਰਗੀਆ ਮਾਰਵੇ ਮੈਂ ਰਿਸਿ ਨਾਲੀ॥੧॥

ਇਹ ਜਗੁ ਤੇਰਾ ਤੁੰਗੀ ਕੀਈ।

ਏਕ ਪਾਸੀ ਮਹਿ ਬਾਪ ਭਿਖਾਏ, ਜਗੁ ਧੰਡੇ ਦੇਵਹਿ ਤੁੰਗੀ॥੨॥

ਕਹਾਂ ਸੁ ਪਾਨ ਦਰ ਮੰਡਪ ਮਹਾਂ ਕਹਾਂ ਸੁ ਬੰਦ ਸਰਾਈ॥੩॥

ਕਹਾਂ ਸੁ ਜੇਜ ਸੁਖਾਲੀ ਕਾਸਟਿ, ਜਿਸੁ ਖੰਭ ਨੀਰ ਨ ਪਾਈ।

ਕਹਾਂ ਸੁ ਪਾਨ ਭੰਬਲੀ ਹਰਮਾ ਭੇਈਆਂ ਛਾਈ ਮਾਈ॥੪॥

ਇਸ ਜਗਿ ਕਾਸਟਿ ਪਾਈ ਦਿਗੁਤੀ, ਇਨਿ ਜਗ ਪਾਈ ਖਮਾਈ।

ਪਾਪ ਬਾਕੁਰ ਭੇਦ ਨਾਹੀ, ਮੁਇਆ ਸਾਥ ਨ ਜਾਈ।

ਜਿਸਨੁ ਆਪ ਬੁਝਾਏ ਕਰਤਾ, ਪੁਸ਼ ਨਏ ਚੰਨਿਅਈ॥੫॥

ਕੋਟੀਰੁ ਪੀਰ ਦਰਜਿ ਰਹਾਏ, ਜਾ ਮੀਰ ਮੁਨਿਆ ਪਾਇਆ।

ਬਾਨ ਮੁਕਾਮ ਜਾਨੇ ਬਿਜ ਮੰਦਰ ਮੁਛਿ ਮੁਛਿ ਕਹਿਰ ਰਹਾਇਆ।

ਕੋਈ ਮੁਕਾਮ ਨ ਤੇਰਾ ਮੀਧਾ, ਬਿਨੇ ਨ ਪਰਕਾ ਜਾਇਆ॥੬॥

ਮੁਕਾਮ ਪਾਨਾਂ ਤੁਈ ਜਾਈ-

ਪੁਰਾਨਾ ਪੁਰਾਨਾ ਕੀਆ ਓਰੁਤਾਨ ਭਗਇਆ।

ਮਾਰਯੇ ਦੇਸੁ ਨ ਦੇਈ ਕਰਤਾ, ਜਮੁ ਕਰ ਮੁਕਾਮ ਰਹਾਇਆ।

ਦੇਈ ਮਾਰ ਪਈ ਕਰਨਾਹੁ ਤੇਂ ਕੀ ਦਰੁ ਨ ਮਾਇਆ॥੭॥

ਮੁਕਾਮ ਪਾਨਾਂ ਤੁਈ ਜਾਈ

ਮੁਕਾਮ ਪਾਨਾਂ ਤੁਈ ਜਾਈ

ਕਰਤਾ ਤੁੰ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੇਈ।

ਜੇ ਸਕਤਾ ਸਕਤੇ ਕਉ ਮਾਰੇ, ਤਾ ਮਨ ਹੋਯਾ ਨ ਹੋਈ॥੧॥ ਰਾਗੁ॥

ਸਕਤਾ ਸੀਤ ਮਾਰੇ ਪੈ ਰਹੇ, ਖਸਮੇ ਸਾ ਪੁਰਜਾਈ।

ਹਤਨ ਦਿਗਮਿ ਦਿਥੇ ਕੁਤੀ, ਮੁਇਆਂ ਸਾਰ ਨ ਕਾਈ।

ਮਾਪੇ ਜੇਹ ਦਿਛੇ ਮਾਪੇ ਰੇਖ ਤੇਰੀ ਕਉ ਮਾਈ॥੨॥

ਜੇ ਕੇ ਲਭਿ ਪਰਾਏ ਕੁਛਾ ਸਾਧ ਕਰੇ ਮਨਿ ਭਾਏ॥

ਖਸਮੇ ਨਰੀ ਕੀਤਾ ਮਾਏ ਜੇਤੇ ਕੁਛੇ ਰਾਏ।

ਮਾਏ ਮਾਏ ਜੀਵੈ ਤਾ ਕਿਛੁ ਪਾਏ ਲਾਕ ਲਾਕ ਰਖਾਏ॥੩॥

~~ਤਬ ਦਿਕਾ ਦਿਨ ਮਾਰਾਨ ਮਾਰ ਕੀਤਾ, ਮਾਧੀਯੁ, ਜੀ-ਦਿਤਾ ਤੰ-
ਦਿਕਾਸੇ ਦਿਯਾਏਆ, ਤੇ ਦਿਯੇ ਨਿ~~

ਤਬ ਪੈਰਪੁਰ ਕਾ ਨਰ ਬਹੁਤ ਨਾਭਿ ਪਰੇਰਿ ਸਿਖ ਤੇਆ। ਤਬ

ਸ਼ਾਹ ਕਾਨਾਨ ਬੰਦਿ ਦਿਕਾ, ਉਨ ਸਿਖ ਨਾਇਆ, ਪਰੇਰ

ਖਾਨਪੁਰ ਕਾ ਥਾ, ਪਰੇ ਸੇਯਾਤਿਯੋ ਰਵਿ ਮਾਛੁਣੀ, ਤਦਕਾ

ਭਿਰਾਜੀ ਤੇਆ। ਤਦਕਾ ਬਾਬਾ ਓਥੇ ਰਹਿ ਰਹਿ ਰਹਿ ਰਹਿ।

B

ਪਸਰੁ ਦਿਯੇ, ਮਾਏ ਮਾਏ ਕੇ ਕਰੇ ਦਿਕਾ ਮਾਏ ਨਿਕਰੇ, ਕੇਸ

ਮਾਧੀਯੁ, ਓਥੇ ਬਾਬਾ ਦਿਕਾ ਜਾਏ ਬੰਦੇ। ਤਬ ਮਾਏ ਮਾਏ ਤੇ

ਮਾਧੀਯੁ ਤੇ

ਕਹਾ ਸੁ ਆਰਥੀਆ ਮਾਵੇਰੇ ਮੰਥੇ ਰਿਸਿ ਨਾਲੀ॥੧॥

ਇਹ ਜਗੁ ਤੇਰਾ ਤੁੰਗੀ ਕੀਈ।

ਏਕ ਪਾਸੀ ਮਹਿ ਥਾਪਿ ਓਖਾਧੇ, ਜਰੁ ਵੀਠਿ ਦੇਵਹਿ ਤੁੰਦੀ॥੨॥

ਕਹਾਂ ਸੁ ਪਾਨ ਦਰ ਮੰਤ੍ਰ ਮਾਨਾਂ ਕਹਾਂ ਸੁ ਬੈਰ ਜਰਾਈ॥੩॥

ਕਹਾਂ ਸੁ ਮੇਜ ਸੁ ਖਾਸੀ ਕਾਸਹਿ, ਜਿਸੁ ਵੇਖਿ ਨੀਰ ਨ ਪਾਈ।

ਕਹਾਂ ਸੁ ਪਾਨ ਤੁੰਗੀ ਹਰਮਾ ਤੇਈਆਂ ਛਾਈ ਮਾਈ॥੪॥

ਇਸ ਜਗਿ ਰਹਿ ਪਾਈ ਦਿਗਤੀ, ਇਨਿ ਜਰ ਪਾਈ ਖਾਸੀ।

ਪਾਪ ਧਾਰੂ ਤੇਰੇ ਨਾਜੀ, ਮੁਇਆ ਸਾਥ ਨ ਜਾਈ।

ਜਿਸਨੁ ਆਪ ਖੁਸਾਏ ਕਰਤਾ, ਖੁਸ ਨਏ ਚੰਨਿਅਾਈ॥੫॥

ਕੋਟੀ ਪੀਰ ਵੇਖਿ ਨਹਾਏ, ਜਾ ਸੀਰ ਮੁਨਿਆ ਪਾਇਆ।

ਥਾਨ ਮੁਕਾਮ ਜਾਨੇ ਬਿਨ ਮੰਦਰ ਮੁਢਿ ਮੁਢਿ ਕੁਇਰ ਰਜਾਇਆ।

ਕੋਈ ਮੁਕਾਮ ਨ ਤੇਆ ਮੰਥਾ, ਬਿਨੇ ਨ ਪਰਤਾ ਜਾਇਆ॥੬॥

ਮੁਕਾਮ ਖਾਨਾਂ ਤੁਈ ਜਾਈ

ਮੁਕਾਮ ਖਾਨਾਂ ਕੀਆ ਓਰੁਮਤਾਨ ਠਹਾਇਆ।

ਮਾਧੈ ਦੇਸੁ ਨ ਦੇਈ ਕਰਤਾ, ਜਮੁ ਕਰ ਮੁਕਾਮ ਚੜਾਇਆ।

ਦੇਈ ਮਾਰ ਪਈ ਕਰਨਾਹੁ ਤੇ ਵੀ ਦਰੁ ਨ ਆਇਆ॥੭॥

ਮੁਕਾਮ ਖਾਨਾਂ
ਜਿਸੁ ਵੇਖਿ ਨੀਰ ਨ ਪਾਈ

ਮੁਕਾਮ ਖਾਨਾਂ
ਜਿਸੁ ਵੇਖਿ ਨੀਰ ਨ ਪਾਈ

13

ਇਕ ਸਿੰਘ ਮਰਦਾਨ ਮਰਦਾਨੀ, ਮਾਧਿਓ, 'ਜੀ ਹਿੰ
 ਇਕੋ ਦਿਹਾੜਿਆ, ਅਤੇ ਇਤਨੇ ਵਿਛੋਲੇ 'ਤੇ ਤੁਹਾ
 ਸੋਚੇ ਮਾਧਿਆ, 'ਮਰਦਾਨਿਆ'। ਇਹ ਦਰਖਤ ਤੋਂ ਜਾਣ
 ਸਹਿ, ਜਾਂ ਉਠਿਆ ਤਾਂ ਜਗਾ ਦੇਵੇ। ਤਾਂ ਮਰਦਾਨ
 ਜਾਣੇ ਪੁਤਾ। ਤਾਂ ਇਕ ਬੁਰ ਵਿਕਾਸੀ ਕੀ ਪਈ ਥੀ
 ਪੀਠੇ ਉਪਰ, ਚੋਰੀ ਖਾਂਦਿਆ। ਜਿਹੇ ਸਤਾ ਥਾ, ਤਿਥੇ
 ਕੀਤੀਆਂ ਘਾਇ ਜਗੀਆਂ, ਇਕੋ ਜੇਹੀ ਜਗੀ ਸੁਣੇ
 'ਤੇ ਨੂੰ, ਤਾਂ ਹਰ ਨਾਮ ਸੁਣੇ ਮਨ ਸੁਣਿਆਂ। ਤਾਂ
 ਘਾਵੇ ਮਾਧਿਆ, ਕਿਸ ਕੀਤੇ ਦੇ ਮਰਦਾਨਿਆਂ ਤਾਂ
 ਮਰਦਾਨੇ ਮਾਧਿਆ, 'ਜੀ ਕੋਈ ਹਿਕ ਜੇ ਸਹੀ ਸੁਣੇ
 ਮਰ ਕਾਈਆਂ। ਤੁਹਾ ਬਾਕਾ ਹੁਕਿਆ, ਮਾਧਿਓ,
 'ਮਰਦਾਨਿਆ'। ਇਹੋ ਜੇ ਮਰਦੀ ਆਈ, ਇਕੋ ਕਾ ਸੁਣਾ
 ਤਾਂ ਮਰਦਾਨੇ ਆਇ ਪੰਗੇ ਪਾਇਆ।

ਤੇਈ॥੧॥ ਰਾਹੋ॥
 ਪੁਰਖਾਈ।
 ਹਰ ਨ ਕਾਈ।
 ਤਿਆਈ॥੨॥
 ਨੇ ਰਾਹੇ॥
 ਰਾਹੇ।
 ਨਾਮ ਦੁਖਾਹੇ॥੩॥
 ਜੀ-ਇਹ ਤਾਂ

ਤੇਆ। ਤੁਹਾ

ਨਾਇਆ, ਪਰਤ

ਮਾਧਿਆ ੦ ਟੀ ਖਾਨਪੁਰ ਕਾ ਥਾ, ਪਰ ਜੇਕਰਿਓਂ ਰਾਹੇ ਆਛੁਣੀ, ਤੁਹਾ
 ਉਰਾਜੀ ਤੇਆ। ਤੁਹਾ ਬਾਕਾ ਥੋਂ ਰਦਾ ਮਿਥੀ ਰਹਿਆ।

B

ਪਸਰੁ ਦਿਖੇ, ਮੀਏ ਮਿਠੇ ਦੇ ਕਰਨੇ ਦਿਹਿ ਆਇ ਨਿਕਰੇ। ਰੇਖ
 ਮਾਧਿਆ, ਉਥੇ ਬਾਕਾ ਦਿਹਿ ਜਾਇ ਬੰਠੇ। ਤੁਹਾ ਮੀਏ ਮਿਠੇ

ਇਕ ਮੁਸਲਮਾਨ ਟਕੀਰ ਨਾਜ਼ ਕਰ ਰਹਾ ਹੋਈ।

ਤਬ ਹਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨਾ ਹੈ ਜਿਨਾ ਹੈ ਜਾਹੇਰ ਮਾਇ ਨਿਕਲਿਆ।
 ਤਬ ਜਾਹੇਰ ਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਦਾ ਬੁਨੀਦ ਦੁਨੀਵੇਰ ਪੁਪੜ ਖੜੀ ਥੀ।
 ਤਿਸੇ ਪਤਾ ਕਾ ਸਰਾਪ ਥੀ। ਉਸ ਜ਼ਮਾਨੇ ਨੇ ਡਾਕਰ ਤਪਾ
 ਮਾਇਆ ਤੀ। ਤਬ ਉਹ ਮਾਇ ਕਰਿ ਕਾਬੇ ਜੀ ਕਥੇ ਤਾਥੇ ਕਰਿ
 ਸੰਗਤਿਆ। ਉਸੇ ਦਰ ਉਪਰਿ ਸਤ ਪੁਜਾ ਬੰਧੀਆਂ ਬੰਧੀਆਂ,
 ਨਖ ਨਖ ਕੀ ਏਕਪਨ ਥੀ। ਤਬ ਸਾਥੇ ਪੁਠਿਆ, 'ਇਹ ਪੁਜਾ
 ਵਿਖਰੀਆਂ 'ਨਿਰ' ਤਬ ਦੁਨੀਵੇਰ ਮਾਇਆ, ਜੀ ਇਹ
 ਪੁਜਾ ਮੇਰੀਆਂ 'ਨਿਰ' ਤਦੁ. ਬਾਥੇ ਇਕ ਸੁਈ ਰਿਤੀ,
 ਮਾਇਆ, ਜੇ ਮਾ-ਸਾਥੀ ਅਸਾਨ ਰਾਖ, ਮਾਥੀ ਮਾਥੀ ਮੰਨਿ
 'ਚਿਤਿ' ਤਬ ਦੁਨੀਵੇਰ ਸੁਈ ਬੀਗਤਿ ਪਾਇ ਸੰਗਤਿਆ,
 ਮਾਇਆ, ਇਹ ਸੁਈ ਰਾਖ, ਰਾਖ ਰਿਤੀ ਤੇ, ਮਾਥੇ ਮਾਇਆ
 'ਤੁ, ਜੇ ਮਾਥੇ ਮੰਨਿ ਸੰਗਤਿਆ' ਤਦੁ ਬੀਗਤਿ ਮਾਇਆ
 'ਦੇ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰੇ, ਇਹ ਸੁਈ ਤੇਰੇ ਸਾਥ, ਕੁਲੀ ਮਾਥੇ' ਤੇ
 ਤੇ ਦੁਨੀਵੇਰ ਮਾਇਆ 'ਕਿਆ ਕਰੀਮ' ਤੇ ਬੀਗਤਿ
 ਮਾਇਆ, 'ਜਾਓ 'ਦੇ ਮਾਥੀ' ਤਬ ਦੁਨੀਵੇਰ ਸੁਈ ਕੇਰਿ
 'ਸੰਗਤਿਆ' ਸਾਥ ਪਾਇ। ਮਾਇ ਮਾਇਆ, ਇਹ

ਪ੍ਰਦੀ ਖੇਰੇ ਪਾਸਿ ਮਠੈ ਰਹੈ ਰੀ ਨਾਹੀਂ ਫੇਰ ਜੇਹੜਾ
 ਤਬ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਮਾਧਿਅਾ, ਇਹ ਪੰਨਾ ਕਿਉਂਕਰਿ ਪੜ੍ਹਾਵੈਂਗਾ
 ਜੇ ਪ੍ਰਦੀ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਇ ਸਕਦਾ? ਤਬ ਰੁਨੀਚੰਦ ਓਰਿ
 ਮਾਇ ਮਥਾ ਦੇਵਿਆ, ਮਾਧਿਓਸ, ਜੀ ਓਹ ਕਾਤ ਕਹਿ
 ਜਿਤ ਆਗੈ ਪੜ੍ਹੇ। ਤਰੁ ਗੁਰੂ ਮਾਧਿਅਾ, ਪਰਸਾਰ
 ਕੇ ਨਾਮ ਤੇ ਕੇਹ, ਮਾਡੀਤਾ, ਮਾਭਿਆਗਤਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿ
 ਪਾਇ, ਇਓ ਸਾਖ ਪੜ੍ਹੇਂਗੀ। ਤਬ ਰੁਨੀਚੰਦ ਸਤ ਨਾਮ
 ਕੀਆ ਪੰਨਾ ਜੁਟਾਇ ਰਹਿ ਕੀਤੀਓਸ, ਰੁਕਮ ਮਨਿਆ।

ਤਬ ਬਾਬਾ ਜੀ ਪਾਸਿ ਮਾਇਆ, ਤਜਰੇਫੀ ਦਿਰ ਕੋਈ
 ਦਿਨ ਸੇ, ਦਿਕਦਿਨ ਦਿਕ ਬੁਝਾਹੁ ਮਾਭਾਗੀ ਮਾਇਆ
 ਪੁਰਿਆਰਥ, ਤਾਂ ਮਾਇ ਸਾਧੀਲੀ ਬਰਨ ਕੀਤੇਸ। ਬਾਬਾ
 ਜੀ ਪਰਸਾਰ ਦਿਰ ਬਠਾ ਥਾ। ਤਬ ਗੁਰੂ ਮਾਧਿਅਾ,
 'ਮਾਧੁ ਮਿਸਰ ਜੀ, ਪਰਸਾਰੁ ਤਈਆਰ ਤੇ।' ਤਾਂ
 ਪੰਡਿਤ ਕਹਿਆ, 'ਮੈਂ ਇਹ ਪਰਸਾਰ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ,
 ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਕਹਿ ਖਾਵਾਂਗਾ, ਜਬ ਹਥ ਕਰਿ ਪਰਤੀ
 ਓਖਵਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਕਈਕਾ ਦੇਵਾਂਗਾ, ਅਤੇ ਜਾਇਕਾ

ਨਰਹੀਆਂ ਪੈਦਿ ਰਹਿ ਠਾਠਾਂਗਾ, ਦਿਹ ਰੋਜ਼ੀ ਕੀ ਪਰਤੀ
 ਕੋਸੀ ਠੀਕ ਤਬ ਬਾਬੇ ਮਾਖਿਆ, 'ਦਿਖ ਪੰਡਤ ਕਉ
 ਰੋਜ਼ੀ ਕੋਸੀ ਦੇਵਹੁ।' ਤਬ ਕੋਸੀ ਰੋਜ਼ੀ ਮਿਲੀ। ਪੰਡਤ
 ਬਾਹਰ ਸੈ ਗਿਆ, ਜਾਇ ਜਗਾ ਰਉਕਾ ਬਣਾਇ, ਪਰ
 ਪੈਦਿ, ਜਿਥੇ ਪਰਤੀ ਪੈਦੇ, ਤਬ ਰਹੀਆਂ ਨਿਕਲਿ,
 ਤਬ ਰਹਿ ਪਹਿਰਿ ਪੈਦਰਾ ਫਿਰਿਆ। ਜਾਂ ਭੁਖਾ ਮਾਜਨ
 ਹੋਆ, ਤਾਂ ਮਾਖਿਓਸ, 'ਬੋਧੇ ਤੇ ਜਾਹ'। ਤਾਂ ਮਾਖਿ
 ਪੈਰੀ ਪੁਇਆ, ਮਾਖਿਓਸ 'ਜੀ ਓਹ ਪਰਯਾਤ ਮੰਨੁ
 ਮਿਲੇ, ਮੈਂ ਭੁਖਾ ਮੇਆ ਹਾਂ' ਤਦੁ ਗੁਰੁ ਮਾਖਿਆ,
 'ਪੁਆਸੀ ਓਹ ਰਖਤੁ ਨਾਇਆ ਪਰਯਾਤਿ ਕਾ, ਪਰ,
 ਜਾਹਿ ਹਾਹਿਗੁਰੁ ਕਰਿਕੈ ਪਰਤੀ ਪੈਦ, ਰੋਜ਼ੀ ਕਉ ਖਰਖਾ।
 ਤਬ ਬਾਬੇ ਬੋਲਿਆ ਸੁਬਰ ਨਾਨੁ ਬਧੇਤੁ ਦਿਹਿ: —

ਸਾਇਨੇ ਕਾ ਰਉਕਾ ਕੇਰਨ ਕੁਆਰ।

ਰਖੇ ਕੀਆਂ ਕਾਗ ਬਹੁਤੁ ਬਿਜਥਾਰ।

ਕੇਗਾ ਕਾ ਉਰਕ ਕਰੰਤੇ ਦੀ ਮਾਯਿ।

ਨਰਹਾ ਖਾਹੁ ਰੁਪ ਮਿਥਿ ਕਾਗਡਾ॥੧॥

ਰੇ ਮਨ! ਜੇਯੈ ਕਬਹੂ ਨ ਪਾਇ।

ਜਿਸ ਨੇ ਤੀਜੇ ਸਾਥ ਨਹਿ ॥੧੭॥ ਰਹਿ ॥

ਦਸ ਅਰ ਜੀਥੇ ਤੇਰੇ ਪਾਸਿ ।

ਭਏ ਬੇਰ ਅਖਾਯਰ ਪਾਠਿ ।

ਪੁਰੀ ਨੀਦੇ ਦਰਨਾਂ ਦੀ ਰਾਤਿ ।

ਦਸ ਨੇਮ ਕੇ ਰਿਨ ਕਾਤਿ ॥੨॥

ਦਾਜੀ ਮੁਕਾਂ ਤੇਰੇ ਪੇਖ ।

ਜੇਹੀ ਜੰਗਮ ਭਯੋਰੇ ਭੇਖ ।

ਕੇ ਸਿਰਜੀ ਕਰਮਾਂ ਕਾ ਭੰਪਿ ।

ਬਿਨ ਬੁਝੈ ਸਭ ਖੜਕਸਿ ਲੇਖ ॥੩॥

ਜੇਤੋ ਕੀਆ ਸਿਖੀ ਸਿਰਿਕਾਰ ।

ਕਰਹੀ ਉਪਰਿ ਤੇਰੇ ਸਾਰ ।

ਪੁਰਖ ਕਰਿ ਮੁਖ ਲਾਏ ।

ਨਾਨਕ ਸਭ ਕੇ ਨਿਛਤਿ ਭੰਗਰ ॥੪॥

ਬਾਬਾ ਜੀ ਤਨਵੰਤੀ ਜੀ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਜਦ ਬਾਬਾ ਫੇਰ
 ਸੁਆਮੀਆ ਸਾਥੇ ਪਾਈ ਪਤ ਕੇ ਮਰਾਨ ਪੁਰ
 ਭਾਗੀ ਜਹਾਈ ਤੇਰੇ ਸੁਨਤਾਨ ਦਿਬਾਜੀਮ ਮਾਨਿਆ

ਜਗਤ ਸਾਧੇ ਪਦਾਂ ਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਵੇ ਜਗਤ ਦਾ ਅੰਤ
 ਜਗਤ ਸਾਧੇ ਪਦਾਂ ਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਵੇ ਜਗਤ ਦਾ ਅੰਤ
 ਜਗਤ ਸਾਧੇ ਪਦਾਂ ਨਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋਵੇ ਜਗਤ ਦਾ ਅੰਤ

ਕਰਾ ਸੁ ਖੇਤ, ਤੇਵੇਂ ਪਿਛੇ, ਕਰਾਂ ਤੇਸੇ ਸੁਨਾਈ।
 ਕਰਾ ਸੁ ਤੇਨੀਓ ਕਾਏਵੇਂ, ਕਰਾਂ ਸੁ ਨਾਨ ਕਰਾਈ।
 ਕਰਾ ਸੁ ਅਸਮਾਨ ਮਾਧੇਵੇ, ਅਸੈ ਦਿਖਾਇ ਨਾਈ॥੧॥
 ਇਹ ਜਗ ਤੇਸੇ ਕਰਾਈ।

ਇਹ ਅਸੀਂ ਅੰਤ ਕਾਧੇ ਸੁਨਾਏ, ਜਗ ਵੰਡ ਦੇਵੇਂ ਤੁੰਦੀ॥੨॥
 ਕਰਾਂ ਸੁ ਅੰਤ ਕਰੇ ਸੰਨਪ ਮਾਨਾ, ਕਰਾਂ ਸੁ ਕੇਵੇਂ ਸੁਨਾਈ।
 ਕਰਾਂ ਸੁ ਕੇਵੇਂ ਸੁਨਾਈ ਕਾਏਵੇਂ, ਜਿਨ੍ਹੇ ਦੇਖਾਇ ਨ ਪਾਈ।
 ਕਰਾਂ ਸੁ ਪਾਨ ਤੇਵੇਂ ਕਰਾਈ, ਕੇਵੇਂ ਕਰਾਈ ਕਰਾਈ॥੩॥
 ਇਹ ਜਗ ਕਾਏਵੇਂ ਅੰਤ ਦਿਖਾਈ, ਇਹ ਜਗ ਅੰਤ ਕਰਾਈ।
 ਪਾਪ ਕਾਏਵੇਂ ਤੇਵੇਂ ਨਾਨੀ, ਮੁਹਿਕਾ ਕਾਏਵੇਂ ਨ ਜਾਈ।
 ਜਿਨ੍ਹੇ ਅੰਤ ਕਾਏਵੇਂ ਕਰਾਈ, ਅੰਤ ਕਰੇਂ ਕਰਾਈ॥੪॥
 ਕੇਵੇਂ ਪਾਨ ਕਰਾਈ ਕਰਾਈ, ਜਾ ਕੇਵੇਂ ਮੁਹਿਕਾ ਪਾਇਆ।
 ਸਾਨ ਮੁਕਾਮ ਜੇਨੇ ਕਿਨ ਮੰਦਰ, ਮੁਛ ਮੁਛ ਕੁਇਨ ਕਰਾਈ।
 ਕਰਾਈ ਮੁਕਾਮ ਨੇ ਕੇਵੇਂ ਅੰਤ, ਕਿਨੇ ਨ ਪਰਾ ਨਾਇਆ॥੫॥

*F.N.
 ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ੀਟਾਂ ਸਹੀ
 ਚਾਕਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ
 ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣੀਆਂ

ਮੁਕਾਮ ਪਠਾਹਾ ਕਰੀ ਜਾਈ, ਰਹ ਮਹਿ ਤੇਰਾ ਰਕਾਈ।
 *ਉਨੀ ਤਪਕ ਤਾਹਿ ਰਕਾਈ, ਥੀ ਰਜਤ ਬਿਰਾਈ।
 ਜਿਨ ਕੀ ਰੀਝੀ ਰਹਾ ਕਾਈ, ਤਿਨ ਮਰਹੀ ਰਾਈ॥੧॥
 ਇਕ ਤਿਰਾਹੀ ਮਾਦਰ ਤੁਰਾਈ, ਰਹਿਮਾਈ ਰਕਾਈ।
 ਇਕਾ ਪੇਰਹਿ ਸਿਰ ਖਰ ਪਾਏ, ਇਕਾ ਦਾਜ ਮਜਾਈ।
 ਜਿਨ ਕੇ ਬੰਦੇ ਘਰੀ ਨ ਮਾਇਆ, ਤਿਨ ਬਿਥੀ ਰਹਿ ਦਿਹਾਈ॥੨॥
 ਮਾਧੇਂ ਕੋ ਰਕਾਏ ਰਹਤ, ਰਿਜ ਨਉ ਮਾਧਿ ਸੁਹਾਈ॥੩॥
 ਰੁਖ ਸੁਖ ਤੇਰੇ ਰਾਹਿ ਤੇਰੇ ਰਿਜ ਬੈ ਜਾਇ ਰਾਮਾਈ॥੪॥
 ਰੁਕਾਈ ਰੁਖ ਰਕਾਏ ਦਿਸੈ, ਰਹਰ ਸਿਖਿਆ ਪਾਈ॥੫॥

ਬਾਬਾ ਰਹਰਾ ਰਹਿਮਾ ਪਾਤ ਤੇ। ਤੇਰਾ ਬਾਬਾ ਰਹੀਆਂ ਇਕ
 ਬਹਿ ਰਾਇਆ, ਇਕ ਬਾਏ। ਉਥੇ ਬਹੁਤ ਗਏਆ ਰਹਿਮਾ।
 ਜੇ ਕੋਈ ਜਾਨੈ, ਜੇ ਸਭ ਮਾਏ। ਜੇਕ ਮਾਪਦੁ, ਜੇ ਕੋਈ
 ਖਰਾਇ ਰਾ ਫਕੀਰ ਪੰਨ ਤੇਇਆ, ਨਾਨਕ ਨਉ ਤੇਰਾ।
 ਮਾਪਦੁ ਖਰਾਇ ਨਾਨਕ ਰੱਤਾ ॥੧॥ ਜੇਕ ਬਹੁਤ ਜਾਨਿਆ,
 ਮੁਰੀਦ ਤੀ ਤੇਰਾ। ਜੇ ਮਾਏ, ਜੇ ਪਰਗਾ ਜਾਏ। ਜੇ ਬਾਬਾ
 ਸੁਨੇਕ ਕਰਕਾ ਬਾ, ਜੇ ਪਰਗਟ ਤੇਰੇ। (੨੭) ਜੇਕ ਕੀਤੇ

ਏ, ਫਕੀਰ ਕਾਨਿਆ ਨਾਨ ਕਾਉਂਦੇ ਸਾ—

ਕੁਝ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ, ਉਠਿ ਬਿ ਸਹਿ ਰਹੀ।

ਤਬ ਨਾਨਕ ਕੇ ਪਾਤ 'ਏਕੇ ਨਾਮ ਵਖਾਉਣੀ'। ਕਹੁਤ ਉਸਤਤ
ਯਹਨ ਜੰਗੀ, ਖਰਾ ਕਹੁਤ ਕਾਉਂਦਾ 'ਏਕੇ ਨਾਮ' ਕੇ ਬੰਦੇ ਤਿਨ,
ਮੁਸਲਮਾਨ, ਜੈਨੀ ਸਾਨਿਆਸੀ, ਬੁਧਮਾਗੇ, ਤਪਾਏ, ਤਪੀਸਰ,
ਰਿਕੇਸਰ, ਵੀਸਰੇ, ਉਰਾਸੀ, ਰਸਤੀ, ਵੀਰਾਣੀ, ਖਾਨ ਖਾਨੀਨ,
ਉਮਰੇ, ਉਮਰਾਏ, ਕੋਰੀਏ, ਜਿਸੀਦਾਰ, ਤੁੰਮੀਏ ਜੋ ਕੇ ਆਏ,
ਏ ਧਰਮਾ ਜਾਏ। ਸੋਭੇ ਸੇਵ ਉਸਤਤਿ ਕਰਨ।

ਤਬ ਜਿਥੇ ਕਾਕਾ ਰਹਿਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨਿਰਮਲੇ ਪਾਸ ਇਕ
ਕੋਰੀਏ ਰਹਿਦਾ ਸੀ। ਉਨ ਕਾਨਿਆ, 'ਇਹ ਕੋਰੀਏ ਤੇਰੇ ਜੋ
ਪੈਰੇ ਉਠਿਆ'। ਸੋ ਸਭ ਇਸਕਾ ਨਾਉਂ ਜੰਤੇ ਤਨ। ਤਿਨ
ਤਾਂ ਖਰਾਬ ਕੀਏ ਥੇ, ਪਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਾ ਕੁੀ ਈਸਾਨ ਖੋਲਾ।
ਕਿਸਾ ਈਸਾਨ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਕਾ ਜੋ ਤਿਨ ਉਪਾ ਈਸਾਨ ਕਰਤੇ
ਤਨ? ਪਰ ਸਭ ਮਸੀ' ਬੇਨ ਜੋ ਆਦਰਿ' ਜਾਂ ਰਹਿਨਾ
ਘੋੜੇ ਉਪਰ, ਤਾਂ ਘੋੜਾ ਫਰਕ ਪਇਆ। ਫਿਰ ਮਸੀ' ਦਿਨ
ਰਹਿਨਾ ਤਾਂ ਪਰ ਘੋੜੇ ਉਪਰ ਰਹਿ ਪਇਆ। ਤਬ ਸੇਕਾਂ
ਕਾਨਿਆ, 'ਦੀਨਾਨ ਜੀ। ਤੂੰ ਕਹਦਾ ਤੂੰ ਜੋ ਘੋੜੇ ਰਹਦਾ ਤੂੰ,

ਨਾਨਕ ਵਡ ਪੀਰ ਹੈ, ਤੂੰ ਪਿਆਰਾ ਤੇਇ ਕਰ ਚੱਲੈ ਤਾਂ
 ਕੋਰੀ ਪਿਆਰਾ ਤੇਇ ਕਰਿਯਾ। ਜਿਥੇ ਬਾਥੇ ਦੇ ਦਰਗਾਹ
 ਦਿਸ ਮਲੀ, ਤਾਂ ਤਿਥੇ ਧੰਨ ਤੇਰਾ ਜਗਾ ਸਲਾਮ ਕਰਹੁ।
 ਨੇੜੇ ਅਧਿਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਪੈਰੀ ਪਇਆ। ਬਾਥੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ
 ਕੀਤੀ। ਬਾਥੇ ਤਿਨ ਦਿਨ ਰਖਿਆ, ਬਾਥਾ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਆ।
 ਤਾਂ ਕੋਰੀ ਮਰਜ ਕੀਤੀ, ਬਾਥਾ ਕੀ, ਤੇਰਾ ਤੁਕਾ ਤੇਇ ਤਾਂ
 ਇਹ ਸਕ ਬਨਾਵਾਂ ਤੇਰੇ ਨਾਂਦ ਕਾ। ਕਰਮਪੁਰ ਨਾਤਿ ਰਖੀਐ
 ਪਰਮਾਨਾ ਪਾਈਐ। ਤਾਂ ਕੋਰੀ ਦਿਰਿਆ ਤੇਇਆ॥
 ਬੰਨੇ ਚਾਗੁਰੁ।

D. Mahant
 Acharya Mahant
 N. Mahant

੬੭

ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ॥
(ਕਰਤਾਰ ਪੁਰ ਦਾ ਰਾਜ)

ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਦਿਨ ਦਸਨਜਯੇ। ਘਰ ਦੇ ਨੇਕ ਦੀ ਬਾਰੇ
 ਪਾਸ ਆ ਗਏ। ਬਾਬਾ ਦਿਕਿਸਾ। ਪੇਸ਼ਤ ਸਿਖ ਜਥੇ ਤੇ
 ਗਾਇ। ਬਾਰੇ ਉਹ ਭੇਖ ਉਤਾਰਿਆ। ਇਕ ਦਾਰੁ ਤੇਜ਼, ਇਕ
 ਦਾਰੁ ਉਪਰ, ਇਕ ਪਟਕਾਂ ਸਿਰ, ਨਿਰੰਜਨ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਾ
 ਸਰਪ ਪਾਇਆ ਜਗਤ ਨਿਸਤਾਰਨ ਦੇ ਤਾਂਦੀ। ਜਗਤ ਦਿਨ
 'ਠੇਰੀ ਉਤਰ ਗਈ, ਜੇ ਦਾਦ ਦਾਦ। ਨਨਕਜੀ, ਦਾਦ ਦਾਦ! ਦੱਤਾ
 ਉਤਰ ਪੈਰਾ ਤਿਆ ਤੀ।'

ਤਬ ਇਕ ਖੜਕੀ ਥਾ, ਖਰਾ ਕੁੰਦੀ ਜਗਤ ਦਾ। ਘਰ
 ਪਾਸ ਉਹ ਗਈ, ਘਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਹਮਣੇ।

ਠ ਨਾ ਸੀ ਆਵੇਂਦਾ। ਉਨ ਬਾਰੇ ਪਾਸਿ ਆਇ ਅਰਾਜ
 ਕੀਤੀ, ਬੇਟੀ ਕੁਮਾਰੀ ਤੇ ਕਿਛੁ ਪਰਸੇਸਰ ਕੇ ਨਾਇ ਅੰਗੀਕਾਰ
 ਕਰ, ਖਸਮਾਨਾ 'ਤੇ'। ਤਾਂ ਬਾਰੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ, 'ਜਿ ਕਿਛੁ
 ਦਸਤ ਤੈਨੂੰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੇ ਤੂੰ ਨਿਖਾਇ ਸੇ ਆਉ, ਮਾਸੀ
 ਅਵਾਇ ਦੇਹਾਂਗੇ।' ਉਨ ਖੜਕੀ ਵੀਹਾ ਦੀ ਦਸਤ ਬਹੁ ਸਿਖ
 ਆਂਦੀ; ਜਿਹਨੀ ਜੇਹੀਦੀ ਸੀ। ਤਾਂ ਬਾਰੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ, 'ਭਾਗੀਬ
 ਆਇ ਦਿਨੇ। ਭਾਈ ਭਾਗੀਬ, ਤੂੰ ਨਾਹਿ ਕਾਹਿ, ਜਿਤਨੀਆਂ
 ਦਸਤ ਜੇਹੀਦੀਆਂ ਤੈਨ ਅਤੇ ਸਿਖੀਆਂ ਤੈਨ, ਜੇ ਸਤੁ ਸੇਵੇ

ਤੁਪ ਆਵਹੀਯਾਂ। ਜੇ ਤੁਸਾਰੇ ਰਹਿਓ ਤਾਂ ਜਨਮ ਦਿਲਹੀਯਾਂ
 ਤਿਹੁ ਭੈਯਾਨ ਤੇਰੇ ਭੈਯਾਨ ਦਲਿਯਾਨ, ਜੇ ਤੁਸਾਰੇ ਆਇਆ। ਇਕ
 ਜਾਤ ਬਾਹੀਏ ਨੂੰ (ਮਜਿਯਾ, ਅਖਿਯਾ, ਮੰਨਿ ਰਿਤਨੀਆਂ ਰਖਤੁ
 ਜੇਹੀਦੀਆਂ ਤੇਨ, ਮੰਨਿ ਆਵੁ ਧੰਗ। ਰਖ ਭੇਨ ਬਾਹੀਏ ਧਿਯਾ,
 ਰਹਿਯਾ, ਅਨ ਰਹੁ ਤੁਸਾਰੇ ਨੂੰ ਜੇਹੇ ਰਖਤੁ ਤੇਰੇ ਆਵਹੀਯਾਂ।
 ਤਾਂ ਤੁਸਾਰੇ ਆਖਿਆ, ਮੈਂ ਜਾਨੁ ਦੇ ਕੀਤਾ ਨਾਹੀ। ਤਾਂ ਭੇਨ
 ਬਾਹੀਏ ਆਖਿਆ, 'ਜੇ ਰਖਤੁ ਰਖਤੁ ਤੇਰੇ ਰਹੀਯਾਂ, ਪਰ ਇਕ ਰੁਝਾ
 ਨ ਤੇਰੀਆਂ, ਰੁਝੇ ਰੀਰੀਏ ਰੀਰੀਏ ਨਾਤ ਪਦੇਕੀ। ਅਨ ਤਾਂ ਰਹੁ
 ਤੁਸਾਰੇ।' ਤੁਸਾਰੇ ਆਖਿਆ 'ਮੈਂ ਤੁਈਕਾਸ ਰਹਾਂ ਨਾਹੀ।'
 ਬਾਹੀਏ ਆਖਿਆ 'ਅਨ ਰਹੇ' ਬਾਹੁ ਕੰਮ ਤੇਰਾ ਨਾਹੀ। ਤੁਥਾ
 ਜਾਮ ਰਹੇ ਜੇ ਕੰਮ ਰੁਝੇ ਰਾ ਤੇ ਕਰਨਾ ਹੀ।' ਤਾਂ ਤੁਸਾਰੇ
 ਰਹਿਯਾ, 'ਜੇ ਅਨ ਕੰਮ ਨਾਹੀ ਸਉਰਾ ਅਤੇ ਤੁਕਮ (ਜਿਹ ਨਾ
 ਜਾਨੇ, ਤਾਂ ਜੇਕਾ ਜਨਮ ਦਿਲਹੀਯਾਂ।'

ਬ- ਤੁਸੀ ਵਿਧੀਕਾ ਨਾਹਿਥ ਤੇਰਾ ਤੇ ਕਰਨਾ, ਤਾਂ ਭੇਨ ਸਾਰੇ
 ਕਰਿਥ ਤੇ ਜੇ ਜੇਕਾ ਨਾਹਿਥ ਧਿਯੈਕਾ, ਜੇਕਾ ਰਖਤੁ ਕਰੇਕਾ।
 ਤੇ ਜੇ ਕਰਿਥ ਤੇ, ਜੇ ਤੁਕਮ (ਜਿਹ ਨਾ ਜਾਨੇ) ਜਾਨਾਂ ਤਾਂ
 ਜੇਕਾ ਜਨਮ ਦਿਲਹੀਯਾਂ।

ਕੁ- ਮੇਰਾ ਜਾਤਿਕ ਗੁਰੂ ਤੇ, ਜੇ ਤੇਰੇ ਹਿਰਦੇ ਹੁਕਮ ਜਿਹ ਨਾ
ਜਾਣੇ, ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਦਿਲੋਂ ਹੈ।

ਬ- ਕਾਈ ਅੰਨ ਵਜੀਰਾਨ ਦੇ ਗੁਰੂ ਵਿਆ ਤੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋ
ਤੇਰਾ ਜਨਮ ਦਿਲੋਂ ਹੈ।

ਕੁ- ਮੇਰਾ ਜਾਤਿਕ ਗੁਰੂ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਤੇ।

ਬ- ਤੇ ਪਰ ਬੁਝੇ, ਵਜੀਰਾਨ ਮਹਿ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਕਹਾਂ ਤੇ?

ਕੁ- ਨਾਂ ਜੀ ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਪੁਰਖ ਤੇ, ਮਹਾਂਪੁਰਖ
ਤੇ ਨਿਰੰਜਨ ਰੂਪ ਤੇ।

ਬ- ਭਲੇ ਤੇਰੇ ਤੇਰੇ ਜਾਬ ਅਜਾ ਤੇ, ਦਿਹ ਗੁਰੂ ਤੇ ਮੇਰੇ
ਪਰ ਸੋਚਿਆ ਤੇ, ਤਾਂ ਮਾਪੇ ਦੇ ਪਾਸ ਕੋ ਗਿਰਾ
ਬੰਧ ਰਖ। ਜੇ ਤੇਰਾ ਗੁਰੂ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਤੇ ਦਿਖਾ, ਤਾਂ
ਤੇਰਾ ਤੀ ਗੁਰੂ ਮਹਿ ਮੇਰਾ ਤੀ ਗੁਰੂ, ਅਰ ਜੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖ
ਨਾ ਤੇ, ਤਾਂ ਮਾਪੇ ਦੇ ਦੰਗਾ ਪਰ ਮਨ ਚੋਰੇ ਕਾ।

ਤਾਂ ਗੁਰੀਰਖ ਅਰ ਬਾਹੀਆ ਦੇਨੇ ਰੱਖੇ, ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਕੋ
ਮਾਏ। ਤਾਂ ਚੋਬ ਅਤੇ ਦਿਖਾ ਗੁਰੀਰਖਾ! ਜਿਪਰ ਜਾਤਿ
ਤਿਪਰ ਬਾਹੀ ਰੇ, ਜੇਵਰ ਨਾ ਜੇ ਮਾਏ। ਅਤੇ ਭੋ
ਮਾਂਦੇ ਜੇ ਗੁਰੂ ਦਿੱਤ, ਉਨ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਪਾਇਆ। ਤਾਂ ਭੋ

[illegible]

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਬਲਾਏ, ਹੋਰ ਦੀ ਵਸਤੂ ਸਭ
 ਸੋਢੀ। ਆਪ ਸਮੁੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਕੋ ਸੋਢੀ। ਜਗੇ ਕਾਜ
 ਸਿੱਖ ਸਿਰਨਾਖ ਸੋਢੀ। ਥਾ ਹੋਰ ਨਿਰਮਲੀ ਸਾਹਿਬ ਸੋਢੀ।
 ਦੁਆਰਾ ਜਗੇ ਕੋਰ, ਹੋਰੀ ਕਾਤ ਦਾਈ ਕੀਰਤਨ ਕੋਰੇ।
 ਸਿੱਖ ਪਾਤਿਰ ਸਾਤ ਕੋਰ, ਸਿੱਖ ਤਿਰੰਗਾ ਹੋਰੇ ਧਾਈ ਕਾਜ
 ਨਾਇ। ਕੁਰ ਕੋਰੇ ਦੀ ਸਾਹਿਬਾਨਾ ਤੇ ਜੇ ਹੋਰੇ ਧਾਈ ਕਾਜ
 ਕੋਰੇ ਕਾਜ ਨਾਇਕਰ ਜਪ ਪੜ੍ਹੇ ਅਰ ਪੈਰੀ ਸਭ ਕੋ ਪੜ੍ਹੇ
 ਪਾਤਿਰ ਕਾਜ ਤੇਰੇ ਨੂੰ ਪਰਚਾਰਿ ਜੋਰੇ ਕਾਇ ਸੋ ਕਾਜ
 ਕੋ ਕੀਰਤਿ ਕੋਰੇ। ਨਾਤਿ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਕਾਜ ਕਾ ਸਭ ਕਾਜੇ।
 ਅਰ ਸਿਰਨਾਖ ਕੋ ਕੋਰ (ਦਿਲ ਕੋਰੇ) ਇਸਨਾਨ ਕਰਤਿ।

all people are as the people are in the world

as if they were

the village community

the village community

ਦਸਮਾਸਾ ਵਿਚ ਦੁਹਾਵਾਂ, ਜਾਂ ਮਾਸਿਤਾਵਾਂ, ਮਾਸਾਵਾਂ,
 ਇਕਾਦਸੀ ਭਰਤ ਕਰਾਂ। ਦੇਸੇ ਦੀ ਪੁਰਾ ਕਰਾਂ, ਭਾਰਤ
 ਦਸਮੇ ਦੀ ਜਾਂਤਿ ਭੰ ਬਾਈਯਾਂ ਨਾ ਰਹਤ, ਨਾ ਪੁਰਾ, ਨਾ ਮਾਸਮ
 ਨਾ ਮਾਸਿਤਾਵਾਂ ਭੰਦਰੀ ਕਾਈ ਪੁਰਿਤ ਨ ਕਰੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ
 ਜੇ ਤਿਹ ਜਾਂਤਿ, ਤਿਸੇ ਭੰ ਕੁਸਤ ਕਰ ਪਤੰਨ। ਤਬ ਜੇਕਰੇ
 ਉਸ ਕਾਹੀਏ ਦੀ ਰਹਤ ਰਾਜਾਈ। ਤਬ ਰਜੀ ਰਜੀ ਕਾਤ
 ਰਾਜੇ ਸਿਰ ਨਿਥ ਪਾਸ ਰੰਗ ਪਈ। ਜੇ ਜੀ ਇਕ ਜੇ ਕਾਹੀਯਾ
 ਤੇ ਤਿਹ ਕਰਾਂਦਾ ਹੈ ਮਾਨ ਕਰਮ ਕੁਸਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤਬ
 ਰਾਜੇ ਰਾਜਾ ਜੇ ਰਾਕਾਹੀਏ ਕਾਹੀਏ ਕਰੇ ਬਾਹੀਏ ਜੇ ਮਾਸਤ,
 ਜੇ ਇਸ ਕਰੇ ਪੁਰੇ, ਜੇ ਰਾਜੇ ਰਾਜੇ ਰਾਜੇ ਰਾਜੇ ਕਾਤ ਕਰਤਾ
 ਤੇ ਤਿਹ ਰਾਜਾ ਕਾਹੀਏ? ਤਬ ਰਾਜੇ ਕੇ ਰੁਤ ਉਸ ਕਾਹੀਏ ਕਰੇ
 ਬਾਹੀਏ ਜੇ ਮਾਸਤ। ਤਬ ਰਾਜੇ ਕਾਹੀਯਾ ਰੰਗ ਰੰਗ ਕਰੇ
 ਸਿਰ ਨਿਥ ਕਰ ਰਾਜੇਏ ਦੇ ਮਿਸਿਲ। ਤਬ ਰਾਜੇ ਪੁਰਿਤਾ
 ਜੇ ਰਾਕਾਹੀਏ ਤੇ ਤਿਹ ਰਾਜਾ ਹੈ, ਤੇ ਕਰਤ ਰਾਜ ਪੁਰਾ
 ਰਜੀ ਕਰਤ ਜੇ ਰਾਜੇ ਰਾਜੇ ਕਰਤਾ?

ਬਾਈਏ ਭੰਦਰੀ ਤੇ ਜੀ ਸਿਰ ਕਾਹੀਏ ਤਬ ਕਰਤੇਸ ਮੇਰਾ
 ਕਰਤੇ ਹੈ, ਜੇ ਰਾਜਾ ਮੇਂ ਪਾਈ ਹੈ, ਕਿਸਾ ਕਰਤੇਸ ਕਰਤੇ?

ਅਸਨੇ ਪੁਰਿਸ 'ਰਹਿਨ ਰਹਤ ਤੇ' ਪਾਈ ਤੇ ਜਿਥੇ ਤੇਰਾ
 ਮੇਰੇ ਰਾਖੀ ਤੇ ਰੋ 'ਜੀ ਮੈਂ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਕਾ ਦਰਸਨ
 ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਦਰਸਨ ਮੁਕਤਿ ਪਾਈ ਹੈ।' ਤੇਰੇ ਨਾਨਕ
 ਰਹਿਸ, ਤੇਰੀ ਨਿਕਾਇਤੀ ਹੈ 'ਜਿਥੇ ਦਰਸਨ ਹੈ' ਤੇਰੇ
 ਬਾਹੀਏ ਰਹਿਸ, ਜੀ ਪਰਮੇਸਰ ਮਿਲਿਆ, ਤਾਂ ਨਿਸ਼ਾ ਦੀ
 ਰਿਸਾ ਰਹੀ ਹੈ।' ਤੇਰੇ ਰਾਖੀ, ਤੇ ਬਾਹੀਏ, ਰਾਜਨਾ,
 ਮੈਂ ਮਾਂ ਕੋਲ ਤੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਜਿਥੇ ਦਰਸਨ ਮੁਕਤਿ ਪਾਈ ਹੈ
 ਰੋ, 'ਜੀ ਮਾਂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਰਾਖੀ ਦੀ ਮੁਕਤੀ
 ਪਾਈ ਹੈ।' ਤੇਰੇ ਉਨ ਬਾਹੀਏ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੀ ਬਾਹੀ
 ਪਰਮੇਸਰ ਕਰੀ। ਤੇਰੇ ਮਿਲਨਾ ਬਾਹੀ ਮੁਕਤੀ, ਜਿਥੇ
 ਰਿਪਤ ਹੋਇ ਗਇਆ। ਰੋਮ ਰੋਮ ਮਗਲ ਹੋਇ ਗਇਆ।
 ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸੀ ਬਾਹੀ ਜੇ ਮੁਕਤੀ, ਰਾਜੇ ਸਮਝੀ। (ਅਰ ਨਿਹਾ)
 'ਤੇ ਬਾਹੀਏ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਹਾਂਦੀ ਅਪਨੇ ਨਾਨਕ ਜੈਰਾਨ ਜਗ
 ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਹੈ, ਮੈਂ ਦਰਸਨ ਦੇਖੀ।' ਤੇਰੇ ਉਨ ਬਾਹੀਏ
 ਰਹਿਸ, 'ਜੀ ਇਉਂ ਤੂੰ ਰਾਖੀ, ਤਾਂ ਰਿਸਾ ਜਾਪੈ ਤੂੰ ਪੁਰਖ
 ਮੇਰੇ ਕਿ ਨਾ ਮੁਕਤਿ। ਪਰ ਤੂੰ ਜੀਵ ਦਿਲ ਅਗਾਧ, ਤੇਰੇ
 ਤਾਂਦੀ ਰਾਗੀ ਜੀ ਮਿਲੇਗਾ।' ਤੇਰੇ ਰਾਜੇ ਮਿਲਨਾ ਬਾਹੀ ਰਹਿਸ

‘ਜਿਸ ਪਰਤੀ ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਪਰਤੀ
‘ਤੇ ਰਹੇ।’

ਕਹੈ ‘ਜੀ ਜਾਗੋ ਤੇਰੇ ਪੰਨਾਂ ਕਰਮਾਪੁਰ ਬਹਿਲਾ ਹੈ
ਪੰਨਾ ਕੀ ਪਰਤੀ ਮੰਗਿ, ਓਹ ਗੁਰੂ ^{ਬਾਬਾ} ਨਾਨਕ ਰਹਿਤਾ ਹੈ। ---
ਜੀ ਤੂੰ ਆਪੇ ਆਪੇ ਮੰਦਰ ਆਪ, ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਮੰਦਰਜਯੋ
‘ਤੇ ਤੁਝ ਕਉ ਈਸਾਂ ਜੀ ਮਿਲੇ।’

ਤਬ ਓਹ ਬਾਈਆਂ ਓਹਾਂ ਤੇ ਜਾਗਨ ਭਰੇ ਬਹਿਲਾ। ਰੋਜੇ
ਕਉ ਪਿਛੇ ਬਹੁਤ ਓਹਾਜੀ ਤੇ ਰਹੀ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਕੇ ਰਸਮ ਕੀ।
ਸਦਾ ਸਦਾ ਬਿਤਵੀ ਕੇ, ਮੇਰੇ, ਬੰਠੇ, ਓਠੇ, ਆਪਾ
ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਦੀ ਸਾਹ ਵਿਚ ਰਹੇ।

ਤਬ ਓਹ ਬਾਈਆਂ ਓਹਾਂ ਤੇ ਪੰਨਾ ਕੀ ਪਰਤੀ ਜਾਇ
ਪਰਤਾ। ‘ਬੇਨੇ ਦਾ ਗੁਰੂ’ ॥

ਦੁਤੀਆਂ ਓਹਾਜੀ ਕੀਤੀ ਰਖਵੀ। ਤਦ ਨਾਨਕ ਜੀ ਕੇ
ਕੋਟ ਨਾਨਕ ਪੈਰੇ ਬਾ। ਤਦ ਬਾਬਾ ਪਨਾਜੀ ਦੇਖ
(ਬਾਹਿਰ) ਜਾਇ ਨਿਰਜਿਲਾ। ਤਬ ਕੋਈ ਰਿਸ ਓਹਾਂ
ਰਹੇ।

ਤੁਹਾਂ ਇਕ ਸੇਰੇਏ ਕਾ ਮੁਟਾਬਾ, ਉਸਕੀ ਜੇਕਰ ਬਹੁਤ
 ਪੁਰਾ ਰਹਿ। ਤਬ ਉਹ ਸਹਿਜਾ ਜੇ ਗੁਰੁ ਮਾਇਆ ਤੇ।
 ਤਾਂ ਉਹ ਮਾਪਦੁ ਸਿਖ ਸੇਬਿ ਕਰਿ ਦੇ ਮਾਇਆ। ਅਰੁ
 ਰਹੇ ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਦਿ ਛਾਏ ਕੀਤੇ, ਚੰਗੇ ਵੰਨਾ, ਅਰੁ
 ਗੁਰੁ ਜੇਕਰ ਮਾਖਿ ਤੇਜਿਓ, ਜੇ ਵਾਰਨ ਮਾਇ। ਤਬ ਗੁਰੁ
 ਬਾਬਾ ਵਾਰਨ ਮਾਇਆ। ਤਦੁ ਮੰਨਤੀ ਸੇਰੇਏ ਪੁਕਿਅ
 ਗੁਰੁ ਬਾਬੇ ਜੇਕਰ, ਜੇ, ਤੇ ਮੰਨ ਨਹੀ ਪੁਰਾਣਾ ਖਾਣਤਾ ਤੇ
 ਅਤੇ ਰਹੇ ਗੁਰੇ ਖਾਣਤਾ ਤੇ, ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਠੰਡਾ ਪੀਤਤਾ ਤੇ
 ਬਿਨ ਛਾਇਆ, ਬਲਿ ਸੁਦਿ ਸੁਦਿ ਖਾਣਤਾ ਤੇ, ਅਤੇ ਗੁਰੁ
 ਕਾਂਝਤਾ ਤੇ। ਜੇ ਤੇ ਕਿਯਾ ਗੁਰੁ ਪਾਇਆ ਤੇ ਜੇ
 ਨਿਤਾ ਪੁਤਿ ਜੀਅ ਮਾਰਤਾ ਤੇ। ਤਬ ਗੁਰੁ ਬਾਬਾ ਬੇਨਿਯਾ:
 ਸਿਰੁ ਖੋਗਇ ਪੀਯਾ ਮਾਫਾਣੀ ਜੁਠਾ ਮੰਗ ਮੰਗ ਖਾਯੀ।
 ਫੇਲ ਫੇਲੇ ਮੁਹਿ ਲੈਨਿ ਭੁਭਾਸਾ ਪਾਣੀ ਦੇਖ ਮੰਗਾਯੀ।
 ਤੇਭਾ ਚੰਗੀ ਸਿਰੁ ਖੋਗਇਨਿ ਭੁਭਾਸਾ ਹਥ ਸੁਆਯੀ।
 ਮਾਏ ਪੀਏ ਰਿਹਤੁ ਗੁਰੁਇਨਿ ਟਕਰ ਰੇਖਨਿ ਪਾਯੀ।
 ਉਨ ਪਿਤੁ ਨ ਪਤਨਿ ਰਿਹਿਅ ਨਰੀਨ ਮੁਏ ਰਿਖਾਏ

ਮਾਠਸਠ ਤੀਰਥ ਦੇਨ ਨ ਕੋਈ, ਬ੍ਰਹਮਦ ਅੰਨ ਨ ਖਾਯੀ।

ਸਦਾ ਕੁਰੀਤ ਰਹਿ ਦਿਨ ਰਾਤੀ ਮਥੈ ਦਿਕੇ ਨਾਯੀ।

ਸੁੰਡੀ ਪਾਇ ਬਹੁਨਿ ਨਿਤਿ ਮਰੈ ਦਰ ਦੀਬਾਨਿ ਨ ਜਾਯੀ।

ਜਕੀ ਕਾਲੇ ਰਸੀ ਫੰਮਰੁ ਅਯੋ ਪਿਛੀ ਜਾਯੀ।

ਨ ਓਇ ਜੋਗੀ ਨ ਓਇ ਜੰਗਮ ਨ ਓਇ ਕਾਜੀ ਮੁੱਗ।

ਦੁਖਿ ਦਿਸੇਏ ਫਿਰਿ ਦਿਗੁਤੇ ਫਿਰਾ ਵੈਤੋ ਰਨਾ।

ਜੀਅ ਮਹਿ ਜੀਵਨੇ ਸੋਈ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਰਖੈ।

ਦਾਨੁ ਤੇ ਦਿਖਾਨਾਨੁ ਵੀਜੈ ਭੁਖ ਪਈ ਸਿਰਿ ਪੁਥੈ।

ਪਾਣੀ ਦਿਨੁ ਰਤਨ ਉਪਾਏ ਸੇਰ ਕੀਅ ਮਾਧਾਈ।

ਮਾਠਸਠ ਤੀਰਥ ਦੇਈ ਥਾਪੇ ਪੁਰਖੀ ਜਯੈ ਖਾਈ।

ਲਇ ਨਿਦਾਨਾ ਨ ਤੇ ਪੁਨਾ ਨਾਦਨਿ ਸਦਾ ਸੁਜਾਈ।

ਮੁਖਿਅ ਜੀਵਨਿਅ ਗਤਿ ਤੇਏ ਜਾਂ ਸਿਰਿ ਪਾਏਯੋ ਪਾਈ।

ਨਾਨਕ ਸਿਰ ਪੁਥੈ ਜੰਤਾਨੀ ਦੇਨ ਕਾਨ ਨ ਭਾਈ।

ਦੁਰੈ ਕੋਇਯੋ ਤੇਇ ਬਿਸਾਦਨ ਜੀਅ ਜੁਗਤਿ ਸਮਾਈ।

ਦੁਰੈ ਅੰਨ ਕਮਾਦੁ ਕਪਾਹੁ ਸੁਭੈ ਪਹੁਰਾ ਤੇਏ।

ਦੁਰੈ ਘਾਹੁ ਰਹਿ ਨਿਤ ਸੁਰੀ ਸਾਧਨ ਰਹੀ ਦਿਸੈ।

ਤਿਤ ਧਿਆ ਤੇਮ ਜਗ, ਸਦ ਪੁਨਾ, ਪਦਿਅ ਕਾਰਜ ਸੋਏ।

ਭਾਗੁ ਸਾਧੁ ਨਾਨਕ ਸਾਧੁ ਸਿਖੀ ਨਾਨਕ ਸਿਖੀ ਨਾਨਕ
ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੀ

ਗੁਰੂ ਸਾਧੁ ਨਾਨਕ ਸਾਧੁ ਸਿਖੀ ਨਾਨਕ ਸਿਖੀ ਨਾਨਕ
ਨਾਨਕ ਨੇ ਸਿਖ ਖੁਸ਼ੇ ਨਾਨਕ ਨਾਨਕ ਨਾਨਕ ਨਾਨਕ ਸਿਖੀ ਨਾਨਕ
ਜੇ ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਇਹੁ ਸੁਨੇਕੁ ਆਖਿਆ, ਤਾ ਅਨਭੀ ਜੇਹੇ
ਆਇ ਪੰਥੀ ਪਇਆ। ਨਾਉ ਪਗੀਰ ਸਿਖ ਤੇਆ। ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ
ਜਗਾ ਜਪਇ। ਤਿਤ ਮਗਨ ਬਿਜਾਇ ਇਹਿ ਪਨਾਸੀ ਦੇਸ
ਇਹੁ ਦਾਹੁ ਤੇਈ ਸੰਪੂਰਨ ਮਾਧੁਰੀ। ਤਰੁੰ ਸੰਦੇ ਪਿਓ
ਨਿਖੀ। ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਠੀ। ਤਬ ਪਨਾਸੀ ਦੇਸ ਬਹੁਤ ਨਾਉ
ਪਗੀਰ ਸਿਖ ਤੇਈ। ਇਹੁ ਮੰਨੀ ਹੁੰਗੁ ਤੀ ਹੈ। ਬੇਜਾ ਦਾਹੁ
ਤਰੁੰ ਗੁਰੂ ਬਾਬਾ ਨੀ ਚਿਤੁ ਨਾਨਕ ਰੇ।

ਮੇਰਾ ਸੁਨ ਸਿਬਗਤ ਦਾ ਬਾਬਾ ਅਨਾਨਕ ਦਾਨੇ ਅਧੀ।
ਰਸਮੁ ਦੇਖਨ ਕਾਰਨੇ ਸਗਲੀ ਉਸਤ ਪਈ ਨੇਕਾਈ।
ਨਾਨਕੀ ਬਰਸਨ ਜਗਮੀ ਰਿਪ ਸਿਖ ਨਉ ਰਿਪ ਸਾਧੀ।
ਜੇਗੀ ਦੇਖ ਸਿਖੁ ਨੂੰ ਮਨ ਦਿਨ ਰਿਸੁ ਘੋਲੇਗੀ ਖਾਈ।
ਭਗਤੀਆ ਪਾਈ ਉਸਤ ਮਾਨ, ਨੇਰਾ ਜੇਗੀ ਲਇਆ ਛਪਾਈ।
ਭਗਤੀਆ ਮਈ ਉਸਤ ਉਸਤ ਕੇਰੇ ਮੰਦਰ ਜਗਤ ਭਗਤੀ।
ਬਾਬਾ ਜਾਈ ਜਾਨ ਧੁਰਖ ਭਗਤੀ ਨੇਰਾ ਜਗਤ ਜਗਤੀ।

ਦੇਖ ਰਹਿਤ ਜੇਗੀ ਪੁਰਾਣੀ ॥੩੯॥

ਖਾਰੀ ਪੁਰਾਣ ਜੁਗੀਸਰਾਂ ਮੋਧਰ ਕਰਨ ਸਭੇ ਉਠ ਆਈ।

ਪੁਰੇ ਜੇਗੀ ਭੰਗਰਨਾਥ, ਤਿਹ ਦੁਪ ਦਿਨ ਕਿਥੇ ਕਾਂਸੀ ਆਈ।

ਦਿਹਿਆ ਗੁਰਾ ਦੁਪ ਦਾ, ਰਿਹਾਇਆਂ ਸਖਤ ਹਥ ਨ ਆਈ।

ਉਖ ਫਿਰਾਓ ਉਰਾਪ ਦਾ ਤਤ ਕਿਥੇ ਸੰਯਾਗੀ ਗੀਤ ਰਾਗੀ।

ਨਾਲਕ ਆਖੇ, "ਭੰਗਰਨਾਥ! ਤੇਰੀ ਮਾਓ ਕੁਰਨੀ ਆਈ।

ਭਾਂਡਾ ਪੈਦਿ ਨ ਜਾਤਿਓਨ, ਭਾਇ ਬੁਰਜੇ ਛੁੱਤ ਸੁਝਾਈ।

ਹੋਇ ਸਤੀਤ ਸਿੰਘਤ ਤਨ ਕਿਰ ਉਨ੍ਹ ਕੇ ਪਾਸ ਵੰਗਨ ਜਾਈ।

ਬਿਨ ਦਿਤੇ ਕੁਛ ਹਥ ਨ ਆਈ ॥੪੦॥

ਇਹ ਸੁਨ ਬਰਨ ਜੁਗੀਸਰਾਂ ਮਾਰ ਰਿਜਰ ਕਰੁ ਰੂਪ ਓਠਾਈ।

"ਖਰ ਰਸਮੁ ਕਰਿ ਖੇਦਿਯਾ ਕਲਿਜਗ ਬੇਰੀ ਨਾਲਕ ਆਈ।

ਸਿਪ ਬੇਰਨ, ਸਭ ਅਥਿਖਾਈਆਂ ਤੰਤੁ ਅੰਤੁ ਕੀ ਪੁਨ ਬੁਝਾਈ।

ਸਿਪ ਅਗਨ ਨ ਬੁਝੇ ਬੁਝਾਈ ॥੪੧॥

ਸਿਪ ਬੇਰੇ "ਸੁਨ ਨਾਲਕ! ਤੁਹਿ ਜਗਨੁਂ ਕਰਮਾਤ ਦਿਖਾਈ।

ਕੁਨੁ ਦਿਖਾਇ ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਭੀ, ਤੁ ਕਿਥੇ ਕਿਨ ਅਜਿਹੀ ਜਾਈ।"

ਬਾਬਾ ਬੇਰੇ "ਨਾਥ ਜੀ! ਅਸਾਂ ਦੇਖੇ ਜੇਗੀ ਦਸਤ ਨ ਕਾਈ।

ਗੁਰੁ ਸੰਗਤ ਬਾਈ ਬਿਨਾਂ ਰੁਨੀ ਓਹੁ ਨਹੀਂ ॥੪੨॥

ਸਿਰੁਪੀ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੇਨਹੀ ਪਰਤਿ ਜਾਈ।
 ਸਿਪ ਤੰਤੁ ਮੰਤੁ ਕਰ ਸੁਰਪਏ, ਸੁਰ ਕੁਰ ਕੇ ਕਰਾ ਛਪਾਈ॥੪੭॥
 ਬਾਬੇ ਕੀਤੀ ਸਿਪ ਮੋਸਟ ਸੁਰ ਸਾਂਤ ਸਿਧਾਂ ਦਿਨ ਜਾਈ।
 ਜਿਤ ਮੇਲਾ ਸਿਰਗਤ ਦਾ ਖਰ ਰਹਾਹੁ ਜਾਦੇਸ ਕਰਾਈ।
 ਸਿਪ ਬੇਜਨ ਸੁਭ ਬਰਨ "ਪਨ। ਨਾਨਕ। ਤੇਰੀ ਦੁਰ
 ਦੁਰ ਪੁਰਖ ਪਰਗਟਿਨ ਕਰਨਾਹੁ ਜਿਹੇ ਜੇਤ ਜਾਈ॥"

ਮੇਲਿਓ ਬਾਬਾ ਉਠਿਨਾ ਮੁਕਤਾਨੇ ਦੀ ਜਾਗਤ ਜਾਈ।
 ਅੰਗੇ ਪੀਰ ਮੁਕਤਾਨੇ ਦੇ ਰੁਪ ਕਰੇਹੁ ਭਰ ਜੈ ਜਾਈ।
 ਬਾਬੇ ਕਰਕਰ ਬਯਾਨ ਤੇ ਕੰਬੋਲੀ ਰੁਪ ਦਿਨ ਮਿਲਾਈ।
 ਜਿਓ ਜਾਗਰ ਦਿਨ ਸੰਗ ਜਾਈ॥੪੮॥

ਜਿਲਗਤ ਕਰ ਮੁਕਤਾਨ ਦੀ ਫਿਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨਾਂ ਜਾਈ।
 ਰੇਹੁ ਜਾਈ ਦੁਰਿਹੀ ਕਥਿਨਾਹੁ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਪਿਆਇਆ।
 ਮਾਠਿਨਾ ਸਿਕੋ ਜਗਤ ਦਿਨ ਨਾਨਕ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਕਰਾਇਆ।
 ਬਾਪਿਨਾ ਲਗਨ ਜੀਦੇ, ਗੁਰ ਸਿਰ ਛਤ ਦਿਹਾਇਆ।
 ਜੇਤੀ ਜੇਤ ਮਿਲਾਇਕੇ ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਰੁਪ ਦੁਰਾਇਆ।

ਕਾਜਾ ਪਾਟ ਸਰੂਪ ਬਹੁਮਿਲਾ ॥ ੪੫ ॥
 ਸਿੱਟੀ ਕੈਲ ਦੁਹਰਦੀਨ ਗਰ ਮੰਗਰ ਮਿਰ ਥਿੱਰ ਪਾਗ
 ਪੁੜੀਂ ਕੋਰ ਨ ਪਾਸਿਯਾਂ ਸਨ ਬੋਰੇ ਮੱਕੀ ਕਸਿਯਾਗ
 ਬਾਹੀ ਮੁਖਰ ਭਰਮੀਨ ਭੇਰਿ ਰੁਪ ਨਾਈ ਮਿਟੈ ਮੱਕਾਗ
 ਰਸਾਨ ਗਾਟ ਰੁਕਾ ਸਰਾ ਅਨਰ ਸਵਰ ਭੇਰੇ ਪੁਨਕਾਗ
 ਸਰਰ ਮਾਨਤੀ ਨਾਹੀਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਦੇਨੇ ਨਾਪ ਉਗਾਗ ॥

*ਸਾਖੀ ਬਾਬੇ ਜੀ ਕੇ ਰਨਾਰੇ ਕੀ ॥ ੪੬ ॥

ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਦੀ ਜੇਦਲੀ ਦੇ ਅਠੇ ਦਿਕ ਪਿਪਲ। ਤਿਸ ਪਿਪਲ ਦੇ
 ਜੇਠ ਬਾਬਾ ਜੀ ਮੰਨੀ ਦਿਛਾਏ ਬੰਠ ਕੀਤਾ। ਬਾਬੇ ਜੀ ਦੇ
 ਘਰ ਦਿਕ ਦੇ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇਰਾ। ਤਿਸਨੂੰ ਬਾਬਾ ਕਮਲਾ ਕਮਲਾ
 ਜਰਾ ॥ ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਬਰਾ ਕਮਲਿਆ। ਕਮਲਾ ਬੋਲਿਆ
 ਤਪਾ ਜੀ ਕਿਹੁ ਕੰਮ ਅਯੈ। ਬਾਬਾ ਬੋਲਿਆ ਬਰਾ ਬੇਲੇ

*ਪੁਰਾਣੀ 'ਪਰਸੀ' ਸਿੱਖੀ ਤੇ ਭੀ। ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਪਰਸੀਆਂ
 ਤੇ 'ਜਨਮ ਸਾਖੀ' ਦਿਕਰੀ ਤੇਚੀ ਸੀ। ਸਰਲ ਬਚਨ ਕਹਾਏ। ਜਾਂ

ਜਾਇਕੀ ਘਾਹੁ ਨ ਆਉ ਘੋੜੀਆਂ ਮਰੀ ਭੁਖੀਆਂ
 ਉਨਿ। ਰਮਨਾ ਦਾਤਰੀ ਜੈ ਕੇ ਬੇਨੈ ਗਇਆ। ਜਾਂ ਦੇਖੈ
 ਤਾਂ ਇਕ ਜੁਗੀਸਰ ਜੇਹੁ ਤੈ ਬੇਨੈ ਦਿਖ ਬੈਠੈ ਤੈਨਿ। ਓਇ
 ਜੁਗੀਸਰ ਬੇਨੈ ਭਾਈ ਸਿਖਾ ਬਾਬ ਨਾਨਕ ਦੇਵੈ ਗਿਰਯ
 ਰਹਿਦਾ ਹੈ। ਰਮਨਾ ਬੇਨਿਯਾ ਜੀ ਦੇਖੇ ਲਾਏ ਤੇ। ਉਨਾਂ
 ਜੁਗੀਸਰਾਂ ਬਿਭੁਤ ਦੀ ਚੁਟਕੀ ਦਿਤੀ ਕਹਿ ਇਹ ਘਾਹ
 ਬਾਧੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਖੜਿ ਦੇਹਿ। ਰਮਨਾ ਬੇਨਿਯਾ ਮੈਨਾਂ ਮਾਯਿਯਾ
 ਨਹੀਂ। ਜੁਗੀਸਰ ਕਾਹਿ ਜਾ ਘਾਹੁ ਲਈਯਾ ਤਾ ਜਾਈਯਾ।
 ਉਨਾਂ ਜੁਗੀਸਰਾਂ ਦਿਖੈ ਹਿਰ ਜਹਾਂ ਉਠਿਯਾ ਦਾਤਰੀ ਜੈ ਕੇ
 ਘਾਹ ਦੀ ਮਰੀ ਨਾ ਕੇ ਮਿਥਾਈ। ਘਾਹੁ ਦਾ ਦੇਹੁ ਤਿਸਰ
 ਗਿਯਾ। ਰਮਨੇ ਕਰੀ ਕਹੀ ਬੇਪਿ ਕਹਿ ਉਨਾਂ ਸਿਰ ਰਮਨੇ ਦਿਖੀ॥
 ਰਮਨਾ ਜੈ ਆਇਯਾ। ਬਾਬ ਬੇਨਿਯਾ ਰਮਨਿਯਾ ਘਾਹੁ ਕੀ ਬਾਤ
 ਮੀਰੇ ਅਤੇ ਸੁਬੁ ਤੀ ਮਾਇਯਾ ਹੈ। ਜੇਤਾ ਕਿਨੈ ਦਾ ਦੁਕਾਇ
 ਮਾਰੇ ਹਥੇ ਤਾਂ ਮਾਯਾਭੋਆਂ ਘੋੜੀਆਂ ਮਰੀ ਮਾਰੈ ਮਤ ਪਾਯੀ।
 ਰਮਨਾ ਬੇਨਿਯਾ ਜੀ ਮੈਂ ਦੁਕਾਇ ਤਸੀਂ ਮਾਰੇ। ਪਰ ਤੁਹਾਨਾ
 ਇਕ ਜੁਗੀਸਰ ਮਾਰੇ ਜੈ। ਬਿਭੁਤ ਦੀ ਚੁਟਕੀ ਕਹਿ ਮਾਰੇ ਦੇ

ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਪਾਠ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ
 ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵਾਂਗਾ। ਜੇਕਰ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ
 ਕੋਈ ਗੁਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਬਾਞੀਆਂ
 ਨਾਮੀਆਂ ॥੨॥ ਗੁਰੂ ਮੰਜੀ ਦੇ ਨੇ ਕੇਰਨ। ਰਹਿਗਾਨ ਰਚਨ।
 ਕਮਲਾ ਕਠਿਨ। ਸਾਧਾਰਨ ਬੰਸਿਆ ਤੇ ਕਿਤੇ ਕਮਲਾ ਤੇ।
 ਕਮਲਾ ਬੰਸਿਆ ਜੀ ਤੇ ਬਾਞੀ ਜੀ ਕਠਿਨ ਤੇ। ਕਾਞੀਆਂ ॥੨॥ ਨਾਮੀਆਂ
 ਗੁਰੂ ਮੰਜੀਆਂ ਦੇ ਨੇ ਰਚਨ। ਸਾਧਾਰਨ ਸਹਿ ਪਤਰਥੇ ਦੇ-
 ਲੇਖਿ ਤੁਰਨੀ ਤੁਰ ਕਠਿਨਾ ਮਾਞ। ਸਾਧਾਰਨ ਤੇ ਕਮਲਾ
 ਦੇ ਬਾਞੀ ਜੀ ਦੇ ਕਠਿਨ ਪੰਥੀ ਕੇਰ। ਸਾਧਾਰਨ ਬੰਸਿਆ
 ਕਮਲਾ ਜੀ ਕਠਿਨ। ਕਰਤਾਰ। ਕਾਞੀ ਜੀ ਬੰਸਿਆ ਸਹਿ ਕਰਤਾਰ॥
 ਕਾਞੀ ਜੀ ਬੰਸਿਆ ਮਾਞਾਨ ਕਰਤਾਰ ਕੁਰਕਾਨ ਨੇ ਮਾਞਿਆ
 ਤੇ। ਕਰਤਾਰ ਕਰਤਾਰ ਦੇ। ਨੇ ਮਾਞੀ ਨੇ। ਨਾਮੀਆਂ ਕਾਞੀ
 ਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਕੇਰ। ਕੇਰੇ ਕਾਞੀ ਦੇ ਕੇਰੇ ਰਿਨੇ। ਇਕ
 ਕਮਲਾ ਪੰਥੀ ਕਠਿਨ। ਕਾਞੀ ਜੀ ਬੰਸਿਆ ਕਾਞੀਆਂ ਕਰਤਾਰ
 ਇਕਾਨੇ ਕਾਞੀਆਂ। ਅਧਿ ਮਾਞੇ ਕਾਞੀ ਜੀ ਬੰਸਿਆ।
 ਕਾਞੀਆਂ ਕਾਞੀਆਂ ਕਾਞੀਆਂ ਕਾਞੀਆਂ ਕਾਞੀਆਂ ਕਾਞੀਆਂ

ਸਾਧਕਾਨੁ ਬੰਦ ਹੈ ਮਾਇਆ। ਮਾਇਕੈ ਪੰਥੀ ਪਦੇ
 ਬੇਨੇ ਜੀ ਵਿਚੁ ਹੁਕਮੁ ਕਰੈ। ਬਾਬਾ ਬਲਿਆ ਤੁਸਾਂ ਨੇ ਇਹੁ
 ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਜੋ ਸਕੀਆਂ ਦੀ ਸਮਿਗਰੀ ਕਰਹੁ। ਰਗਾਹ
 ਦਾ ਛੁਗਮਾਨੁ ਮਾਯਾਨੁ ਮਾਇਆ ਹੈ। ਮਾਧੀ ਬਨਦੇ ਮਾਧਾ।
 ਮਾਤਾ ਸੁਇਆਨੇ ਤਪੁ ਬਨਦਾ ਹੈ। ਮਾਤਾ ਮਾਰਗ ਕੀਤੀ।
 ਜੋ ਸਿਧਰਗੁ ਮੈਨੂੰ ਹੁਕਮੁ ਹੈ ਸਮਿਗਰੀ ਕਰਿ ਰਖੁ
 ਸਿਰਾਪ ਨਿਉਸੀ ਦਾ ਕਰਹੁ ਹੈ। ਮਾਤੇ ਤੂੰ ਮਾਪਦਾ ਹੈ ਜੋ ਭੀ
 ਬਨਦਾ ਹੈ। ਇਉਂ ਕਿਉਂ ਕਰਿ ਰਸੀਦਾ ਹੈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਬਲਿਆ
 ਸਪਾਰਹੁ ਤੂੰ ਅਰਿ ਜਾਹੁ ਰਹੀ ਰੁਪੁ ਸਿਰਾਪ ਦੇ ਕਰਹਿ
 ਨੈ ਮਾਭੀ। ਜੇਹੁ ਸਪਾਰਹੁ ਬਾਬੇ ਜੀ ਕਾ ਸਿਖ ਸਾ। ਬਾਬਾ
 ਜੀ ਉਧਰੇ ਪਾਠਿ ਪਰਮਾਰਿ ਸੰਗੇ। ਹੋਰੁ ਬੰਸਾਹੁ ਪਿਛਾ ਰਗਾ
 ਛਿਰੈ ਪਰੁ ਸਪਾਰਹੁ ਨਾਨਿ ਬਾਬੇ ਜੀ ਕਾ ਬਹੁਤੁ ਪਿਆਰੁ ਸਾ।
 ਬਾਬਾ ਜੀ ਸਾਰਨਾ ਪੈਰਨਾ ਮਜੀਨ। ਸਪਾਰਹੁ ਮਾਧਾ ਜੀ ਅਰਿ
 ਉਧਾਰਾ। ਇਨੀ ਮਾਧੀ ਪੈਦਿ ਜਾਰਾ ਮਾਪਦੀ ਹਥੀ। ਬਾਬਾ
 ਜੀ ਕਰਿ ਸਪਾਰਹੁ ਹੈ ਅਰਿ ਮਾਇਆ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਕਰਿ ਮਾਧਾ
 ਫੇਰੈ ਬਲਿਆ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਫੇਰੈ ਬਲਿਆ ਸਪਾਰਹੁ ਮਾਧਾ ਹੈ

માલગી પીતી પાદિ માલો દિરાં જેવે લાં। માપાતર
 માપેદે માલગી પીતી પાદે, વાવે તો પુણી રીતો।
 વાવે તો દિરાંમાં દિરાં, માપાતર માલે દિરાં
 દિરાં દિરાંમાં। માલે ને માલે દિરાંમાં વાવે તો રીતો
 માપાતર દિરાં મેંતુ પુણી દિરાંમાં તો। લં માપાતર
 રીતોમાં તો ને રીતોમાં દિરાંમાં જે તો મેંતુ રીતો
 દિરાં ને વેંતુ દિરાં દિરાં વાવે તો રીતોમાં વાવે
 રીતો દિરાં દિરાં ને રીતોમાં। રીતોમાં મેંતુ। રીતો
 માપાતર રીતોમાં તો મેંતુ રીતો દિરાં। રીતો તો વાવે
 તો રીતોમાં દિરાં વાવે તો રીતો તો રીતો રીતો દિરાં
 રીતો માલગીમાં। રીતો રીતો રીતો। રીતો માપાતર રીતોમાં
 તો મેંતુ રીતો તો રીતો। રીતો રીતો રીતો રીતો। રીતો
 વાવે તો રીતો રીતો તો પાત્ર માલગીમાં। રીતો રીતો
 મેંતુમાં તો રીતો। વાવે તો રીતોમાં રીતો મેંતુમાં
 રીતો। રીતો માલગી રીતોમાં તો રીતો રીતોમાં પાત્ર
 માલગી માલગી। રીતો રીતો મેંતુમાં રીતો તો રીતોમાં

ਤੁਸੀਂ ਚੁੱਕੇ ਤੇ ਮਾਸਾਭ ਕਰਦੇ ਹੋ। ਬਾਕੀ ਜੀ
 ਬਲਿਸਾ ਤੁਹਾਡੇ ਅਠਿ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਨਿਰਮਾ ਤੇ (ਇਸ)
 ਤੁਸੀਂ ਨਿਰਮਾ ਤੇ। ਅਥਿ ਬਾਕੀ ਜੀ ਬਲਿਸਾ ਜੇ ਮੰਨ
 ਬੇਨ ਜੀ ਜਾਤੇ। ਤਾ ਮੇਰੇ ਉਪਰਿ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਕਰਦੇ ਜਾਏ
 ਕਾਠਿ। ਕਰਮੀ ਕੁੰਡੀ ਕਰੇ ਪਰਿਤੁ ਕਰਦੇ। ਮੁਖਿਆਂ
 ਨਾਨਿ। ਕਰਮਾਂ ਨਾਜੀ। ਕਰਮ ਬਾਕੀ ਜੀ ਇਹ ਕਾਠਿ ਕਰਿ
 ਕੇ ਮਾਫ਼ਾ। ਬਾਧੇ ਜੀ ਕੇ ਬੇਰੇ ਇਕਾਏ ਕਾਏ ਬੇ ਉਹੀ
 ਮੁਖਿਆਂ ਜੇ ਨਾਨਕ ਤਪ ਮਾਫ਼ਾ ਤੇ। ਉਨੀ ਮਾਫ਼ਾ
 ਕੇਰੀ ਦਿਤੀ। ਤੁਸੀਂ ਪਰਮੇਸਰ ਕਰਤੇ ਪਰਮੇਸਰ ਦੀ ਕੇਰੀ
 ਤੇ ਮਾਫ਼ਾ ਨਾਨਿ ਕਰਮ ਅਸੀਂ ਮਾਫ਼ਾ ਕਰਿਕੇ ਸਮਾਏ।
 ਅਥਿ ਕਰਮ ਬਾਕੀ ਨਾਨਕ ਜੀ ਉਠਿ ਕੰਠਾ। ਬਾਕੀ ਜੀ ਬਲਿਸਾ
 ਕਰਮ ਤੁਸੀਂ ਕਿਆ ਕਰਿਕੇ ਹੋ। ਤਵਿ ਸਿਰੀ ਕੰਠ ਬਲਿਸਾ
 ਤੁਸੀਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹੀ ਦਿਤੀ ਅਤਮੀ ਤਿਰਗੁਣੇ। ਮਾਫ਼ਾ ਕਰਦੇ
 ਹੋ। ਤੇਰੇ ਕਾ। ਤਵਿ ਕਰਮ ਬਾਕੀ ਜੀ ਬਲਿਸਾ ਜੇ ਮੰਨ ਨਾਜੀ
 ਦਿਤੀ। ਉਧੇ ਮਸਤਕਿ ਸਿਖੀ ਸੀ। ਉਧੇ ਮਸਤਕਿ ਸੇਖ
 ਦਿਤੀ। ਤਵਿ ਸਿਰੀ ਕੰਠ ਬਲਿਸਾ ਜੀ ਘੋਰੇ ਕਰੁਣੇ ਸੇ।

ਮਹੀਨੇ ਕੇ ਪੈਰੇ ਨੇ। ਅਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਚੋਖਾ ਸੁਭੇਖ
 ਨਹੀਂ। ਤੇ ਯਾਹੇ ਨੀ ਬਿਨਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਪੜਿਆਂ ਤੀ ਮਹੀਨੇ
 ਪਹਿਰੇ। ਅਗਰੀ ਪਹਿਰੇ ਚੁਕੀ ਰਹਿਓ। ਰੰਗ
 ਖਾਹੇ। ਗੁਰਮਿਖੀ ਅੰਗੇ ਬਹੁਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਹੀ ਮੰਗੁਰੇ
 ਸੋਈ ਮਿਲੇਗਾ। ਹੁਣ ਚੁਪਾ ਰਖੀ ਮਾਏ। ਮੰ ਤੁਸਾਨੂੰ
 ਪਥਰੇ ਹੁਣੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਿਹਾ ਸ਼ਿਸ਼ਟਿ ਕਾਨੀ ਤੇ। ਗੁਰ ਪੀਰ
 ਦੇ ਕੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪਰਹਾਤ ਕਾਦੀ ਨਹੀਂ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਕੇਰੇ
 ਪੁਰਾਣੇ। ਮੇਰੇ ਪਿਛੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਚਿਰਿ ਕਾਨਾ
 ਸਮਾਇ ਰਹਿੰਗਾ। ਜਿਹੀਰੇਰ ਲਖਮੀਰਾਗੁ ਰੁਝਿਓਗੇ ਤੇ
 ਪਰ ਓਤਾਗੇ। ਪਰੇਰ ਮਿਰ ਕੰਪੈ। ਮੰਗਤਿ ਕਾਨਿ ਕਰ ਰਾਗ
 ਦਿਤਾ ਕਪਾਨਿ ਕਿਸਿਆਂ ਤੇਈ ਤਾਂ ਵਿਖ ਕੰਗਤਿ ਪਾਨਿ
 ਮਾਏ। ਪਾਗੁ ਜਾਇ ਰਾਗ ਕੰਧੇ, ਰੁਖਿਅਗਾਂ ਨਹੀਂ।

Handwritten text in the left margin, possibly a list or index, including numbers and symbols.

1494
1469
25

1465
46
1515

25

1444

بی بی نانی کا ختم

1448

شاہی اعلیٰ

1515

سولطان کی انیس

1515

جیراں علیا علیا

1518

بی بی نانی مری

عمر 5 سال - کوئی اولاد نہیں

A.D.

1633 Bhai Nand Lal born at Ghazni

بہ نند لال

1640

Dara Shikoh in Kashmir translating
اپنی

1682 Baba Dip Singh born ੨੫੯੩

1702 Goes to Amritsar becomes Singh

1762 or 63 Baba Dip Singh is killed at Jhalwal

Guru Arjun on saddle

Bibi Bhani born 1534 A.D.
Guru Arjun dies & Amardas born
Bibi B.

Bhai Surdas born at Saidpur 1551
Guru Harri Das's daughter & Ramdas 1553
Akbar gives 12 villages in Bilal ¹⁵⁵⁰ - Harri's name (Bilal?)
Bhani's mother dies 1570
Guru Amar Das dies. Ramdas born 1574 A.D.

Pritia born

Mahadev born

Arjan born

Ram Das digs tank at Aser

Guru Ram Das dies & Arjampura

Guru Arjan builds tanks at Aser &

Bibi Bhani dies ^{at Saidpur} in 1598

Guru Arjan Comptroller of Grand Salts in 1604

Guru Arjan arrested & assassinated

Guru Harif imprisoned ^{at Saidpur}

Guru Harif released
Bhai Surdas dies at Saidpur 1629

Baba Budha dies 1631

1631 - 1635
1635 - 1639
1639 - 1643

M-5637

Handwritten text in red ink at the top of the page.

1/2 E, 27 1/2 254, 67, 3530 T.

75 1000, 1030, 1050, 1080, 1340

Handwritten text in red ink, possibly a signature or date.

Handwritten text in the bottom left corner, possibly a signature or date.